

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4 tel. 501 713 717
DLA KLIENTÓW
BADANIE WZROKU
GRATIS
www.express-optyk.pl

Horoskop
na cały 2024 rok!

Str. 12, 13, 14

100% POLSKIEGO KAPITAŁU
Tygodnik
Tucholski
nr 52 (1660) 28 grudnia 2023 ISSN 1234-6314 cena 4,60 zł (w tym 5% VAT)

WILKI
z Borów
Tucholskich

zrzut ekranu z fotopułapki TPK

Str. 4-5

Fatalny odcinek
DW 240. Ludzie
stracili cierpliwość

Str. 3

Transit za prawie pół
miliona przyjechał do Śliwic

Str. 7

Wywiad z Prusakiem.
„Dyskusje były gorące”

Str. 11

Roztrzaskane
auta Przy Szosie
Bydgoskiej

Str. 32

W grudniu w siedzibie TPK odbył się wykład poświęcony wilkom z Borów Tucholskich. Badający te zwierzęta dr Maciej Szewczyk z Uniwersytetu Gdańskiego rozwiął wiele mitów, a przy okazji sprzedał gros ciekawostek. Można było m.in. posłuchać o osobniku, któremu brak łapy nie przeszkodził założyć rodziny, preferencjach żywieniowych w zależności od obszaru i siwej sąsiadce, która dożyła zanego wieku, dietę swą opierając na danielach.

Reklama

SKLEP PAPIERNICZY
PAPIER KSERO **FAJERWERKI**
POLECA
Super cena 15,55 zł
GODZINY OTWARCIA
pon. - pt. 7:30 - 17:00
sobota 9:00 - 13:00
ul. Świecka 77, 89-500 Tuchola tel. 662 122 402 (obok Centrali Nasiennej)

Reklama

Drodzy Klienci, Szanowni Partnerzy!
Życzymy Wam ciepła i radości.
Niech noworoczne dni będą pełne światła i miłości!
Życzymy Wam również, aby promienie słońca, które zasila
Wasze panele fotowoltaiczne, były symbolem nie tylko czystej energii,
ale także pozytywnego rozwoju Waszych przedsięwzięć.
Niech każdy dzień przynosi nowe światło
do Waszych projektów i pozwala rozwijać się zrównoważonym tempem.
Dziękujemy za współpracę i niecierpliwie czekamy
na kolejne wyzwania w 2024 roku.
Zespół SPR Polska

+48 52 506 53 61
Czersk, ul. Dworcowa 19

kontakt@spr-polska.eu
www.spr-polska.eu

Tuchola: Domy na medal wybrane

Dołożyli swoją cegiełkę do pozytywnego wizerunku miasta

Kamienica przy placu Wolności 1, a także budynki mieszkalne przy ul. Zamkowej 6 i Murowej 10 w Tucholi to tegoroczne „Domy na medal”. Ich właściciele za przeprowadzone modernizacje odebrali nagrody z rąk burmistrza. Jak podkreślał Tadeusz Kowalski, dbałość o własny budynek przekłada się na odbiór całego miasta.

Jedną z dwóch równorzędnych nagród za trzecie miejsce zdobyła Hanna Chojnowska.

III miejsce – **Hanna Chojnowska**, właścicielka nieruchomości przy ul. Murowej 10 w Tucholi. Zakres prac obejmował: ocieplenie elewacji frontowej budynku mieszkalnego wraz pomalowaniem, wymianą parapetów zewnętrznych oraz orynnowania.

Inspiracją do stworzenia konkursu „Dom na medal” było podobne przedsięwzięcie, jakie Gmina Tuchola podpatrzyła w swoim partnerskim mieście, tj. Kudowie Zdroju. Tegoroczna edycja konkursu jest już 11. z kolei.

– Ogłoszenie pierwszej edycji konkursu zbiegło się z zakończeniem rewitalizacji rynku. Dlatego też zależało nam, żeby otoczenie starego miasta czy centrum nabrało nowego blasku i chcieliśmy w ten proces zaangażować właścicieli kamienic i innych budynków w tej strefie. To się udało i bardzo

cieszymy się, że nadal jest zainteresowanie tym konkursem – mówił podczas czwartkowej sesji budżetowej burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Właśnie od wręczenia nagród laureatom tegorocznej edycji konkursu rozpoczęło się posiedzenie.

Kapituła konkursu przewodniczył burmistrz, a jej pozostali członkowie to: zastępczyni burmistrza **Iwona Opoczyńska**, radni **Krzysztof Joppke** i **Wojciech Kociński** oraz pracownicy Wydziału Infrastruktury i Planowania Przestrzennego **Waldemar Wal-kowiak** i **Wioletta Ziółkowska**.

Budynek przy ul. Murowej 10.

Po zapoznaniu się z wnioskami, jakie wpłynęły na konkurs i sprawdzeniu ich pod kątem formalnym, wspomniane gremium ruszyło na wizję w terenie. Za szczególne osiągnięcia remontowe lub modernizacyjne o istotnym znaczeniu dla ekspozycji budynków stanowiących elementy kultury materialnej gminy Tuchola zdecydowano się przyznać jedną pierwszą nagrodę w wysokości 10.000 zł i dwie rów-

I miejsce – **Mariola i Michał Gacowie**, właściciele nieruchomości położonej przy placu Wolności 1 w Tucholi. Zakres wykonanych prac obejmował: remont elewacji budynku mieszkalno-usługowego poprzez skucie tynków na ścianach zewnętrznych, odkopanie ścian fundamentowych oraz uregulowanie spraw wilgotnościowych, wykonanie nowych tynków i okładzin na ścianach wraz z położeniem powłoki malarskiej, roboty blacharskie.

Zdobywcy pierwszej nagrody Mariola i Michał Gacowie w towarzystwie burmistrza Tadeusza Kowalskiego, jego zastępczyni Iwony Opoczyńskiej i przewodniczącego Rady Miejskiej Krzysztofa Joppka, zarazem członków kapituły konkursu.

Kamienica przy placu Wolności 1.

III miejsce – **Danuta Czapiewska i Izabela Szczukowska**, właścicielki nieruchomości położonej przy ul. Zamkowej 6 w Tucholi. Zakres wykonanych prac obejmował: remont elewacji budynku mieszkalnego oraz gospodarczego poprzez ocieplenie i nałożenie nowej powłoki malarskiej, wymianę parapetów oraz orynnowanie.

norzędne nagrody trzecie w wysokości 6000 zł. Budynki, które dzięki przeprowadzonym pracom zyskały nowy blask, mieszczą się przy ulicach Zamkowej i Murowej, a także placu Wolności.

– Bardzo się z tego cieszymy, bo to są budynki, które rzucają się w oczy przez to że, są w centrum, ale też blisko kina, gdzie jest teraz duży ruch. Wszystko licuje ładnie z otoczeniem – podkreślił wóldarz. Właścicielom nagrodzonych nieruchomości dziękował za to, że dzięki podjętym działaniom i dbałości o budynki, przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku miasta.

– Tuchola jest odbierana jako czyste, sympatyczne i zadbane miasteczko – dodał.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Kapituła doceniła także prace przeprowadzone na budynku przy ul. Zamkowej 6 w Tucholi, którego jedną z właścielek jest widoczna na zdjęciu Izabela Szczukowska.

Budynek przy ul. Zamkowej 6.

PACK DRUK POLIGRAFIA Uszak & Uszak S.A.

lider w produkcji opakowań z kartonu litego i mikrofali,
w związku z dynamicznym rozwojem
poszukuje kandydata na stanowisko:

Elektryk

Miejsce pracy: Tuchola

OCZEKUJEMY:

- zaangażowania, rzetelności oraz dyscypliny pracy,
- gotowości uczenia się,
- umiejętności pracy w zespole.

OFERUJEMY:

- pracę w stabilnej i renomowanej firmie branży poligraficznej,
  - atrakcyjne wynagrodzenie i premię uznaniową,
  - umowę o pracę,
  - szkolenia.
- Mile widziane młode i energiczne osoby,
chętne do nauki.

CV proszę przysyłać na e-mail:
packdruk@packdruk.com.pl

Mieszkańcy proszą o pomoc i interwencję:

Fatalny odcinek DW 240 pozostał w Bładowie. Ludzie stracili cierpliwość

Jak mówi sołtys, mieszkańcom obiecano remonty po jednym kilometrze. Prace ruszyły od strony Tucholi, ale przed Bładowem się zatrzymały. Co dalej? W petycji wskazano konkretne problemy, codzienne bólaczki i niebezpieczeństwa, z którymi mierzą się ludzie. Zarządca będzie zaraz dzielił kasę na 2024 r., ale jak słyszymy, priorytetem jest teraz obwodnica miasta.

Kolejne odcinki drogi wojewódzkiej nr 240 były w ostatnich latach regularnie remontowane i należy przyznać, że jako całość trasa jest obecnie w przyzwoitym stanie. Nie zmienia to jednak faktu, że pozostał niedługi jej fragment, który nie pasuje do reszty. Fatalny odcinek DW 240 zaczyna się tuż przed Bładowem, a kończy zaraz za tą miejscowością – to niecałe 2 kilometry. Przypomnijmy przy okazji, że drugi, jednocześnie ostatni odcinek, który wymaga remontu, przebiega po drugiej stronie powiatu – przez Bysław.

W ostatnim czasie sprawę postanowili nagłośnić mieszkańcy wspomnianego Bładowa. Do redakcji dotarła petycja, pod którą podpisało się ponad 100 mieszkańców całego sołectwa. Dokument trafił m.in. do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, a do „Tygodnika” przesłał go przedsiębiorca z Bładowa – **Krzysztof Dereszyński**. Jest on jedną z osób zaangażowanych w tę sprawę.

Argumenty ludzi

Mieszkańcy domagają się remontu odcinka, który przebiega przez sołectwo Bładowo. Uważają, że wieloletnie zaniedbania w tym aspekcie doprowadziły do degradacji nawierzchni, na której występują głębokie koleiny i pęk-

Mieszkańcy Bładowa zwracają uwagę, że „ich” odcinek DW 240 to jeden z ostatnich, krótkich fragmentów trasy, który wymaga remontu.

nięcia. Brakuje też właściwego odwodnienia.

„[...] Zważywszy na duże natężenie ruchu drogowego (średni dobowy ruch na poziomie ok. 7,5 tys. pojazdów) proces pogarszania się jej stanu następuje bardzo szybko” – czytamy w petycji.

Mieszkańcy wyliczają zagrożenia, z którymi muszą mierzyć się na co dzień. Dzieci, kiedy udają się do szkoły, w drodze na przystanek autobusowy korzystają z wąskiego chodnika wzdłuż drogi. Z uwagi na jej stan takie podróże stają się niebezpieczne. Zła jakość drogi przyczynia się ponadto do wysokiego poziomu hałasu oraz dużych drgań, co bezpośrednio negatywnie wpływa z kolei na domy zlokalizowane tuż przy DW 240.

„Zdecydowanie nie godzi się na dalsze sprowadzanie na nas realnego zagrożenia spo-

wodowanego takim stanem rzeczy” – podkreślają autorzy pisma.

Mieszkańcy wyrażają też swoje obawy w kwestii skutków, jakie może przynieść planowana budowa obwodnicy Tucholi. Boją się, że transport ciężkich materiałów całkowicie zniszczy nawierzchnię DW 240. Apelują o natychmiastowe zabezpieczenie środków finansowych i zlecenie dokumentacji projektowej, a następnie wykonanie remontu bądź przebudowy opisywanego odcinka.

Remont we wsi? Dla ZDW obwodnica to priorytet

Sołtys Bładowa **Jan Babiński** w rozmowie z „Tygodnikiem” poinformował, że nie otrzymał jeszcze żadnej oficjalnej odpowiedzi (stan na 18 grudnia).

– Bardzo przeżywamy tę całą sytuację, a ludzie w końcu się

Dzieci, idąc na przystanek, korzystają z wąskiego chodnika.

zbytowali. Najpierw zarządcy drogi obiecali nam, że będą remontować ją po kilometrze. Zaczęli od strony Tucholi, w następnym roku zrobili kolejny odcinek, ale przed Bładowem się zatrzymali. Nam chodzi głównie o ten konkretny fragment przez samą wieś. To tu jest ten największy huk i największe niebezpieczeństwo dla pieszych. Kiedy chodziłem z petycją, właściwie nie było mieszkańca Bładowa, który by się nie podpisał – komentował sołtys.

W sprawie feralnego odcinka DW 240 skontaktowaliśmy się z Zarządem Dróg Wojewódzkich w przedświąteczny poniedziałek. Był to dzień, w którym odbywała się sesja sejmiku wojewódzkiego. Z redakcją rozmawiał rzecznik ZDW **Michał Sitarek**. Na początku podkreślił, że o szczegółach ewentualnych inwestycji najlepiej rozmawiać na przełomie stycznia i lutego 2024 r. Sejmik podjął bowiem decyzję w sprawie przyznania łącznej puli środków na jednoroczne plany remontów dróg. Teraz ZDW będzie zajmowało się szczegółowym podziałem tej części budżetu. Kolejne, bardziej szczegółowe informacje od rzecznika, raczej nie usatysfakcjonują mieszkańców Bładowa...

– Absolutnie priorytetową inwestycją na drodze 240 jest budowa obwodnicy Tucholi. Jej częścią będzie obejście Bładowa. W tej chwili trwają prace projektowe [...]. Dlatego w najbliższym czasie na terenie Bładowa w naszej ocenie zasadne jest prowadzenie prac w ramach bieżącego utrzymania, a nie kompleksowej

Reklama, ogłoszenie płatne

przebudowy istniejącej jezdni – poinformował Sitarek.

Dopytaliśmy rzecznika, co rozumie przez stwierdzenie „bieżące utrzymanie”.

– Generalnie staramy się, żeby pozostał ten standard nawierzchni, który jest. Jeżeli dochodzi do sytuacji, że na całej szerokości jezdni powstają naprawdę duże ubytki bądź też jezdni stwarza jakieś niebezpieczeństwo, sporadycznie stosowane są wtedy remonty krótkich odcinków, na całej szerokości. Ocena zasadności takich prac będzie podejmowana na etapie tworzenia szczegółowego planu rocznego. Natomiast w naszej ocenie stan wielu innych odcinków dróg wymaga w pierwszej kolejności interwencji. Tym bardziej, że w najbliższych latach w obrębie Bładowa i Tucholi dojdzie do dużych zmian – odpowiadał Sitarek.

Nie są chętni remontować. Nie wiadomo, co będzie za chwilę

Jak dowiedział się „Tygodnik”, obwodnica przetnie DW 240 pomiędzy Bładowem a Tucholą prawie prostopadle (jeszcze nie wiadomo, czy powstanie tam rondo, czy np. skrzyżowania skanalizowane). Dalej będzie kierowała się na południe w stronę Przy Szosie Sępoleńskiej i Przy Szosie Bydgoskiej. Natomiast od strony Chojnic, tuż przed Bładowem, planowany jest początek obwodnicy – wlot od strony północnej. Na ten moment nie można stwierdzić, gdzie konkretnie DW 240 będzie wymagała przebudowy lub lekkiej korekty przebiegu. Dlatego ZDW nie jest chętne na większe inwestycje w obrębie Bładowa, bo być może, dosłownie za kilka lat, pojawi się konieczność prowadzenia ponownych prac na danym odcinku. Co jednak z jezdnią w samej wsi? Na razie nie ma jednoznacznej odpowiedzi w tej kwestii. Jak usłyszeliśmy w ZDW, mieszkańcy mają otrzymać szczegółową odpowiedź na petycję „w najbliższym czasie”. Na bieżąco będziemy sprawdzać, czy pojawiają się nowe informacje.

Kamil Tajl,

fol. Agata Wiśniewska

Reklama

Reklama

Producent pelletu

ZABROCCY®

PIEKNO W CZYSTEJ FORMIE

Promocyjna cena

nr tel. 52 33 40 369

Okoniny Nadjeziorne 14, 89-530 Śliwice

Wójt Gminy Kęsowo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kęsowo oraz na stronie internetowej bip.kesowo.pl wywieszony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do użyczenia.

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW

TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Wilki z Borów Tucholskich

W grudniu w siedzibie TPK odbył się wykład poświęcony wilkom z Borów Tucholskich. Badający te zwierzęta dr Maciej Szewczyk z Uniwersytetu Gdańskiego rozwił wiele mitów, a przy okazji sprzedał gros ciekawostek. Można było m.in. posłuchać o osobniku, któremu brak łapy nie przeszkodziło założyć rodziny, preferencjach żywieniowych w zależności od obszaru i siwej sasiadce, która dożyła zanego wieku, diety swą opierając na danielach.

„Wilki – historie prawdziwe z Borów Tucholskich” to tytuł wykładu dr. Macieja Szewczyka, na który 14 grudnia zaprosił Tucholski Park Krajobrazowy oraz Katedra Ekologii i Zoologii Kręgowców Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Zainteresowanie wydarzeniem było na tyle duże, że miejsca na nie rozeszły się w mig. Ci, dla których ich zabrakło, mogli skorzystać z transmisji online. Na taką formę TPK zdecydował się po raz pierwszy.

Podczas trzygodzinnego spotkania można było usłyszeć, czy powinniśmy bać się wilków, czy raczej to one nas się boją, czego można dowiedzieć się z wilczego DNA, skąd wzięły się tucholskie wilki i czym najchętniej się żywią. Zaprezentowane zostały także nagrania z fotopułapek, a w trakcie dyskusji słuchacze, którzy zasiedli w siedzibie parku, mieli okazję do zadania nurtujących ich pytań.

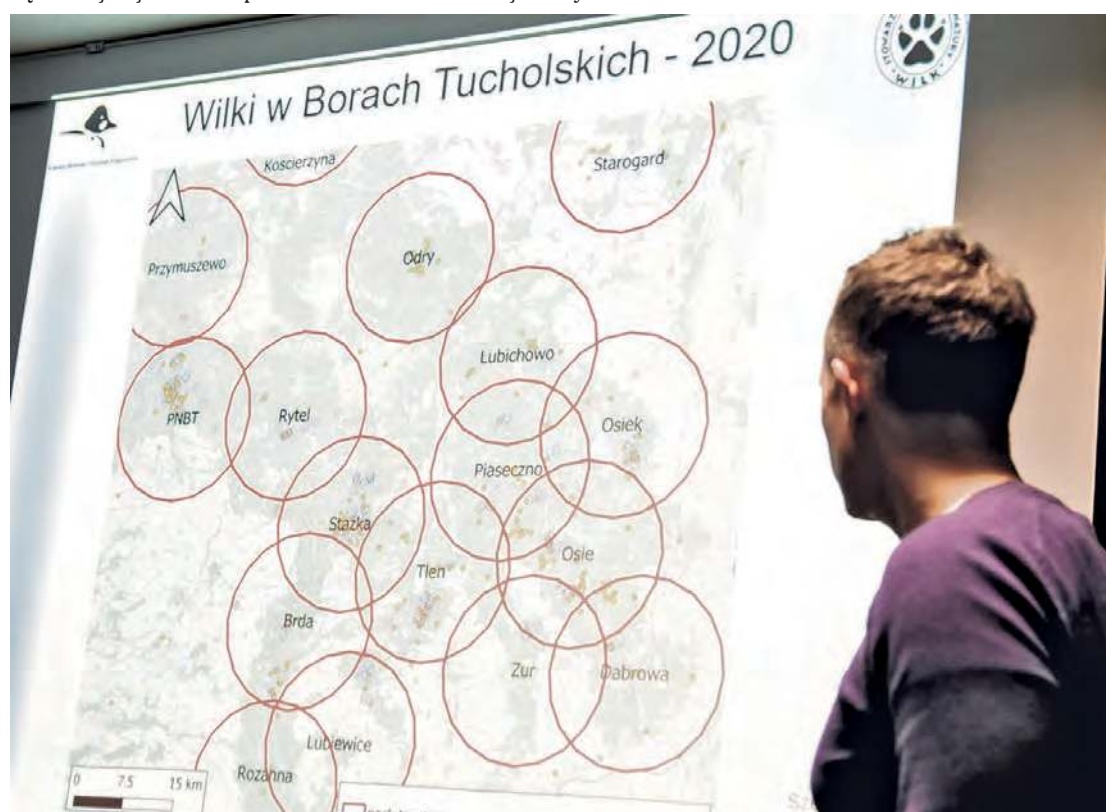
Strach wynika z niewiedzy

To jak to jest z tymi wilkami – powinniśmy się ich bać czy nie? Żeby odpowiedzieć na to pytanie, zaczniemy od słów dyrektora TPK, które wybrzmiały na zakończenie spotkania.

– Przede wszystkim należy zdobywać wiedzę na ich temat, bo strach, obawa wynika najczęściej z niewiedzy i różnych fake newsów, które są produkowane. Jest ogromne lobby, które naciska, żeby zacząć polować na wilki. W każdym kole łowieckim jest rolnik, dla którego wilk jest zagrożeniem, bo ma zwierzęta hodow-

lane i psy, więc obawia się o swoje mienie i inwentarz. Dlatego trzeba uspokoić te obawy, pokazać, jakie przyjąć działania, żeby chronić swój dobytek i swojego czworonożnego przyjaciela – mówił Remigiusz Popielarz. Dyrektor TPK zwracał także uwagę, że ogromne tereny, na których mogłyby występować wilki są dzisiaj zajmowane przez czło-

jest. To jest zwierzę, które kieruje się instynktem. Ono chce żyć, jeść. Ma instynkt rozmnażania, ma instynkt opiekuńczy wobec swojego potomstwa i robi wszystko, żeby siebie i swoje potomstwo chronić i nakarmić. Jeśli poda mu się stołówkę w postaci zagrody danieli w lesie czy pod lasem, to nic dziwnego, że wilk z niej skorzysta – dodał sto-

Jeden z diagramów odnoszących się stricte do wilków w Borach Tucholskich.

wieka, a za budową domów idzie budowa dróg i innej infrastruktury.

– Wilki nie myślą tak jak ludzie. Często próbuje się je humanizować, mówiąc, że wilk jest zły, agresywny, poluje na ludzi czy na psy, a tak nie

jący na czele tucholskiego parku. Placówka szykuje akcję edukacyjną na temat wilków, aby sąsiedztwo z nimi było jak najbardziej bezkonfliktowe. Wiadomo, że wilczych rodzin w Borach Tucholskich jest więcej niż kilka lat temu. Najprawdopodobniej około 15.

Kłusem prosto do celu

Jak odróżnić wilka od psa? Od tego swój wykład rozpoczął dr Maciej Szewczyk. Rasą, która powstała z krzyżówki psa i wilka, jest wilczak czechosłowacki. W pierwszej chwili podobieństwo jest tak uderzające, że możemy wziąć wilczaka za wilka. Pamiętać wtedy należy, że wilk ma dużą głowę z krótkimi uszami, długie nogi i puszysty ogon. W przeciwieństwie do psa unika ludzkiego towarzystwa. Najczęściej z tytułu charakteru swojej pracy widzą go leśnicy albo pracownicy zakładów usług leśnych, którzy w pewnym momencie stają się dla niego po prostu naturalnym krajobrazem dźwiękowym (te drańskie ssaki słabo widzą, zwłaszcza w ciągu dnia). Wilki zostawiają specyficzne tropy – chodzą kłusem. Dorosłe idą prosto do celu. Odległość między wilczymi tropami wynosi ok. pół metra. Są to zwierzęta ściśle terytorialne, żyjące w watachach. Na terenach nizinnych jedna wilcza rodzina zajmuje obszar

Wykład o wilkach przyciągnął spore grono osób zainteresowanych, a odbył się w sali TPK w Tucholi. Fot. TPK w Tucholi

Wilki rzadko dożywają sędziwego wieku. Większość z nich ginie w wypadkach drogowych. Wśród naturalnych czynników śmiertelności są choroby i wirusy wywołane przez różne pasożyty, jak świerzbowiec czy nosówka. Epidemia drugiej z wymienionych chorób zakaźnych zbierała swego czasu żniwo wśród szceniąt wilków w Parku Narodowym Yellowstone. Kolejnym ich naturalnym wrogiem jest niedźwiedź.

Wracając do naszych krajowych wilków. Wykładowca z Uniwersytetu Gdańskiego podkreślał, że starają się one, jak mogą, unikać ludzi. Wraz z pojawieniem się sezonu na jagody a potem grzyby, co wiąże się ze wzmożoną obecnością ludzi w lasach, zmieniają godziny swoich aktywności na tych właśnie obszarach. Zaobserwowano na przykład, że wataha z Osia noc spędzała w tym czasie w lesie, a dzień w głębi pola kukurydzy. Zresztą w ogóle wilki upodobały sobie dość mocno pola kukurydzy, których w ostatnich latach znacznie u nas przybyło. To nie tylko świetna kryjówka, ale i miejsce, w którym stołują się zwierzęta kopytne, więc posiłek i dla wilka jest na przysłowiowe wyciągnięcie ręki.

Preferują daniela, jelenie i sarny, ale i pies się zdarzy

W diecie wilka na terenie Polski dominują zwierzęta kopytne, ponad 90 proc. Najczęściej jest to jelen albo sarna w zależności od regionu. Dodatek do wilczej diety stanowią: bobry (na nie wilk potrafi czekać bez ruchu nawet 10 godzin, choć główną strategią jego polowania jest pogoń), lisy, borsuki, zające. Średnio wataha zabija jedną ofiarę na 2-3 dni. Najczęściej jest to samica bądź młode, osobniki mocno osłabione, o czym świadczy niska zawartość tłuszczu w szpiku kostnym. Dla porównania ten sam wskaźnik przedstawia się zgoła inaczej, jeśli chodzi o zwierzę zabięte przez myśliwych – wysoka zawartość tłuszczu w szpiku kostnym.

W Borach Tucholskich preferencje żywieniowe wilka przebadano, dzieląc obszar na trzy strefy, przede wszystkim na podstawie analizy wilczych odchodów. Tam, gdzie występował daniel, on był gatunkiem preferowanym. Poza tym jelen i sarna. Warto wspomnieć, że w wilczej diecie raczej

liczący średnio 250 km², w górach około 160 km².

– Na jednym wilczym terytorium zmieściłaby się prawie cała Warszawa – zauważył naukowiec. Dzięki obroży telemetrycznej jednego z osobników wiemy, że terytorium watahy w Puszczy Drawskiej liczy aż 420 km².

„Na swoje” i z dala od ludzi

Wilki znakują swoje terytorium (także do komunikacji z młodymi) i bronią przed innymi wilkami. Szczyt rui osiągają w połowie lutego. Podobnie jak u psów ciąża trwa 2 miesiące. W norach młode spędzają tylko pierwsze tygodnie życia, potem korzystają z nich borsuki i lisy. Wilczy miot sięga od 6 do 8 osobników. Płowa szczeniąt nie przeżywa 2 pierwszych miesięcy życia. W czasie, kiedy rodzice polują, są zdane same na siebie. Mając pół roku, masą niewiele różnią się już od dorosłego wilka. W tym czasie nadal za polowanie odpowiadają rodzice. „Na swoje” oddalają się, kiedy mają 18-22 miesiące. Wtedy też mogą być widywane w okolicach zabudowań i dróg. W poszukiwaniu partnera pokonują nawet bardzo duże dystanse. Za przykład może posłużyć tutaj wilk ze Słowenii, który swoją wybrankę odnalazł 2000 km dalej, pod Weroną. Nazwano go wilczym Romeo.

PACK DRUK POLIGRAFIA Uzbek & Uzbek S.A.

lider w produkcji opakowań z kartonu litego i mikrofali, w związku z dynamicznym rozwojem poszukuje kandydata na stanowisko:

Magazynier

Miejsce pracy: Tuchola

WYMAGANIA:

- uprawnienia na wózki widłowe,
- obsługa komputera.

OCZEKUJEMY:

- zaangażowania, rzetelności oraz dyscypliny pracy,
- gotowości uczenia się,
- umiejętności pracy w zespole.

OFERUJEMY:

- pracę w stabilnej i renomowanej firmie branży poligraficznej,
- atrakcyjne wynagrodzenie i premię uznaniową,
- umowę o pracę,
- szkolenia.

Mile widziane młode i energiczne osoby, chętne do nauki.

CV proszę przysyłać na e-mail:
packdruk@packdruk.com.pl

Po wykładzie jego uczestnicy dzielili się efektem swoich obserwacji z dr. Maciejem Szewczykiem i dyrektorem TPK Remigiuszem Popielarzem.

Kadr z fotopułapki TPK – październik 2023.

nie ma psów, ale wataha z Nadleśnictwa Zamrzenica wręcz się wyspecjalizowała w polowaniu na nie. Psy stanowiły 20 proc. zjadanych przez wilki zwierząt. Jak informował dr Maciej Szewczyk, to dlatego, że w tej okolicy było dużo więcej psów chodzących luzem.

Największe zagrożenie wilka w Borach Tucholskich jest w ich wschodniej części, co naukowcy wiążą z większą dostępnością danieli. Wilki na nasz teren przybyły z Puszczy Bydgoskiej, Puszczy Piskiej i Wigierskiego Parku Narodowego. Ten z parku położonego przy granicy z Litwą poruszał się o trzech łapach (jedną z przednich miał odciętą powyżej kostki), mimo to został ojcem pięciu miotów szczeniąt. W 2020 roku liczba wilczych rodzin na terenie Borów Tucholskich wynosiła 15. Niedaleko, bo u naszych sąsiadów w Nadleśnictwie Osie wykryto najprawdopodobniej przypadek najstarszego dziko żyjącego wilka w Polsce. Chodzi o waderę, która pierwszy miot szczeniąt miała w 2011 roku.

– Ona co najmniej 10 lat żyła na tym terenie. Musiała mieć minimum 12,5 roku, a po zębach sądząc, była nawet starsza, może miała 14 albo 15 lat. To absolutny rekord, bo wilki w naturze przez wypadki, kontuzje na polowaniach, walki z innymi wilkami rzadko żyją dłużej niż 6-7 lat. Ta siwa już wilczyca zginęła w 2021 zagryziona przez wilki z sąsiedniej grupy – opowiadał prowadzący wykład.

Nie szkodzić

W czasie przeznaczonym na dyskusję uczestnicy wykładu pytali m.in. o to, jakie są prognozy na odstrzale wilków i jaki efekt przyniosą w innych krajach, ile tak naprawdę jest wilków w Polsce, jaka jest pojemność środowiska pod kątem tego gatunku i co zrobić, żeby poprawić

relację człowieka z wilkiem. Padło też pytanie o bezpieczeństwo czworonożnych pupili, kiedy najbliżej spacer to zarazem terytorium watahy. Dzieleno się także historiami o nieodpowiedzialnych działaniach człowieka (wystawianie wilkom specjalnie jedzenia i przy tym próba oswojenia), a nawet nakręcania przez niego wilczej paranoi, np. poprzez udostępnianie filmików nieznanego pochodzenia i niesprawdzonych informacji. Niestety, takich wpadek nie brakuje też w mediach.

Ci, którzy przyszli na wykład, wiedzieli doskonale, że wilk nie jest taki straszny, jak niektórzy go malują. Spotkanie opuszczali z głowami pełnymi nowych informacji, poruszeni nagraniami

Reklama, ogłoszenie płatne

TUCHOLA
ul. Transportowa 4
tel. +48 606 757 722
www.zlotowska.pl

PASZE dla

- drobiu
- trzody
- bydła
- koni

W ofercie karmy dla psów i kotów

WĘGIEL
W DOBREJ CENIE luzem i workowany
ekogroszek, orzech

Działalność prowadzimy od 1948 r.
W Tucholi z powodzeniem od 11 lat.

ATRAKCYJNE CENY
FACHOWE DORADZTWO

Zachowanie	Ocena	Zalecane działania
Wilki przechodzą w pobliżu zabudowań nocą.	Nie ma zagrożenia.	Nie ma potrzeby podejmowania działań.
Wilk przechodzi w zasięgu wzroku w pobliżu osad/rozproszonych budynków w dzień.	Nie ma zagrożenia.	Nie ma potrzeby podejmowania działań.
Wilk nie ucieka natychmiast po zauważeniu pojazdów lub ludzi. Zatrzymuje się i przygląda.	Nie ma zagrożenia.	Nie ma potrzeby podejmowania działań.
Wilk jest obserwowany przez kilka dni w odległości poniżej 30 m od zamieszkałych budynków (powtarzające się zdarzenia przez dłuższy czas).	Sytuacja wymaga uwagi. Możliwy problem wynikający z silnej habituacji lub warunkowania pozytywnego.	Analiza sytuacji. Poszukać czynników wabiących i usunąć je. Rozważyć warunkowanie awersyjne.
Wilk wielokrotnie pozwala podejść do siebie na odległość poniżej 30 m.	Sytuacja wymaga uwagi. Wskazuje na silną habituację. Możliwe problemy wynikające z warunkowania pozytywnego.	Analiza sytuacji. Rozważyć warunkowanie awersyjne.
Wilk wielokrotnie sam podchodzi do ludzi na odległość poniżej 30 m. Przejawia zainteresowanie ludźmi.	Wymaga uwagi/sytuacja krytyczna. Warunkowanie pozytywne i silna habituacja może prowadzić do eskalacji zachowań zuchwałych. Niebezpieczeństwo zranień.	Rozważyć warunkowanie awersyjne. Usunąć wilka, jeśli zastosowane odpowiednie warunkowanie awersyjne okazało się nieskuteczne.
Wilk atakuje lub rani ludzi, nie będąc sprowokowanym.	Sytuacja niebezpieczna.	Usunąć wilka.

Ze strony www.polskiwilk.org.pl. Warunkowanie awersyjne – skojarzenie niepożądanego zachowania z nieprzyjemnym bodźcem.

Zrzut ekranu z pułapki Tucholskiego Parku Krajobrazowego. Wilk zarejestrowany w listopadzie.

z wilkami, w tym pokazującymi ich reakcję na głos człowieka – strach i ucieczka. Zgłębiać temat mogą dalej, zaglądając na stronę www.polskiwilk.org.pl. Dr Maciej Szewczyk gorąco polecał także

„Po sąsiedztwie z wilkami”, treścią w publikację, której autorami są **Sabina Nowak** i **Robert W. Mysłajek** ze Stowarzyszenia dla Natury Wilk. Dodajmy, że nagranie z wykładu pn. „Wilki – historie

prawdziwe z Borów Tucholskich” dostępne jest na profilu Tucholskiego Parku Krajobrazowego na facebooku.

Tekst i fot.
Agata Wiśniewska

PACK DRUK POLIGRAFIA
Uzbek & Uzbek S.A.

lider w produkcji opakowań z kartonu litego i mikrofoli, w związku z dynamicznym rozwojem poszukuje kandydata na stanowisko:

Mechanik
Miejsce pracy: Tuchola

OBOWIAZKI:

- usuwanie awarii,
- naprawa i konserwacja maszyn poligraficznych.

OCZEKUJEMY:

- zaangażowania, rzetelności oraz dyscypliny pracy,
- gotowości uczenia się,
- umiejętności pracy w zespole.

OFERUJEMY:

- pracę w stabilnej i renomowanej firmie branży poligraficznej,
- atrakcyjne wynagrodzenie i premię uznaniową,
- umowę o pracę,
- szkolenia.

Mile widziane młode i energiczne osoby, chętne do nauki.

CV proszę przysłać na e-mail:
packdruk@packdruk.com.pl

Akcja dla Michałka nabrała rozpędu!

Coraz bliżej, by kupić podnośnik i rower

– Podnośnik jest bardzo potrzebny do wykonywania codziennych czynności z Michałem, np. w łazience podczas kąpieli. Rowerek będzie służyć do rehabilitacji – z optymizmem opowiada mama Michała, Anna Nowakowska. Akcja dla jej synka rozkręciła się i jest bardzo duża szansa, aby niezbędne urządzenia kupić w nowym roku.

Koncert charytatywny dla Michała Nowakowskiego: mnóstwo występów na scenie i świetny efekt zbiórki dla chłopca. Fot. Wiejski Dom Kultury w Raciążu.

Historia Michała Nowakowskiego wraca na nasze łamy co jakiś czas, regularnie. W największym skrócie przypominamy opis jego problemów zdrowotnych:

„Michał urodził się 7 listopada 2008 roku. Już przy porodzie stwierdzono u niego zespół wad wrodzonych: wodogłowie, dysmorfie twarzy – spłaszczona nasada nosowa, wąskie usta, nisko osadzone małżowiny uszne. Widoczne na pierwszy rzut oka choroby, nie są wszystkim, z czym się mierzymy. Kolejne przeszkody to hipoplazja, niedorozwój narządów wewnętrznych i nerek, wada serca PFO, ASDII, DA, syndaktylia rąk i stóp, palczozrost, kośkoszpotawość, niedoczynność tarczycy, nadciśnienie tętnicze, refluks żołądkowo-przełykowy, przepuklina pachwinowa, padaczka objawowa, wada wzroku, która nie została do końca zdiagnozowana. (...) Nasz syn w 2010 roku przeszedł operację przepukliny i narządów wewnętrznych. Kolejną niezbędną hospitalizację przeszedł w 2013 roku. Wtedy też odbył operację serca, która polegała na zamknięciu przewodu tętniczego oraz sprawdzeniu, jak duży jest ubytek przedsionkowo-komorowy. Nie był to koniec bolesnych doświadczeń naszego synka. Ściągną Achillesa musiały zostać przecięte. Tak też się stało w 2021 roku. Rok

później nadeszła pora na operację wewnątrz serca. (...) – to część trudnej historii chłopca i jego rodziny. Całość można znaleźć na serwisie siepomaga.pl pod hasłem „Michał Nowakowski” (przy artykule zamieszczamy kod QR, który wystarczy zeskanować, by przenieść się na tę stronę.

Świetny wynik na koncercie w Raciążu. A to nie wszystko!

Kilka miesięcy temu pisaliśmy o internetowej zbiórce dla chłopca, którą na serwisie Youtube zorganizowali DJ-e. Teraz duże wydarzenie odbyło się w rodzinnej okolicy chłopca. Tydzień przed świętami bardzo duża impreza miała miejsce w Wiejskim Domu Kultury w Raciążu. Jego główną częścią był koncert charytatywny. Na scenie WDK pojawili się: dziecięcy zespół wokalny domu kultury, zespół Kasztelanki, Chór im. św. Józefa w Raciążu, duet Michał Gierszewski z synem oraz Klaudia Koniarska. W trakcie występów prowadzone były licytacje, trwał również kiermasz świąteczny. Celem była zbiórka środków na konkretne potrzeby Michała. Podczas koncertu udało się zebrać aż 7.702,70 zł. Środki te trafiły na konto na siepomaga.pl. Mama Michała, Anna Nowakow-

ska wyjaśnia „Tygodnikowi”, że aktualnie trwająca zbiórka dotyczy bardzo konkretnych akcesoriów, które mają ułatwić życie jej 15-letniemu już synkowi.

– Podnośnik jest bardzo potrzebny do wykonywania codziennych czynności z Michałem, np. w łazience podczas kąpieli. Rowerek będzie służyć do rehabilitacji – tłumaczy pani Ania i nie ukrywa radości z powodzenia imprezy w Raciążu. Anna Nowakowska podkreśla, że w ostatnim czasie działania na rzecz jej synka miały miejsce w świetlicy w Stobnie, gdzie zakupić można było dekoracje świąteczne. W zbiórkę zaangażowały się szkoły: tucholska Jedyńka, z Racią-
ża, Stobna i Legbąda, Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych. Mama Michała przyznaje, że łączny efekt wszystkich przedsięwzięć – po zsumowaniu – powinien na po-

Reklama

Michał Nowakowski potrzebuje wsparcia praktycznie od momentu narodzin. Trwające właśnie przedsięwzięcie dla coraz starszego i większego chłopca dotyczy zakupu konkretnych urządzeń wspomagających codzienne czynności. Fot. ze zbiorów prywatnych

czątku roku dać pożądaną efekt i za to trzymać kciuki. Jeśli chcesz wspomóc akcję, wejdź na siepomaga.pl.

(pp)

Wszystko o Michale Nowakowskim i akcji. Tu możesz pomóc
<https://www.siepomaga.pl/michal-nowakowski>

KONKURENCYJNE CENY PROFESJONALNA OBSŁUGA

OŚRODEK WZIASOWY „BORY TUCHOLSKIE” w Okoninach Nadjeziornych

Okoniny Nadjeziorne 65, gm. Śliwice, pow. tucholski, tel. kom.: 609 778 609
www.okoniny.pl e-mail: biuro@okoniny.pl

**Bezpieczny, ogrodzony teren w lesie nad jeziorem:
place zabaw dla dzieci, grillownia, kręgielnia, ognisko,
boiska sportowe, miejsca wypoczynkowe i rekreacyjne.**

Organizujemy:

- wesela, przyjęcia
- uroczystości rodzinne
- imprezy integracyjne i plenerowe

- klimatyzowane sale do 200 osób
- noclegi dla gości weselnych
- wystrój sali na życzenie
- apartament dla Młodej Pary GRATIS

Kiermasz świąteczny z przekazanymi dekoracjami. fot. Wiejski Dom Kultury w Raciążu

Ochotnicza Straż Pożarna

Transit za prawie pół miliona przyjechał do Śliwic

Jest to lekki wóz bojowy z napędem 4x4 i w jednostce zastąpi średniego, 18-letniego starmana. Ten trafił z kolei do OSP Rosochatka.

Oficjalne przywitanie nowego wozu dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Śliwicach nastąpiło dokładnie 12 grudnia późnym wieczorem. Jak zazwyczaj bywa przy takich okazjach, komitet powitalny zorganizował huczne przyjęcie.

Katarzyna Daszkiewicz, zastępczyni wójta gminy Śliwice informuje, że do jednostki trafił całkowicie nowy, wyprodukowany w 2023 r. ford transit MCA. Jest to pojazd ratowniczo-gaśniczy klasyfikowany jako lekki – do 3,5 tony. Jak słyszymy, samochód będzie wykorzystywany przede wszystkim w czasie wyjazdów gospodarczych. Jest to wersja uterenowiona z napędem 4x4. 5-osobowego forda napędza 2-litrowy silnik diesla. Pojemność zbiornika na wodę wynosi

Mieszkańcy mimo późnej pory przyszli obejrzeć nowy zakup. Fot. UG Śliwice

si z kolei 200 l. Samochód został zakupiony bez wyposażenia. Strażacy posiadają swój sprzęt, który trafił już na tył nowego auta.

Star do Rosochatki

Ford transit kosztował dokładnie 499.011 zł i został zakupiony

Transit przyjechał do Śliwic w połowie grudnia. Fot. UG Śliwice

Starman trafi teraz do OSP Rosochatka. Fot. archiwum OSP Śliwice

w Częstochowie z firmy Frank-Cars. Samochód trafił do Śliwic dzięki wsparciu z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Dofinansowanie z unijnych funduszy wyniosło ok. 324 tys. zł, resztę dołożyła gmina ze swojego budżetu. Zaznaczmy, że w skali całego województwa zakupiono 13 lekkich wozów bojowych i 16 motopomp, które przekazano do różnych jednostek w regionie. Na terenie powiatu tucholskiego jedna motopompa pojechała do OSP Mała Klonia.

Wracając do Śliwic. Po przyjeździe nowego forda w remizie zrobiło się nieco ciasno. Dlatego jeden z samochodów – średni starman z 2005 roku – jest od teraz w OSP Rosochatka. Tak opisują starą strażacy ze Śliwic w mediach społecznościowych: „Przez 18 lat

uczestniczył w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Większość z tych 18 lat było to auto pierwszowyjazdowe. Niejeden z naszych druhów swoje pierwsze akcje zaliczył, jadąc tym wozem. Prosta obsługa autopompy i innych podzespołów była niewątpliwym atutem. Przez ostatnie kilka lat był nieco mniej eksploatowany, ze względu na pozyskanie nowszych wozów, ale gdy była potrzeba, to bez problemów stawał na wysokości zadania”.

Wspomnijmy jeszcze, że nowy sprzęt trafił ostatnio też do ochotników z Lińska. Tamtejsza jednostka OSP wzbogaciła się o detektor prądu i pięć latarek na hełm z uchwytami. Zakup został dofinansowany ze środków Fundacji ORLEN w kwocie 3000 zł, natomiast całkowity koszt to 4500 zł.

Kamil Tajl

13 lekkich wozów bojowych trafiło do różnych jednostek w woj. kujawsko-pomorskim. Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Życzenia i prezenty dla tych, którzy niosą pomoc

15 grudnia w świetlicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Drożdżenicach odbyło się spotkanie wigilijne Zarządu Gminnego ZOSP RP Gminy Kęsowo.

W trakcie świątecznego spotkania druhów omówiono plany na przyszły rok i podsumowano mijający. Nie zabrakło składania życzeń oraz tradycyjnego dzie-

nia się opłatkiem. Miłym akcentem było wręczenie na ręce prezów i naczelników jednostek OSP w Drożdżenicach, Kęsowie, Piastoszynie i Żalnie przez wój-

ta **Radosława Januszewskiego** oraz jego zastępczynię **Jagodę Has** świątecznych prezentów w postaci sprzętów oraz wyposażenia osobistego strażaków.

Druhowie otrzymali również specjalne dyplomy i podziękowanie za współorganizację „Orszaku świętego Mikołaja”.

– Dziękujemy wszystkim strażakom z jednostek OSP z terenu gminy Kęsowo za trud, mnogość wykonanych działań i poświęcania swojego prywatnego czasu na rzecz

innych. Dzięki wam nasi mieszkańcy mogą mieć pewność, że w razie konieczności jesteście w stanie szybko i skutecznie nieść pomoc – zwrócił się do druhów wójt.

Mikołajowe prezenty zostały zakupione z funduszu Gminy Kęsowo.

(aw), fot. OSP w Drożdżenicach

Uczestnicy wigilijnego spotkania.

Ogłoszenie płatne

Zatrudnimy pracowników do pracy w Niemczech w przetwórstwie rybnym i ogrodnictwie.

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.

Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

KGW Wieszczyce wydało książkę o sołectwie

W dniu promocji książki „WBB – czyli o Wieszczykach i okolicy nie tylko rozmowa” sala Świetlicy Wiejskiej we Wieszczykach wypełniła się po brzegi mieszkańcami. Tego dnia miały tu miejsce aż trzy wydarzenia, które razem stworzyły niepowtarzalny klimat kilkugodzinnego spotkania.

W jedną z grudniowych niedziel Koło Gospodyń Wiejskich w Wieszczykach zaprosiło mieszkańców do udziału w trzech wydarzeniach. Już przy pierwszym z nich, spotkaniu z artystami i twórcami ludowymi Anną Przytarską, Anną Kopiszką, Zygmuntem Kędzierskim i Romanem Ziemeyem, świetlica wypełniła się praktycznie po brzegi mieszkańcami.

– Na sali zasiadło ponad sto osób. Ta frekwencja bardzo nas zaskoczyła i ucieszyła zarazem. Warto zaznaczyć, że nie zmieniała się aż do ostatniego z naszych spotkań – przyznaje Justyna Banaszek-Turzyńska, sołtyska sołectwa Wieszczyce i zarazem przewodnicząca tutejszego KGW. Dla pań zrzeszonych w kole niedzielne popołudnie miało wyjątkowy charakter, nie tylko ze względu na mnogość wydarzeń i pozytywny odzew ze strony mieszkańców, gdyż tego dnia zaprezentowały się po raz pierwszy w strojach ludowych, które udało im się zakupić dzięki darowiźnie udzielonej przez Fundację Grupy PERN. Od teraz reprezentując sołectwo na różnego rodzaju imprezach, będą przyciągać oko za sprawą zielonych i kwiecistych zarazem spódnic, czerwonych koralików i kolorowych wianków.

Wieszczyce na kartach historii i we wspomnieniach mieszkańców

Kolejnym wydarzeniem była promocja publikacji „WBB – czyli o Wieszczykach i okolicy nie tylko rozmowa”. Na prośbę KGW napisania książki podjęli się dr Marek Sass, znany dobrze wszystkim historyk regionalista i Agnieszka Krizel, poetka. Ten pisarski duet zadebiutował w 2021 roku książką pt. „Twórcy ludowi gminy Kęsowo”. Pół roku zajęło mu natomiast przygotowanie publikacji o sołectwie Wieszczyce i jego mieszkańcach. Jak podkreślają obydwaj autorzy, bohaterami wspomnianej publikacji są właśnie mieszkańcy sołectwa, a więc Wieszczyce, Bralewnica i Brzuchowa. Na ponad 170 stronach przybliżone zostały dzieje sołectwa Wieszczyce wraz ze wspomnieniami tutaj mieszkających.

Zdjęcia, które udało się zebrać przy pracy nad książką, poruszyły mocno mieszkańców.

Panie z KGW w Wieszczykach mają w końcu swoje stroje. Na zdjęciu w towarzystwie twórców ludowych, ks. Wojciecha Trapkowskiego i wójta Radostawa Januszewskiego.

jących. Rozmowy z mieszkańcami prowadzono zarówno w trakcie spotkań grupowych, jak i indywidualnych.

– Te spotkania nas bardzo pozytywnie zaskoczyły, ale przede wszystkim wzruszyły – nie ukrywa Agnieszka Krizel, która do samego końca pilnowała, aby absolutnie nikt przed promocją książki jej nie zobaczył. To miała być niespodzianka i taką też została. Dopiero po wystąpieniu autorów i przedstawieniu prezentacji multimedialnej, jeszcze ciepłe wydawnictwo, trafiło do rąk zainteresowanych.

– Ja jestem ogromnie podbudowany całą społecznością sołectwa Wieszczyce, a szczególnie pań z KGW, które są bardzo energiczne i wiedzą, czego chcą dla swojej społeczności. Cieszę

się, że takie inicjatywy oddolne są coraz częstsze i są autentyczne, bo to się wyczuwa, że ludzie chcą i szukają. Na kartach tej książki łączymy historię miejsca z biografiami ludzi, którzy przyszedli w różnym czasie do tych miejscowości i się zakorzenili. Dla mnie

To dzięki współpracy tych trzech osób: Marka Sassa, Agnieszki Krizel i Justyny Banaszek-Turzyńskiej powstała publikacja o Wieszczykach. Książkę wydano ze środków, jakie KGW Wieszczyce pozyskało z UG w Kęsowie, w nakładzie 200 egzemplarzy.

Na spotkanie promocyjne autorzy publikacji przygotowali prezentację multimedialną, zawierającą m.in. fotografie, które w książce się nie znalazły.

to wiatr w żagle do dalszej roboty – podkreśla Marek Sass.

Warto nadmienić, że książka „WBB – czyli o Wieszczykach i okolicy nie tylko rozmowa” zawiera również wiersze Agnieszki Krizel. W trakcie samego wydawnictwa o poetycki klimat zadbał artysta z GOK-u w Gostycynie Ewa Talaśka i Adam Cymerys, racząc zgromadzonych niejednym nastrojowym utworem.

Ciąg dalszy?

Publikacja o sołectwie Wieszczyce dostępna jest w gminnych bibliotekach. Ostatnich kilkanaście egzemplarzy posiada też Agnieszka Krizel. Całkiem możliwe, że za kilka miesięcy KGW zorganizuje spotkanie, na którym

mieszkańcy będą mogli podzielić się wrażeniami z lektury, a być może i określić dalszy krok w kierunku budowania tożsamości sołectwa Wieszczyce. Patrząc, z jak dużym zainteresowaniem z ich strony, w trakcie promocji, spotkały się zebrane podczas prac nad książką zdjęcia, całkiem naturalnym wydaje się, że będzie to album z fotografiami. Mówią o tym też Agnieszka Krizel i Marek Sass. Jeśli powstanie, to na pewno z dokładnymi opisami zdjęć.

Popołudnie pełne wrażeń w świetlicy zwieńczyło podsumowanie ponaddwuletniej działalności KGW Wieszczyce.

Agata Wiśniewska,
fot. UG w Kęsowie

Ogłoszenie płatne

Starosta Tucholski ogłasza pisemne przetargi nieograniczone na dzierżawę nieruchomości Skarbu Państwa:

- Działka nr 174 położona w obrębie ewidencyjnym Wielkie Budziska, gmina Ciekocin o powierzchni 5,6100 ha (jezioro Gacane), zapisana w księdze wieczystej BY1T/00032746/8, prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Tucholi.

Cena wywoławcza 5000,00 zł netto. Do wylicytowanej ceny zostaną doliczone podatki VAT.

Nieruchomość nie jest obciążona ani objęta zobowiązaniami.

Pisemne oferty należy składać do dnia 7 lutego 2024 r. do godziny 15:00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tucholi przy ulicy Pocztowej 7, 89-500 Tuchola.

Część jawna przetargu **odbędzie się 14 lutego 2024 r. o godzinie 9:00** w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tucholi przy ulicy Pocztowej 7, w Wydziale Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody w pokoju nr 1.

Wadium na przetarg wynosi 450,00 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt złotych) i wniesione winno być w pieniądzu.

Wadium należy wpłacić najpóźniej **do dnia 1 lutego 2024 r. w kasie Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7 lub na konto Starostwa w banku VeloBank S.A. nr 49 1560 0013 2340 9874 1000 0005.**

Pełna informacja o przetargu została zamieszczona na stronach internetowych www.bippowiat.tuchola.pl i www.tucholski.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w tut. Starostwie – ul. Pocztowa 7a, pokój nr 1 (Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody). Tel. 52 559 07 12.

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

TAXI
Przewóz max. 6 osób

tel. 781 555 507

Wępin:

Nowe KGW zaprosiło mieszkańców. Frekwencja dopisała!

Do koła zgłosiły się panie z Wępina, ale jego członkami jest też kilku panów. W ostatnim czasie KGW zorganizowało otwarte spotkanie dla mieszkańców. Ci licznie przybyli do świetlicy. Taka reakcja lokalnej społeczności dała dodatkową motywację do działania.

W pewnym momencie w świetlicy trzeba było dostawiać stoły i krzesła.

Niedawno informowaliśmy, że na terenie gminy Lubiewo powstało nowe Koło Gospodyń Wiejskich – konkretnie w Wępinie. Jak precyzuje jego przewodnicząca **Joanna Średzińska**, wcześniej panie organizowały w świetlicy wiejskiej różne spotkania, ale ich działalność nie była sformalizowana. Niedawno KGW Wępin oficjalnie zgłoszono oraz zarejestrowano w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. To otworzyło gospodyniom drzwi do różnych dofinansowań. O środki finansowe na wsparcie działalności w nowym roku mogą zgłaszać się teraz także do urzędu gminy.

Jak słyszymy, w nowym KGW działają aktualnie 22 osoby.

Na spotkaniu w świątecznym klimacie nie mogło zabraknąć Mikołaja!

Co ciekawe, do koła zapisali się także panowie.

– Lista nie jest zamknięta, w nowym roku dalej będzie można się do nas zgłaszać. Już niedługo planujemy zorganizować w świetlicy spotkanie sprawozdawcze, żeby pokazać, co udało nam się już zrobić w tym krótkim czasie działalności – zapowiada przewodnicząca.

Mieszkańcy nie zawiedli

KGW Wępin 16 grudnia zaprosiło na wieczorne spotkanie mieszkańców wioski. Rozpoczęło się ono od wspólnego strojenia choinki. Każdy miał specjalne zadanie – przynieść ze sobą przynajmniej jedną ozdobę na bożonarodzeniowe drzewko. Zaproszenie koła zjednoczyło mieszkańców. Frekwencja była na tyle wysoka, że w trakcie imprezy trzeba było dostawiać stoły i krzesła. Pozytywna reakcja lokalnej społeczności napędza członków i członkinie KGW do kolejnych działań.

– Frekwencja była naprawdę super! Widzimy, że mieszkańcy są bardzo chętni do współpracy, a to daje nam dodatkową energię – mówi Joanna Średzińska.

Przy świetlicy wiejskiej rozpalono później ognisko, była nawet

Zarząd KGW Wępin

- Joanna Średzińska – przewodnicząca
- Joanna Topolińska – zastępczyni przewodniczącej
- Anna Szulc – skarbniczka
- Alicja Rymacka – sekretarz

herbata z tzw. prądem. Wszyscy przybyli otrzymali tradycyjne sianko na wigilijny stół i pierniczki. Dzieci zostały obdarowane paczkami ze słodyczami. Zainteresowaniem cieszyły się też stroiki przygotowane przez członkinie KGW.

Warto przypomnieć, że gospodynie z Wępina w grudniu brały udział w dwóch kiermaszach charytatywnych, które odbyły się w Cekcynie. Środki ze sprzedaży ozdób zostały przekazane na rzecz małej **Gabrysi Kotyńskiej**, o której „Tygodnik” pisze regularnie.

Kamil Tajl,
fot. nadesłane

Reklama

TAXI 24h
tel. 504 441 778

Panie z KGW nie kryją radości z wysokiej frekwencji podczas spotkania z mieszkańcami.

Reklama

Pomyślności oraz samych zdrowych i bezpiecznych dni w Nowym 2024 Roku życzy Tomasz Jutrowski

Kompleksowa obsługa w zakresie ochrony danych osobowych oraz BHP
jutrowski.tuchola.com tel. 500 438 300

KOPALNIA KRUSZYWA
Drew-Kos Tuchola
ul. Chojnicka 74
tel. 534 665 535
52 334 38 38
Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- kruszywo drogowe.

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

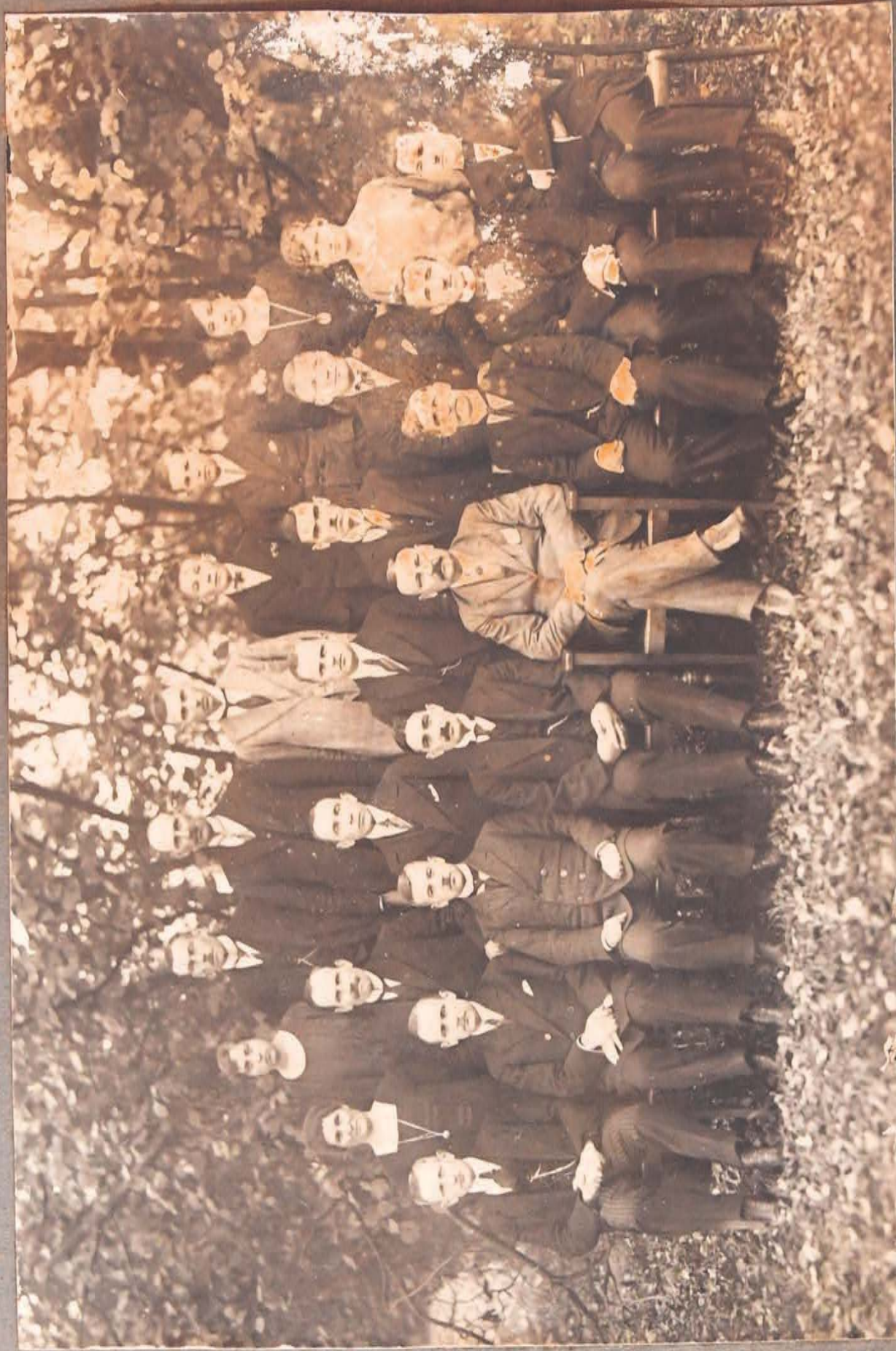
KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!
Tuchola, ul. Przemysłowa 4, biuro@ochronabos.pl tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217

Kawał odległej historii, ale mnóstwo znanych nazwisk z Tucholi

Nasza czytelniczka, porządkując dokumenty po zmarłych krewnych, natrafia na historyczną fotografię Starosty Tucholskiego dra Jana Bartzę wraz ze swoimi urzędnikami. Dr Jan Bartz, lekarz z Welpina, był pierwszym Starostą Tucholskim po włączeniu Pomorza do Polski, co nastąpiło 10 stycznia 1920 roku, dopiero po ratyfikacji przez Republikę Weimarską traktatu wersalskiego. Pełnił swoją funkcję w latach 1920 – 1924. Zdjęcie nie jest datowane, ale z całą pewnością zostało wykonane w tym czasie. Najważniejsze, że pod fotografią są nazwiska wszystkich osób i dzięki temu nasi czytelnicy mogą je rozpoznać i swoich nieżyjących przodków. Pierwszy rząd nazwisk odpowiada osobom widocznym na zdjęciu, które siedzą na krzesłach.

Na zdjęciu jest też pan Grabkowski. Poznałam jego córkę, Helenę Grabkowską, emerytowaną nauczycielkę, gdy była starszą panią, a przecież wówczas, w latach dwudziestych ubiegłego wieku miała kilka lat... Pani Helenka już nie żyje, ale ta staro fotografia przywołała moje wspomnienia.

Hanna Szulwic

DR. BARTZ
starosta

Maślankowski	Rydwski	Dobek	Patyna	Fr. Hering	Grabkowski	Gwizdała
Gabrychówna	Karnowski	Hoppe	Chmarzyński	Welter	Sarnowski	Muzolfówna
Kosiakówna	Piotrowski	Marks	Jeszka	Rink	Wł. Hering	Klunderówna

25-lecie Powiatu Tucholskiego – Pruszek 25 lat w radzie

Bywało, że sesje trwały do wieczora i dyskusje były gorące

Powiat tucholski obchodzi ćwierćwiecze istnienia po reaktywacji. W ciągu 25 lat mnóstwo osób przewinęło się przez Radę Powiatu Tucholskiego. Jednak tylko jeden człowiek jest w niej od początku, sukcesywnie wygrywając kolejne wybory samorządowe. Z Andrzejem Prusakiem rozmawia Hanna Szulwic, podobnie jak on radna pierwszej kadencji rady powiatu.

Jesteś jedynym radnym, który zasiada w radzie powiatu przez wszystkie sześć kadencji, od utworzenia powiatów w 1998 roku.

Mam sześć legitymacji radnego.

Opowiedz, proszę, o początkach swojej kariery samorządowej.

W 1998 roku, na jesieni, otrzymałem propozycję kandydowania do rady powiatu. Wcześniej, w 1990 i 1994 roku kandydowałem bezskutecznie do Rady Gminy w Śliwicach. W tamtych czasach były tak utworzone okręgi, że nawet najlepszy kandydat, ale z małej miejscowości, nie miał szans wejść, bo nie mógł konkurować z większymi miejscowościami. Mieszkam w Głównie, która liczy około pięćdziesięciu mieszkańców. Nie dawałem sobie żadnej nadziei, przysłowiowe mniej niż zero. Cała gmina Śliwice stanowiła okręg wyborczy. Otrzymałem jednak taką liczbę głosów, że udało mi się zdobyć mandat.

Pamiętasz, ile głosów dostałeś?

171 głosów. Z mojego okręgu dostałem ich najwięcej. W pierwszej kadencji rada liczyła 25 radnych. Z mojej gminy Śliwice w radzie zasiadało trzech radnych.

Jak było w kolejnych kadencjach?

W drugiej kadencji w 2002 roku zmieniły się przepisy, co do liczby radnych i rada liczyła 17 radnych. Pomyślałem, no teraz na pewno nie wejdę. Jednak okazało się, że uzyskałem czwarty wynik w powiecie. W następnej kadencji uzyskałem drugi wynik, po Dorocie Gromowskiej. W kolejnych wyborach również zostałem wybrany. Do wyborów startowałem z komitetów społecznych, podobnie jak większość radnych. Przez dwie kadencje byłem w opozycji, a przez cztery byłem w opcji rządzącej. W tej kadencji jestem szefem klubu Koalicja dla Powiatu Tucholskiego.

Wróćmy do początku, do pierwszej kadencji. Czym się w ówczesnej radzie zajmowałeś? Pamiętasz jakieś ważne zdarzenia z tamtego czasu?

Pierwsza kadencja była, moim zdaniem, najlepszą kadencją. Oczywiście, jak zawsze była koalicja i opozycja, ale panowało między nami koleżeństwo i wspólne działanie dla dobra powiatu. Bywało, że sesje trwały

do wieczora i dyskusje były gorące.

Ponieważ byliśmy pierwszą radą, nie mieliśmy żadnych wzorów.

Zaczęliśmy od krzesła dla starosty. Teraz jest dużo łatwiej, bo wchodzi się na gotowe. Wówczas organizowaliśmy wszystko od początku.

Pracowaliśmy z ustawą o samorządzie powiatowym.

Starosta urzędował w byłym urzędzie stanu cywilnego przy placu Zamkowym i od początku organizował urząd starostwa. Pierwsi nowo zatrudnieni urzędnicy mieszkali we wszystkich gminach powiatu tucholskiego. Starosta zatrudnił po dwie osoby z każdej gminy.

Pierwsza Rada Powiatu przygotowała też i zatwierdziła statut.

Dodam, z przepisami w rękę.

Także herb i sztandar, ufundowany został przez radnych powiatowych. Na drzewcu do tej pory są nazwiska fundatorów.

Działalność rady była transparentna, przewodniczącym komisji rewizyjnej był radny z opozycji.

A przecież komisja rewizyjna ma za zadanie kontrolowanie całej działalności starostwa i rady powiatu. Pierwszą inwestycją drogową była droga Lipowa – Szlachta, budowana od podstaw. Wtedy była subwencja drogowa, w następnej kadencji już nie było.

Podjęcie jakich uchwał w pierwszej kadencji było, twoim zdaniem, najtrudniejsze?

Najtrudniejszą i najbardziej kontrowersyjną uchwałą była ta o odpublicznieniu szpitala tucholskiego. Istniało realne zagrożenie likwidacji szpitala i gdybyśmy tego nie zrobili, to być może dzisiaj nie byłoby szpitala w Tucholi. Mam w swoim prywatnym archiwum pisma od związków zawodowych, które się na odpublicznienie nie godziły. Zrobiliśmy to, co uważaliśmy za najbardziej korzystne dla mieszkańców powiatu. Z perspektywy czasu widać, że to była dobra decyzja.

A w całej twojej działalności, we wszystkich kadencjach?

Najtrudniejsza sprawa spadła jak grom z jasnego nieba w 2000 roku, gdy rozpoczęła się likwidacja połączeń kolejowych. Linia 201 Bydgoszcz – Kościerzyna – Gdynia została podzielona na odcinku Bydgoszcz – Wierchucin, Wierchucin – Kościerzyna i Kościerzyna – Gdynia. Następnie na odcinku Wierchucin – Kościerzyna wpro-

2006 rok. Andrzej Pruszek, z takim zdjęciem, pojawił się na pierwszej stronie „Tygodnika”. Jako radny lub sołtys występował na naszych łamach niekiedy w nietuzinkowych tematach. Fot. archiwum

wadzono tylko dwie pary pociągów, co było bardzo niekorzystne dla mieszkańców gminy Śliwice i częściowo gminy Cekcyn, gdyż utrudniało dojazd do pracy i szkół. Potem myślano o całkowitej likwidacji niektórych połączeń, następnie znowu je przywracano, a takie działania nie sprzyjały dobrej frekwencji w pociągach, bo mieszkańcy przy braku połączeń kolejowych organizowali sobie dojazd samochodowy lub zmuszeni byli do rezygnacji z pracy, gdy nie dało się dojechać.

Zajmowaliście się tym problemem z wójtem gminy Cekcyn, Jackiem Brygmanem, który był radnym w pierwszej kadencji. Potem wójtowie nie mogli kandydować do rady powiatu i Jacek zajmował się problemami kolei jako wójt.

Udało się utrzymać połączenie Wierchucin – Kościerzyna, chociaż w czasie covidu było znowu zlikwidowane.

W chwili obecnej jest lepiej niż w 2000 roku?

Nie jest, bo od Lipowej do Kościerzyny połączenia pasażerskiego nie ma wcale.

Wciąż jest wykluczenie komunikacyjne mieszkańców niektórych miejscowości.

Na pewno jest. Powinno być więcej połączeń i powinny być dogodniejsze. Dobrze, że udało się przywrócić po covidzie połączenie Wierchucin – Lipowa – Szlachta – Czersk. Przez ponad dwadzieścia lat jest duży problem z połączeniami. Teraz ma być rozbudowana linia Bydgoszcz – Kościerzyna – Gdynia. Linia będzie dwutorowa, a pociągi osobowe będą jeździć z prędkością 160 km na godzinę, a towarowe – 120 km na godzinę. Udało się radzie powiatu wynegocjować z PKP budowę wiaduktu w Wielkim Gacnie, bo w projekcie był przejazd z rogatkami. W ubiegłym roku podpisano porozumienie, że Powiat Tucholski dołoży 2,2 mln złotych do budowy wiaduktu, bez względu na całkowity jej koszt.

Bardzo trudna sytuacja była też w 2010 roku, kiedy na koniec roku zadłużenie wyniosło coś ponad sześćdziesiąt procent.

Czym ta sytuacja była spowodowana?

Między innymi za dużo było inwestycji.

O inwestycjach decyduje przecież rada powiatu.

Oczywiście, ja byłem wtedy w ośmioosobowej opozycji. Praktycznie nie mieliśmy nic do powiedzenia. RIO jednoznacznie w swoim raporcie pokontrolnym stwierdziła, że zadłużenie nastąpiło w ka-

dencji 2006-2010. W następnej kadencji starostą została Dorota Gromowska i musiała się borykać z ogromnym brakiem środków finansowych. Trzeba było wejść w program naprawczy, co skutkowało brakiem podwyżek dla pracowników i brakiem możliwości zaciągania jakichkolwiek kredytów. Powiat wypełniał swoje zadania, gorzej było z inwestycjami. Udało się w tym czasie wyremontować ponad dwieście kilometrów dróg powiatowych bez grosza kredytu. Na koniec listopada tego roku poszedł ostatni przelew do ministerstwa. Od 1 grudnia powiat ma zero zadłużenia, chyba jako jeden z nielicznych w Polsce. Nie mamy zadłużenia, ale też nie zarabiamy. Trzeba było wprowadzić program naprawczy, bo takie zadłużenie groziło nawet likwidacją powiatu. Teraz czekamy na decyzje nowego rządu.

Na jaką kwotę opiewa projekt budżetu na przyszły, 2024 rok?

Ponad 115 mln zł. Nowy rząd zapowiedział zmiany w finansowaniu samorządów. Liczę, że będzie może więcej zadań, ale też będą przekazane wyższe środki. Moim zdaniem samorządy

wydają pieniądze bardziej racjonalnie, bo lepiej znają potrzeby mieszkańców.

A gdyby były większe środki, to na co należy je przeznaczyć?

Przed wszystkim na budowę i modernizację dróg powiatowych oraz ścieżki rowerowe, których brakuje. Mieszkańcy oceniają pracę starosty i rady powiatu z perspektywy stanu dróg powiatowych.

Gdy analizujesz wszystkie swoje sześć kadencji radnego powiatowego, to z jakich przedsięwzięć czy decyzji jesteś zadowolony?

Tak jak mówiłem na początku, przede wszystkim ze szpitala. W tej chwili oprócz oddziałów podstawowych jest oddział kardiologiczny, stacja dializ i zakład opiekuńczo-leczniczy. Działa też ratownictwo medyczne. Na pewno jest jeszcze dużo do zrobienia.

W pierwszej kadencji rada powiatu podjęła też uchwałę o utworzeniu Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem.

Wracając do pierwszej kadencji rady. Wówczas zasiadali w niej wszyscy wójtowie gmin powiatu tucholskiego, oprócz wójta gminy Śliwice. Potem zabroniono wójtom startować w wyborach. Jak uważasz, wójtowie powinni móc zasiadać w radzie powiatu?

Wójtowie mają swoje zadania w gminach, powiat ma swoje. Radni też znają potrzeby swoich gmin, a zasiadając w radzie, muszą brać pod uwagę interesy i potrzeby całego powiatu.

Powiedz, proszę kilka słów o sobie.

Mam 59 lat. Mieszkam w Głównie. Od 2003 roku pracuję w ratownictwie medycznym jako ratownik medyczny. Na początku pracowałem jako kierownik sanitariusz, a gdy 2006 roku weszły nowe przepisy i każdy ratownik musiał mieć ukończoną szkołę medyczną, taką szkołę skończyłem.

Lubisz swoją pracę?

Lubię ludziom pomagać. Mam satysfakcję, gdy uda się uratować czyjeś życie lub zdrowie. To jest taka premia od losu.

Teraz rodzina.

Mam żonę i dwóch dorosłych synów. Dawid ma 32 lata, a Artur – 26 lat.

Starszy pracuje w firmie drzewnej, a młodszy prowadzi własną działalność gospodarczą, jest didżejem.

Wiem, że w czasie pełnienia funkcji radnego powiatowego byłeś też sołtysem sołectwa Zwierzyniec, podobnie jak twoja mama Gertruda Pruszek.

Dodam jeszcze, że jej ojciec, a mój dziadek, Franciszek Sójka, był sołtysem już przed wojną. Natomiast ja pełniłem tę funkcję przez 3,5 kadencji. Bardzo dobrze wspominam moje sołtyśowanie. Organizowaliśmy turnieje sportowe, imprezy i występy artystów, nie tylko dla mieszkańców sołectwa. Mieszkańcy byli zadowoleni.

Horoskop na cały 2024 rok!

U nas sprawdzisz, co może Cię czekać

przygotowała Wiedźma Agata

Uczucia

Nie stawiaj wszystkiego na ostrzu noża. Niech nie kieruje Tobą pewność siebie. Jeżeli już założyłeś, że partner jest Twój na wieki, to się zacznij martwić. O związek trzeba dbać, starannie pielęgnować relacje i nie przesadzać z zazdrością. Partner może mieć dość Twojej zaborczości i mogą pojawić się przykre rozmowy. Postaraj się o większą delikatność w sferze uczuć.

Rada

Nie przejmuj się plotkami ani intrygami. Twoje szczęście będzie polegać na tym, że w lot się zorientujesz, co się dzieje i w porę utniesz niechciany temat. Bądź otwarty i szczery.

Zdrowie

Wykaż większą stanowczość w sprawie swojego zdrowia. Nie odkładaj koniecznych zabiegów czy operacji, nawet, jeśli to będzie kosztowało. Poddaj się też ważnym badaniom. Być może ich wyniki po prostu Ciebie uspokoją. Nie powtarzaj obiegowych plotek, bo mogą one zaszkodzić i Tobie, i Twoim bliskim. Zdrowie to poważna sprawa, nie lekceważ tego.

Rodzina i przyjaciele

W życiu rodzinnym i towarzyskim wykażesz się kreatywnością. Twoje pomysły spotkają się z aprobatą i usłyszysz wiele pochwał. Powinieneś też brać udział w ich realizacji i uczestniczyć we wspólnej zabawie. Będzie sporo okazji do wykazania się. Przede wszystkim święta i uroczystości rodzinne, na których zachwycą się Tobą młodszy członkowie rodziny. Zachowaj dobry humor.

Finanse

Nie będzie źle, choć do pełni szczęścia zabraknie pieniędzy na ekstrawydanki. Nie będziesz jednak musiał wечно oszczędzać. Pojawią się nowe zakupy, wyjazdy w miejsca, o których dotąd tylko marzyłeś. To możesz opłacić z jakichś bonusów w pracy lub otrzymać w formie prezentu. To ostatnie może być zaskakujące i dość uciążliwe, ale poradzisz sobie.

Baran

Byk

Uczucia

Sprawiedliwie rozdzielaj swoje uczucia. Niestosownie sam podważasz to, co widzisz. Jesteś potrzebny, doceniany i liczy się Twoje zdanie. Wokół Twoich relacji krąży zazdrość i niedocenienie. Może to są mylne sygnały, ale nie lekceważ ich. Staraj się dawać swoim bliskim równą porcję uwagi, cierpliwości i uczuć. Oni chcą być głaskani po głowce.

Rada

Uważnie stąpaj po ścieżkach życia. Przed Tobą nowe wyzwania, które pokonasz mądrością, doświadczeniem i cierpliwością. Nie śpiesz się, wykorzystuj swoje atuty.

Zdrowie

Nie uciekaj w pracę i nie zastanawiaj się nią we wszelkiego rodzaju wymówkach. Pilnuj wyznaczonych przez lekarzy terminów, nie przekładaj wizyt ani nie żałuj pieniędzy na dobrego lekarza i skuteczne leki. Za porządną opiekę zdrowie odpłaci Ci świetną kondycją i dobrym humorem, a to jest bezcenne.

Rodzina i przyjaciele

Cierpliwie, krok po kroku staraj się odbudować relacje sprzed pandemii. Nie obawiaj się wyjść do ludzi, bo oni czekają na zaproszenie od Ciebie. Nie spodziewaj się, że ktoś wyciągnie rękę, aby wyrwać Cię z domu. To raczej Ty jesteś odbierany jako inicjator i organizator spotkań, świąt i wydarzeń. I naprawdę doskonale sobie z tym radzisz.

Finanse

Raczej nie spłynię na Ciebie deszcz pieniędzy. Dość, że wystarczy Ci pieniędzy na Twoje niezbędności. Aby tak się stało, trzeba będzie liczyć każdy grosz i zrezygnować z wydatków ekstra, chyba, że uda Ci się znaleźć dodatkowe źródło zarobkowania. To też samo nie przyjdzie. Trzeba będzie rozglądać się, a wcześniej czy później dopniesz swego.

Uczucia

W Wasze relacje wkradną się podsumowania i rozliczenia. Sporo będzie rozmów o tym, co, kto i komu jest winien. Nie będą to ani łatwe, ani miłe rozmowy. Ponadto może to być grząski grunt, w którym niejeden utknie. Niektórzy, dotąd sympatyczni, ludzie zawiodą z powodu niekompetencji i pazerności, a dotychczasowi niesympatyczni nudziarze zaskoczą skłonnością do niesienia pomocy.

Rada

Nie zamartwiał się nawet, gdy przytrafi Ci się coś niemiłego. Skup się na pozytywnych stronach każdego zjawiska i wyciągaj wnioski. Odkryjesz, że każde zdarzenie niesie ze sobą jakąś wartość.

Zdrowie

Jakieś zabiegi polecane Ci przez godną zaufania osobę postawiają Cię na nogi. Znikną dotychczasowe dolegliwości, przestanie dokuczać ból. Wykorzystasz swoje ważne cechy, a dzięki cierpliwości i sumienności osiągniesz naprawdę wiele, utrzymując czy przywracając sprawność narządów ruchu. Podziw innych będzie miłą motywacją.

Rodzina i przyjaciele

Twoim zdaniem najbliższe osoby potraktują Cię niesprawiedliwie. Przede wszystkim nie okażą Ci zbyt wiele uwagi, poskapią komplementów i drogich prezentów, a ponadto nie będą chciały wysłuchiwać, tego, co masz do powiedzenia. Nie przypisuj jednak winy tylko innym. Na takie traktowanie sporo czasu pracowałeś i teraz możesz odczuć, jak się czują inni w takich sytuacjach. Wyciągnij wnioski.

Finanse

Bardzo uważnie wydawaj pieniądze. Możesz trafić na oszustów lub na bardzo niekorzystne zjawiska na rynku. Może lepiej powierz oszczędności komuś, kto się zna na inwestowaniu? Ostrożność będzie bardzo mile widziana. Staraj się wyczuć dobry i zły czas w dawaniu prezentów. Nie zawsze wartościowe są pieniądze. Czasami radość sprawiają ulubione rzeczy.

Bliźnięta

Rak

Uczucia

Nie obawiaj się ujawnienia swoich uczuć. Osoba, którą jesteś zainteresowany, pozytywnie na nie odpowie. W miarę upływu czasu coraz łatwiej będzie Ci to przychodzić. Pozbędziesz się nieśmiałości i lęku przed odrzuceniem. Podobnie będzie się dziać w rodzinnych relacjach. Coraz częściej będziecie rozmawiali o uczuciach i wyrażali je ciepłymi słowami.

Rada

Nie przechwalaj się swoimi osiągnięciami i zamożnością, szczególnie w kręgu osób, którym nie najlepiej będzie się wiodło. Wykaż się raczej empatią i chęcią niesienia pomocy.

Zdrowie

Może pojawić się sytuacja konieczności zrobienia badań i to takich nierutynowych. Trochę też będziesz musiał czekać na wyniki. Prawdopodobnie skorzystasz też z konsultacji z innym lekarzem. Ostatecznie diagnoza będzie pozytywna i na dłuższy czas pozostaniesz bez lęku. Przy okazji wejdiesz w świat ludzi o podobnych problemach. Nowe wiadomości okażą się bardzo przydatne.

Rodzina i przyjaciele

Znajdziesz czas na pielęgnowanie relacji partnerskich i przyjacielskich. Swoich znajomych poddasz swoistej konfrontacji. Nie wszyscy przejdą przez to sito. Trudno, nie obędzie się bez rozstań. Wiele możesz wybaczyć, ale nie zniesiesz wyraźnej nielojalności, braku dyskrecji i hipokryzji. W stosunku do wiernych i lojalnych ludzi będziesz się zachowywał jak wzorowy przyjaciel.

Finanse

Zapowiadają się uroczystości rodzinne, jak choćby śluby czy chrzciny. Na szczęście stać Cię będzie na przyjęcie zaproszeń, prezenty i uczestnictwo w zabawie. Na to wszystko wystarczy Ci pieniędzy, a także na wycieczki zagraniczne z partnerem czy najbliższymi członkami rodziny. Pod względem finansów to będzie udany rok, jednak powstrzymaj się od szaleństw.

Jak bardzo wiarygodny jest horoskop w „Tygodniku” przygotowywany od wielu lat przez Wiedźmę Agatę? Często otrzymujemy od Was zwrotną informację, że sprawdza się jak żaden inny! Od jego lektury niekiedy nawet zaczynacie każdy numer TT. Kilka lat temu znakomicie przyjęliście pomysł realizacji edycji całorocznego, publikowanej przed sylwestrem. Dlatego dziś Wiedźma Agata udostępnia Wam rozszerzony, wyjątkowy, podzielony na sfery życia, horoskop na 2024 rok. Co cię czeka, na co powinnaś/powinieneś uważać? Przeczytaj...

(pp)

Uczucia

Twoja rywalizacja o uczucia w kręgu rodziny i przyjaciół zakończy się sukcesem. To będzie Twój rok! Będziesz cieszył się powodzeniem, budował relacje i wchodził w związki. Oby jednak nie było ich za wiele. Nie przeskakuj z kwiatka na kwiatek, bo nic nie zyskasz, a możesz wiele stracić. Swoje relacje buduj na solidnych podstawach.

Zdrowie

Mogą się pojawić niegroźne dolegliwości, które, niestety, okażą się przewlekłe. Bez trudu znajdziesz na nie lekarstwo, nie będą zbyt uciążliwe, ale denerwować Cię będzie sam fakt ich wiecznej obecności. Jednak to będzie tylko niewielki dyskomfort, z którym w końcu się pogodzisz. Nie ze wszystkimi chorobami tak łatwo się rozprawisz.

Rodzina i przyjaciele

Nie wszystkie konflikty da się rozwiązać pokojowo i bez wzajemnych pretensji. Czasem musi upłynąć trochę czasu, zanim zagoją się rany. Być może któryś z przyjaciół odwróci się od Ciebie. Nie żałuj, prawdziwy przyjaciel umie wybaczać, a Ty nie będziesz miał zbyt wielu grzechów na sumieniu. Będzie trochę nerwowo i burliwie. Jednak po porządnej awanturze przyjdzie zrozumienie i ukojenie.

Finanse

Na specjalne traktowanie mogą liczyć ludzie, którym zaufasz. Będziesz gotów dzielić się z nimi każdą nadwyżką finansową, a trochę się tego uzbiera. Pieniądze Cię polubią i dotrą do Ciebie w formie nagrody, wygranej, zwrotu pożyczek czy w wyniku rozliczeń skomplikowanych procesów finansowych. Nie zdziw się, że inni będą mówić o Tobie: szczęściarz.

Lew

Rada

Nie odrzucaj zaproszeń. Docen to, że ktoś Cię pamięta i chce się z Tobą spotkać. Wyjście z domu bardzo Ci się przyda, być może oczyścisz umysł ze złych myśli i odświeżysz garderobę,

Uczucia

Osobom wolnym spod tego znaku dopisze powodzenie u płci przeciwnej. Będzie wiele okazji do poznania nowych osób, polubienia kogoś, a nawet wyznania miłości czy złożenia wiążących deklaracji. Osoby pozostające w związkach powinny się wykazać stanowczością i konsekwencją wobec osób kochanych czy lubianych. Poblazanie ich słabościom może narobić wiele szkód.

Zdrowie

Skorzystaj z nowych lekarstw na rynku lub nowych technologii. Szybki rozwój medycyny może być Ci bardzo na rękę. Dolegliwości dotąd trudne do wyleczenia teraz mogą okazać się do opanowania. Na nowoczesne leczenie warto będzie oszczędzać i odkładać pieniądze. Najważniejsze, że zobaczysz bardzo pozytywny skutek swoich działań. To może wiele zmienić w Twoim życiu.

Rodzina i przyjaciele

Warto poświęcić więcej uwagi starszym osobom w rodzinie. Ktoś może potrzebować opieki i wsparcia, ale o nic nie poprosi. Jeśli nie zdążysz na czas, osoba ta odsunie się od Ciebie, a nawet zerwie relacje. A szkoda, bo w ten sposób stracisz możliwość uzyskania cennych rad i wskazówek, a nawet wsparcia finansowego. Wystarczy odrobina empatii, by wiedzieć, co zrobić.

Finanse

Pieniądze nie będą się Ciebie trzymały, jednak w szale zakupów pomijaj rzeczy niepotrzebne lub bezwartościowe. Nie dopuszczaj zbyt wielkiego zadłużenia i uważaj również na zbyt drogie przyjemności. Nie naśladowaj tych, którzy na nie stać. Masz żytkę do przyciągania pieniędzy i wcześniej czy później będziesz mógł dogonić, a nawet przegonić innych w bogactwie.

Panna

Rada

Dążąc do celu, postaw na cierpliwość. Szczególnie nie naciskaj na ludzi niezdecydowanych. Masz dar przekonywania, więc powiedz, o co Ci chodzi i czekaj, a osiągniesz to, co chcesz.

Uczucia

Ujawniaj swoje uczucia i naucz się mówić o nich otwarcie. Nie każ ludziom domyślać się, co myślisz i czujesz. Może to mieć znaczenie w sytuacji rywalizacji o Twoje względy albo czyjegoś poczucia krzywdy z Twojej winy czy niedopatrzenia. Niedopowiedzenia mogą przerodzić się w nieporozumienia i kłótnie. Bardzo tego nie lubisz, więc unikaj ich jak ognia.

Zdrowie

Zdrowie będzie Ci dopisywało, co może osłabić Twoją czujność. Grozi Ci grzech zaniechania potrzeb Twojego organizmu. Reaguj na wysyłane przez niego sygnały. To nic, że nowa choroba może pojawić się nagle i być kompletnie nieprzystająca do Ciebie. Jeśli zaczniesz działać od razu, pozbędziesz się jej szybko i skutecznie, ale jeśli przerodzi się w przewlekłą, długo z nią powalczysz.

Rodzina i przyjaciele

Będziesz miał wiele okazji do wznowienia relacji lub nawiązania nowych kontaktów. Inna rzecz, czy z tego skorzystasz? Nie wahaj się, niech Twój dom jaśnieje radością i rozbrzmiewa gwarem oraz śmiechem. Otwórz się na zaproszenia, a także sam przyciągaj ludzi do siebie. Znajdź na to czas, mimo zapracowania i wielu obowiązków. Niech to będzie Twoim sposobem na stres.

Finanse

Twoja sytuacja finansowa może się nieoczekiwanie bardzo zmienić. Nie zagubisz się w niej, jeśli na pewne niejasności i zagrożenia zareagujesz od razu. Wiara w to, że ludzie nie chcą Cię skrzywdzić, jest mocno naiwna. W finansach wierz liczbom, a nie plotkom rozsiewanym specjalnie. Sprawdzaj faktury i rachunki, a w razie czego opracuj program naprawczy.

Waga

Rada

Więcej czasu poświęć na kontakty towarzyskie. Wśród ludzi rozkwitasz, a także zdobywasz potrzebną wiedzę. Starannie przygotowuj się do świąt własnych i rodzinnych. Nie zapominaj o przyjaciołach.

Uczucia

Poszukaj sposobu na opanowanie gniewu. Będzie Ci często towarzyszył i psuł rachuby. Co już wywalczysz strategią i negocjacjami, możesz stracić przez niepotrzebny gniew. To też może być powód do tego, że rodzina z trudem będzie znosić Twoje towarzystwo. Trudno Ci będzie borykać się samotnie z problemami. Dopuść do siebie ludzi, razem lepiej sobie poradzicie z przeciwnościami.

Zdrowie

Przydadzą się Twoja systematyczność i zaangażowanie. Dzięki temu skutecznie rozprawisz się z dolegliwościami narządów ruchu. Będziesz słuchał rehabilitanta i pod jego dyktando wykonywał ćwiczenia. To wszystko zaowocuje udaną kuracją i dobrymi wynikami. Spodoba Ci się to na tyle, że poszukasz innych zajęć związanych z aktywnością ruchową.

Rodzina i przyjaciele

To może być czas wyjaśnień i rozliczeń. Wpadniesz w wir trudnych rozmów, z których wyjdiesz oczyszczony i zadowolony, bo przerwiesz rodzinną złą historię milczenia. Nie dopuścisz do szykanowania niewinnej osoby i odczujesz, że ludzie coraz wyżej Cię cenią. Ważne będzie wyjaśnienie kilku spraw w najbliższej rodzinie. Znajdź na to czas i nie unikaj konfrontacji.

Finanse

Wyraźnie odczujesz przyływ pieniędzy. Może to być zwrot pożyczki, wygranie sporów w instytucjach państwowych czy powrót do kraju z zarobionymi pieniędzmi. Rozstaniesz się z ludźmi niegodnymi zaufania, zwłaszcza pod kątem pieniędzy. Mniejsze zarobki wynagrodzą Ci i poczucie bezpieczeństwa i spokojny sen. Będziesz wiedział, czego chcesz i konsekwentnie zaczniesz ku temu zmierzać.

Skorpion

Rada

Nie piętnuj ludzi, którzy są inni od Ciebie, inni to nie znaczy gorsi lub źli. Pozwól im żyć swoim życiem. Los potrafi płatać figle i kto wie, czy Ty sam nie będziesz potrzebował zrozumienia i tolerancji...

ciąg dalszy na str. 14

Horoskop na cały 2024 rok!

U nas sprawdzisz, co może Cię czekać

ciąg dalszy ze str. 12-13

Uczucia

To może być burzliwy rok w uczuciach, pełen rozstań i powrotów. Zawczasu zadbaj o relacje, na których Ci zależy. Staraj się nie dopuścić do nieporozumień i konfliktów, bo mogą paść nieprzyjemne słowa, po których nie będzie wybaczenia. Wraz z partnerem pielęgnujcie relację między Wami, a także dbajcie o uczucia bliskich osób. Twoje pozytywne działania złagodzą napięcia.

Rada

Pozbądź się strachu. Nauczyłeś się już rozwiązywania swoich problemów w spokoju i w skupieniu i to właśnie wystarczy, aby poradzić sobie z przeciwnościami. Świat nie jest taki straszny.

Zdrowie

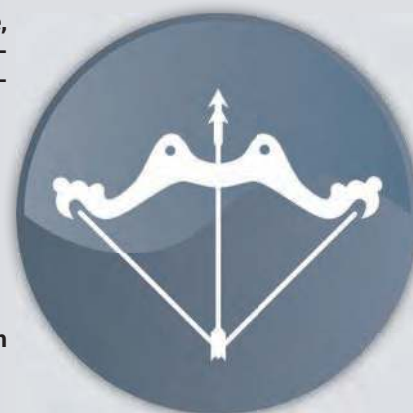
Zdrowie też będzie wymagało pielęgnacji. Zajmiesz się i blahymi dolegliwościami, i sporo czasu poświęcisz na te poważniejsze. Twoja uwaga będzie skupiona na zapobieganiu, aby początkowe objawy zdrowotnych zagrożeń nie przemieniły się w choroby. A być może odwiedzisz różnych lekarzy: od dentysty poczynawszy na chirurgu skończywszy. Będziesz jak nowo narodzony.

Rodzina i przyjaciele

W spotkaniach rodzinnych i wśród przyjaciół będzie panował ciągły ruch. Będzie sporo wyjazdów i przyjazdów oraz liczne zaproszenia. Będziesz musiał wybierać, na co możesz sobie pozwolić, bo na wszystkie opcje nie starczy Ci ani czasu, ani pieniędzy. Z własnych wyborów będziesz zadowolony, a wrażenia będą niezapomniane. Twoja ruchliwość i odświeżenie relacji ukoją tęsknotę.

Finanse

Zapowiedzi nie będą najlepsze, stąd pojawią się niepokój i zmartwienia. Na szczęście dalszy rozwój wypadków okaże się, jeśli nie bardzo, to przynajmniej korzystny. Pojawiają się możliwości zarobienia dodatkowych pieniędzy, przybędzie zamówień i zleceń. Ponadto wykażesz się oszczędnościami i wraz z partnerem powstrzymacie się przed kupowaniem niepotrzebnych rzeczy.

Strzelec

Koziorożec

Uczucia

Mogą odrodzić się w Tobie uczucia, których dawno nie przeżywałeś albo doznasz ich po raz pierwszy. Dotychczas uważałeś je za niepoważne i niepasujące do Ciebie. Im dłużej jednak będą grały w Twojej duszy, tym bardziej zaczniesz je lubić i bez względu na wiek poczujesz się młodszy i bardziej radosny. Nie tylko sam będziesz zadowolony, doświadczysz także miłych gestów ludzi z otoczenia.

Rada

Nie unikaj pracy, wysiłku i odpowiedzialności. Odważne, głośne mówienie o problemach pomoże Ci samemu ogarnąć zagrożenia, a także pozyskać zwolenników, którzy potrafią pomóc.

Zdrowie

Na zdrowie wydasz trochę pieniędzy, bo wybrane przez Ciebie zabiegi i kuracje będą z gatunku tych nierefundowanych. Będziesz zadowolony, gdyż będziesz miał do czynienia ze specjalistami, którzy postawią Cię na nogi. Wykażesz się dobrą kondycją i nawet, jeśli pojawią się dolegliwości, to szybko je pokonasz. Codziennym nawykiem staną się sporadycznie dotąd wykonywane ćwiczenia.

Rodzina i przyjaciele

Jeżeli bałeś się o pozycję w swoim środowisku, to teraz przekonasz się, że jesteś niekwestionowanym liderem. Członkowie rodziny, szczególnie młodszy, mogą się z Tobą nie zgadzać, a nawet głośno buntować się przeciw Tobie, ale nadal będą się liczyć z Twoim zdaniem. Swoim przyjaciołom okaż więcej zaufania i daj więcej wolności. Nie stawiaj zbyt wysokich wymagań i naucz się wybaczać.

Finanse

Jeśli we wszystko, co robisz, włożysz dużo pracy, to pojawią się dobre zarobki. Świadomość, że wszystko jest w Twoich rękach, będzie dla Ciebie budująca. Dasz z siebie wszystko, aby osiągnąć swoje cele. Znajdziesz także niekonwencjonalne sposoby rozwiązywania poważnych problemów. Pozostanie Ci jednak ciągła walka o ich akceptację.

Uczucia

W Twoich relacjach pojawiają się zaskakujące sytuacje, które mogą być trudne do rozwiązania. Prawie każdy wybór może być krzywdzący dla którejś ze stron. Twoją doskonałą busolą mogą się okazać wrażliwość i poczucie sprawiedliwości. Problemy mogą być złożone, a odpowiedzi nie takie proste. Choć to może być trudne, to staraj się niczego nie zepsuć. To może się powieść.

Rada

Wprowadź w swoje życie jakiś plan. Twoje działania powinny zmierzać do jakiegoś celu i być przemyślane. W każdej dziedzinie życia nie dopuszczaj do, nawet uroczego, chaosu.

Zdrowie

Prawie każdą z diagnoz będziesz się starał konsultować z drugim lekarzem. I słusznie, bo możesz mieć pecha i spotkać na swojej drodze ludzi niekompetentnych. Nie kłóć się i nie trać czasu, znalezienie odpowiedniego specjalisty pomoże Ci zapanować nad zdrowiem. Wskazanie i wyjaśnienie podstaw terapii i leków wpłynie na Twoją determinację i Twoje zdyscyplinowanie, co da wspaniałe rezultaty.

Rodzina i przyjaciele

W kręgu najbliższych osób może pojawić się wspólny problem, który Was zjednoczy. Sytuacja może sprawić, że będziesz się komunikował z odległym krewnym, którego dotąd nie znałeś. Znacznie poszerzysz wiedzę o swoich korzeniach i swojej rodzinie. Nie obędzie się bez kłótni i nieporozumień, ale poznawszy historię swojego rodu, poczujesz dumę z przynależności do niego.

Finanse

Nie wydawaj pieniędzy na byle błahostki czy zachcianki. Grozi Ci sytuacja, gdy najpierw w imponującym tempie roztrwonisz posiadane pieniądze, a potem pojawią się Twoje narzekania na ich brak. Jeśli opanujesz ten nawyk, to spokojnie zapanujesz nad domowym budżetem. Staraj się wyznaczać sobie cele, na które warto zaoszczędzić. To powinno Cię zdyscyplinować.

Wodnik

Ryby

Uczucia

Wyzwolisz się z wielu pretensji. Wszystko dzięki szczerym rozmowom i zrozumieniu ludzi. Zmienisz perspektywę widzenia, coś, co się wydawało być czystą złośliwością, teraz okaże się działaniem koniecznym i to wcale niewymierzonym w Ciebie. Odwaga i otwartość pozwolą Ci poruszać tematy tabu w Twoim środowisku. Powiew świeżości wyzwoli w Tobie chęć działania.

Rada

Dołóż wszelkich starań, aby ten rok nie był czasem straconych szans. To będzie wymagało wymyślenia konkretnego planu i konsekwencji w jego realizacji. To się uda.

Zdrowie

Grozi Ci powierzchowność w podejściu do zdrowia. Możesz pozostawać w przekonaniu, że sam najlepiej wiesz, co Tobie dolega. Nic bardziej mylnego. Możesz też darować sobie mądrości wujka Google. Nie obędzie się bez wizyty u konkretnego lekarza. Porzuć nawyk rozpoczynania kuracji i rzucania jej, gdy tylko poczujesz się lepiej. Uwzględnij w swoim życiu cierpliwość i determinację.

Rodzina i przyjaciele

Trudno będzie o spotkania w większych czy nawet mniejszych grupach. Wszyscy będącie bardzo zapracowani i uwięzieni w ratach pożyczek i kredytów. Mimo wszystko postarasz się pielęgnować relacje z przyjaciółmi. Trochę to będzie kosztować wysiłku, na szczęście w swoich staraniach nie będziesz sam. Nie uda się uniknąć kilku konfliktów, ale zwaśnione strony szybko się pogodzą.

Finanse

Zaczniesz lepiej zarabiać, ale przybędzie Ci obowiązków i dłużej będziesz pracować. To może odbić się na Twoim zdrowiu i relacjach w rodzinie. Jej członkowie mogą poczuć się zaniedbywani. Będzie rosło Twoje niezadowolenie z powodu przepracowania i braku odpoczynku. W konsekwencji mogą pojawić się błędy. Zanim to się stanie, zgłoś sytuację stresową swoim przełożonym. Zrozumieją i pomogą.

29 grudnia - 4 stycznia 2023

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

8:00

Noce i dni

Obyczajowy, Polska, 1975.

TVP 1

Sierpień 1914 roku. Zajęty przez Niemców Kaliniec w pośpiechu opuszczają mieszkańcy. Jest wśród nich Barbara Niechcic. Zagubioną i beznadziejną odnajduje dawny znajomy, stary Żyd Szymaszel. Zawozi ją do pobliskiego Borowna, będącego posiadłością Józefa Toliboskiego. Po drodze Barbara wraca wspomnieniami do przeszłości. Toliboski był jej pierwszą, młodzieńczą miłością. Adorował ją przez kilka lat, by nagle ożenić się z inną. Barbara jednak nigdy nie przestała go kochać. Gdy miała lat 25, podczas świąt spędzanych jak co roku u państwa Ładów w Borku, poznała Bogumiła Niechcica...

Piątek

20:05

TVP

KULTURA

Aż poleje się krew

Dramat, USA, 2007.

Kalifornia, rok 1898. Daniel Plainview, poszukiwacz srebra, wydobywa grudek tego kruszcu, która stanie się początkiem jego przyszłej fortuny. Z czasem jednak mężczyzna zamiast wydobyciem metali szlachetnych postanawia zająć się poszukiwaniem ropy, w tym widząc prawdziwą przyszłość. Kilka lat później Daniel Plainview dowiaduje się, że na rodzinnych ziemiach przywódca religijnego Paula Sundaya znajdują się złoża ropy. Daniel próbuje odkupić ropośną działkę po okazalnej cenie.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 23:30

Sobota

0:30

TVP 1

Dirty Dancing

Film muzyczny, USA, 1987.

Doktor Houseman zabiera rodzinę na wczasy do kurortu Catskills, gdzie jego przyjaciel Max Kellerman prowadzi ośrodek wypoczynkowy. Kellerman serdecznie wita gości, polecając wnukowi Neilowi opiekować się córką doktora, 17-letnią Frances, zwaną przez wszystkich Baby. Dziewczyna szybko zaczyna nudzić opiekun. Wieczorem wychodzi z zabawy tanecznej i trafia do budynku, gdzie spędza wolny czas personel pensjonatu. Jest świadkiem popisu tanecznego dwójki instruktorów - Johnny'ego Castle i Penny Johnson, wykonujących „dirty dancing”...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:25

Niedziela

0:15

TVP 1

Red

Komedia, akcja., USA, 2010.

Frank Moses (Bruce Willis) to byłby tajny agent CIA, który teraz pędzi spokojny żywot na emeryturze. Krótco cieszy się beztrojskimi chwilami i tylko cudem unika zamachu na swoje życie. Znajdąc największe tajemnice rządowej agencji wywiadowczej jest na jej celowniku, podobnie jak jego dawni kompani: Joe (Morgan Freeman), Marvin (John Malkovich) i Victoria (Helen Mirren). Sytuacja staje się coraz bardziej niebezpieczna, dlatego Frank reaktywuje stary zespół, by powstrzymać czipujących na ich życie oprawców.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 20:25

Wtorek

21:35

TVN

Snajper

Dramat wojenny, USA, 2014.

Amerkański snajper Chris Kyle zostaje wysłany do Iraku w jednym celu: ma chronić swoich współtowarzyszy broni. Jego niezwykła precyzja pozwala ocalić wiele istnień. Wśród żołnierzy zyskuje przydomek „Legenda”. Okazuje się jednak, że pomimo licznych sukcesów na polu walki wojna odcina piętno na jego życiu rodzinnym. Film oparty został na bestsellerowej autobiografii Chrise'a Kyle'a.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 1:00

Środa

23:05

TV PULS

Kill Bill 2

Akcja, USA, 2004.

Beatrix (Uma Thurman) kontynuuje swój plan zemsty na ludziach, którzy podczas próbnego wesela zabili jej narzeczonego oraz całą rodzinę. Czarna Mamba ma utrudnione zadanie - Bill (David Carradine) ma czas, aby dobrze przygotować się na nadejście zabójczyni. Aby zmierzyć się ze swoim ostatnim celem, kobieta musi najpierw pokonać jego podwładnych - brata Budda (Michael Madsen) oraz jednooką Elle (Daryl Hannah).

INNE DATY EMISJI:
KILL BILL 1 - NIEDZIELA, 20:00, WTOREK, 0:00
KILL BILL 2 - NIEDZIELA, 22:05

Czwartek

22:40

TVN 7

Kod Merkury

Sensacyjny, USA, 1998.

Agent Art Jeffries ma przeprowadzić śledztwo w sprawie zniknięcia dziesięcioletniego chłopca, którego rodzice zostali zamordowani w tajemniczych okolicznościach. Jeffries zaczyna od przeszukania domu, w którym popełniono zbrodnię. Od razu odnajduje ukrytego chłopca, ale nie może porozumieć się z nim, ponieważ Simon dotknięty jest autyzmem. Chłopiec zostaje umieszczony w szpitalu. Jeffries organizuje dla niego policyjną ochronę, podejrzewając, że chłopcu nadal grozi śmiertelne niebezpieczeństwo. Z niewyjaśnionych przyczyn policjanci zostają odwołani ze szpitala.

PIĄTEK • 29 grudnia

TVP 1

06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:35 Gra słów. Krzyżówka
09:00 Ranczo - serial obycz.
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:45 Urodzeni w Górach Skalistych - dok., Austria
13:40 Fascynująca Szwajc. - Kraina Bernerska - dok., Niemcy, 2019
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:50 Pójdźmy wszyscy do stajenki - koncert kołed
15:00 Wiadomości; Pogoda

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:50 Panorama
11:00 Pytanie na śniadanie
11:35 Natura bez granic - dok., 2023
12:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:40 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - Placki z owocami - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Turniej Czercech Skoczni, Oberstdorf - studio sport, konkurs indywidualny
19:45 Fakty; Sport
20:20 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
20:25 Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy z oddali - Książę Rektor Paweł Ptasznik - rozmowa
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:35 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Książę Rektor Paweł Ptasznik - rozmowa
08:15 Wydarzenie aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Idiota - fab., Franc., 1946
11:00 Lalka - Ciąg dalszy pamiętnika starego subiekta - serial, 1977
12:30 Lech Majewski. Świat według Bruegela - dok.
13:35 Gwiazdy tamtych lat - Janusz Gniatkowski - dok.
14:15 Gwiazdy tamtych lat - Zbigniew Kurtczyk - dok.
15:05 Informacje kulturalne
15:35 Janosik - serial przyg., 1974
18:00 Jazz.pl - Leszek Bogdanowicz - koncert, 2023
19:35 Zaginione-odnalezione - Michał Gorstkin-Wywiórski „Chata w śniegu” - magazyn

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje napadnięta przez zamaskowanych zbirów. Kobięcie udaje się jednak zobaczyć twarz jednego z nich.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Szymon (38) i Sylwia (34) świętują rozwód. Para została się szybko i bez zbędnych spięć.
16:00 Rodzinny interes - 18-letnia Kama wygrywa szkolny konkurs gimnastyczny, prezentując aerial hoop.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

TVN 7

05:00 Szkoła - Karol Szosa, nowy uczeń trzeciej klasy liceum, zakochał się w nauczycielce biologii Barbarze Gruszcze i publicznie wyznał jej miłość.
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Zapisane w gwiazdach - program
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - Doktor Wojciech Jarosz przyjmuje do szpitala 24-latkę, który złamał rękę.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny
16:55 Szpital - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
09:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny
13:55 Na ratunek 112 - serial obycz.
14:25 Malanowski i Partnerzy - serial krym.
15:25 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
01:05 Love Island. Wyspa miłości
02:05 Interwencja - mag. reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Głos Polski
11:35 Tam Kto jest!
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Lotte - małopolska Inka
13:30 Msza św.
14:20 Koledy
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Mała Nellie od Świętego Boga
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc Ojczyzna
21:00 Apł
21:00 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Bawer - Moja Walka

SOBOTA • 30 grudnia

TVP 1

05:35 Balans bieli - magazyn
06:10 Siostry- Dobra pani - serial obycz., 2009
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:35 Rok w ogrodzie
08:10 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:35 Nikt nie może ocalić się sam... Konkert na Światowy Dzień Pokoju
09:35 Chwalmy Go
09:45 Żona dla Australijczyka - kom., Polska, 1963
11:25 Komisarz Alex - serial krym.
12:15 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
13:05 Gwiazdy w południe - Daleki kraj - western, USA, 1954
14:40 Z pamięci - Tadeusz Rolke - felieton
14:50 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

TVP 2

04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
12:10 Zrujnowani odbudowani - magazyn
12:35 Przepis dnia
12:45 Rytmy Dwojki - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole
16:15 Moja jedyna miłość - obycz., Kan., 2020. Becks jest piękna i ambitna, pracuje jako felietonistka prowadząca w prasie rubrykę porad miłosnych. Postanawia pomóc przyjacielowi...
17:45 Słowo na niedzielę

15:15 Rozmowy kontrolowane - kom., Polska, 1991
17:00 Teleexpress: Pogoda
17:30 Ojciec Mateusz - serial
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:20 Hit na sobotę - Bo we mnie jest seks - obycz., Polska, 2021
22:15 Wszystkie pieniądze świata - dramat, Wlk. Bryt., USA, 2017
00:30 Dirty Dancing - film muzyczny, USA, 1987
02:10 Bohater z wyboru - sens., USA, 2008
03:40 Jaka to melodia?
05:00 Z pamięci - Tadeusz Rolke - felieton

18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akażowa 38 - serial kostiumowy
19:35 Informacje kulturalne
20:00 Rozpiewany PGE Narodowy - widowisko muzyczne
21:10 Wybuchowa para - kom. sens., USA, 2010
23:10 Małe szczęścia - kom., Franc., 2020. Lea postanawia spróbować swoich sił jako pisarka. Co z tego wyniknie?
00:55 Trener bardzo osobisty - kom., USA, 2012
02:40 Ponad wszelką wątpliwość - film kryminalny, Wlk. Bryt., 2009
04:25 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:50 New Looney Tunes II - animacja
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
12:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej
13:05 Lego przygoda - kom. anim., USA, Australia, Dania, 2014
15:05 Kot w butach - kom., USA, 2011
16:45 Listy do M. - kom., Polska, 2011
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Nie idziemy na Sylwestra - koncert

21:15 Listy do M. II - kom. romant., Polska, 2015. Kilka wyjątkowych historii o zwykłych ludziach, którym w świąteczny, magiczny dzień przydarzają się małe cuda.
23:30 Pacific Rim: Rebelia - film, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Japonia, 2018
01:50 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
03:15 Rzeczy, których nie nauczyłem się od ojca - serial, Polska
03:40 Uwaga! - program interwencyjny
03:55 Nauka jazdy - program
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:45 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:10 Spider-Man Uniwersum - anim., USA, 2018
10:40 Teściowie - serial obycz.
11:40 Bogaty dom - Biedny Dom
12:40 Zwierzaki - serial
13:10 Drwale i inne opowieści Bieszczadu - serial, Polska, 2022
13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Wziewienie - serial dokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mimo to poszukują partnerek na całe życie.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały
19:45 Sport; Pogoda

20:00 Krudowie - anim, USA, 2013
22:10 Planeta Singli - kom. romant., Polska, 2015. Ania (Agnieszka Wiedłocha) jest uroczą, ale niezbyt pewną siebie nauczycielką, poszukującą idealnego mężczyzny na internetowych portalach randkowych.
01:05 Sekretne okno - thriller, USA, 2004. Mort Rainey (Depp) jest uznanym pisarzem, który przenosi się na prowincję do domu nad jeziorem. Odzyskany z trudem spokój, zostaje jednak zakłócony, kiedy pewnego dnia w drzwiach staje tajemniczy mężczyzna
03:10 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Powróćmy jak za dawnych lat - program rozrywkowy, 1978
07:45 Tamte lata, tamte dni - Andrzej i Jacek Zieliński - magazyn
08:25 Informacje kulturalne
08:50 Wojciech Kilar - koncert muzyki filmowej, 2003
09:55 Wydarzenie aktualne
10:20 Serialowa nostalgia - Wojna domowa
12:20 Genialny barbarzyńca - dok., 2020
13:15 Janosik - serial, 1974
15:40 Camerimage 2023 - Peter Biziou
16:05 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Raniero Mancinelli - rozmowa
16:45 Dokument tygodnia - Marzycielki miast - dok., Kan., 2018
18:15 Retro kino - Jak zabić starszą panią - kom. krym., Wlk. Bryt., 1955

20:00 Bilet do kina - Dżentelmeni - fab., USA, 2020
22:00 Informacje kulturalne
22:30 „Jak niebo nad nami...” - koncert zespołu Wilki, 2003
23:30 Wieczór kinomana - Aż poleje się krew - dramat, USA, 2007
02:20 Galeria sztuki na ekranie - Rafael odkryty na nowo - dok., Wlk. Bryt., 2021
03:25 Kino nocne - Miasto prywatne - sens., 1994
04:50 Wydarzenie aktualne
05:20 Tamte lata, tamte dni - Andrzej i Jacek Zieliński - magazyn
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:00 Kobra - oddział specjalny - Bonrath świętuje 40-lecie służby. Niespodziewanie dochodzi do zamachu. Okazuje się, że ten akt był zemstą handlarza bronią Grundmanna.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Adam Szklarski pracuje jako kurier. Pewnego dnia zostaje mu skradziony samochód służbowy wypełniony przesyłkami. Okazuje się, że wśród skradzionych przesyłek jest wartościowy wózek inwalidzki przeznaczony dla sześciolatniego Tymka.

20:00 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011
22:00 Joker - akcja, USA, 2015. Kiedy przyjaciółka Nicka Wilda (Jason Statham) zostaje pobita przez sadytycznego bandytę, syna szefa mafii, Nick pomaga jej w przygotowaniu zemsty.
23:50 Porachunki - akcja, Wlk. Bryt., 1998
01:55 Menu na miarę - program kulinarny
02:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne, gospodarcze i naukowe ciekawostki.
03:20 Z archiwum policji
03:50 Dyżur - serial medyczny
04:35 Z archiwum policji
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

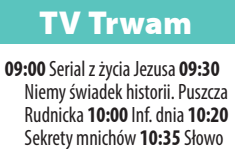
05:00 Szkoła - Gimnazjalista Janek Pluciński robi rzeczy, na które wcześniej by się nie odważył...
06:05 Wiza na miłość: na odwrót - serial paradokulturalny
07:00 Tom i Jerry Show - anim.
07:35 Gorące Święta - film rodzinny, USA, 2012
09:15 Ten moment - prog. obycz.
09:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Nastolatki rządzą... kasą - program obyczajowy
13:55 Domek na Święta - film rodzinny, Kan., 2019. Rozwiedziona miłośniczka świąt Bożego Narodzenia rezerwuje domek na wyjazd z matką i córką.
15:40 Wehikuł czasu - SF, USA, 2002.
17:40 Fred Claus, brat świętego Mikołaja - kom., USA, 2007

20:00 Dziewiąty legion - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011. Słynny rzymski żołnierz Marcus Aquila (Channing Tatum) wyrusza na niebezpieczną wyprawę, aby przywrócić nadszarpniętą reputację swojego ojca i odnaleźć złoty emblemat.
22:25 Kosmiczni kowboje - SF, USA, 2000. Frank Tylko Corvin (Clint Eastwood), dziś emerytowany inżynier lotnictwa, według sędzi NASA (James Cromwell), może usunąć awarię rosyjskiego satelity, zagrażającego Ziemi.
01:00 Detektyw - miniserial, USA
02:15 Wieczórówka - kom., USA, 2018

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
11:00 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy
13:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy
15:00 Nasz Nowy Dom - serial paradokulturalny
16:00 STOP Drogówka - serial policyjny
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokulturalny
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life - program muzyczny
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleszkupy TV Okazje

09:00 Serial z życia Jezusa
09:30 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka
10:00 Inf. dnia
10:20 Sekrety mnichów
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Wzroku
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Siódmy Sakrament
13:20 Ocalić od zap.
13:30 Msza święta
14:20 Koledy
14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 WYSZYŃSKI - historia
15:30 Wierze w Boga
15:50 Koledy
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnołęski

TV Trwam

09:00 Serial z życia Jezusa
09:30 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka
10:00 Inf. dnia
10:20 Sekrety mnichów
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Wzroku
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Siódmy Sakrament
13:20 Ocalić od zap.
13:30 Msza święta
14:20 Koledy
14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 WYSZYŃSKI - historia
15:30 Wierze w Boga
15:50 Koledy
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnołęski

NIEDZIELA • 31 grudnia

TVP 1

05:10 Asteriks i Obeliks: Osiedle Bogów - anim., Franc., 2014
06:40 Każde życie jest cudem - Jagoda - reportaż
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:25 Fascynująca Patagonia - nieujarzmiona dzikość - dok., Niemcy, 2014
08:40 Madison - siła przyjaźni - obycz., Austria, Niem., 2020
10:15 Mr. Dundee. Powrót - kom., USA, 2020
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Każde życie jest cudem - Nathan - reportaż
13:15 Raj na Ziemi. Dziewicza planeta - dok., Wlk. Bryt.
14:05 Z pamięci - Tadeusz Rolke
14:15 Podsumowanie roku w sporcie - rep.

15:20 Galimatias czyli Kogel-Mogel II - kom., 1989
17:00 Teleexpress: Pogoda
17:30 Fenomen Fogga - dok.
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Orędzie
20:10 Pogoda; Sport
20:25 Zakochana Jedynka - Dirty Dancing - film muzyczny, USA, 1987
22:10 Dziką lokatorka - kom., USA, 1992
23:50 Sylwester Marzeń z Dwojką
00:15 Red - kom., akcja., USA, 2010
02:05 Bo we mnie jest seks - obycz., 2021
03:45 Jaka to melodia?
05:30 Z pamięci - Tadeusz Rolke - felieton

TVP 2

05:35 Aktualny profil - kom. romant., Kan., USA, 2017. Kyle Moore musi się zmierzyć z traumą, jaką przeżywa w związku z rozwodem rodziców. Na jego psychikę źle wpływa także zmiana miejsca zamieszkania i szkoły. Jak się odnajdzie w tej nowej rzeczywistości?
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:45 Blues Brothers - kom., USA, 1980. Po trzech latach odsiadki za napad rabunkowy Jake Blues opuszcza mury więzienia stanowego w Joliet. Przed bramą zakładu czeka na niego brat Elwood. Postanawiają odwiedzić sierotowiec, w którym się wychowywali.
14:00 Familiada - teleturniej

14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - Wspaniała, muzyczna uczta, którą poprowadzi Marek Sierocki. Nagrodą główną dla zwycięzcy programu będzie udział w konkursie Debiuty.
16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
17:15 Na sygnale - Nowy wciąg próbuje ustalić, kto jest jego ojcem i dzięki badaniom genetycznym odkrywa, że może pochodzić spoza Europy...
18:00 Panorama - program informacyjny
18:30 Największe Przeboje Sylwestrowe - widowisko muzyczne
19:50 Sylwester Marzeń

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Tom i Jerry Show - film animowany
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Pada Shrek - kom., USA, 2007
12:00 Lego przygoda II - kom., Dania, Nor., Australia, USA, 2019. Bohaterowie z uniwersum LEGO powracają w epickiej przygodzie pełnej akcji, aby ocalić swoje ukochane miasto.
14:10 Miłość jest wszystkim - kom., Polska, 2018. Grudniowy czas przedświątecznej gorączki rozpocznie się wraz z przybynięciem do miasta niezwykle Świętego Mikołaja.

16:50 Listy do M. III - kom., Polska, 2017. Historia kilku osób, którym w jeden magiczny dzień przydarzają się wyjątkowe chwile.
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Listy do M. IV - kom., Polska, 2020
22:05 Całe szczęście - kom., Polska, 2019
00:05 Polowanie na druhny - kom., USA, 2005
02:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
04:00 Nastolatki rządzą... kasą - program obyczajowy
05:00 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:50 Sezon na misia - anim., USA, 2006. Bogus, udomowiony niedźwiedź grizzly nie posiada instynktu i żadnych zdolności do przetrwania w dzicy.
08:45 Babe, świnka z klasą - familijny, Australia, USA, 1995. Uroczą historią świnki, która mimo wątpliwości zgłaszanych przez wszystkie zwierzęta na farmie, postanawia zostać psem pasterskim.
10:45 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej pioruna - fantasy, USA, 2010. Percy Jackson (Logan Lerman) jest dyslektykiem z ADHD, który nagminnie popada w tarapaty i ma poważne kłopoty w liceum.
13:10 Krudowie - anim., USA, 2013

15:25 Jak poślubić milionera - kom. romant., Polska, 2019
17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport; Pogoda
19:30 Sylwestrowa Moc Przebojów Rozgrzewka
19:55 Sylwestrowa Moc Przebojów, 2023
00:25 Polsat SuperHit Festival, 2022
01:30 Festiwal Weselnych Przebojów - Mragowo, 2022
04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleszkupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Informacje kulturalne
07:25 Patrycja Karolak i Agnieszka Janowska-Pogorzelska - reportaż
08:00 Liturgia prawosławna
09:05 La la la. Historia Musicalu - dok., Franc., 2019
10:10 Lato Bonifacego - serial anim., Franc., 2011
10:50 Rawhide - Incydent na ulicach strachu - western, USA, 1959
11:55 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
12:35 Napad na bank - kom., Franc., 1963
14:15 Wędrowiec Polski - Warszawa da się lubić - rep.
14:50 Wojna domowa - serial
16:50 Zaginione-odnalezione - Obraz M. Gierymskiego „Zima w małym miasteczku” - magazyn
17:15 Niedziela z... twórczością Jerzego Wasowskiego

18:05 Niedziela z...twórczością Jerzego Wasowskiego - Piosenka jest dobra na wszystko - koncert, 1985
19:00 Bitwa tenorów na różę - koncert, 2023
20:00 Ze śmierdzącej do twarzy - kom., USA, 1992
22:00 Alicia Keys: Live in LA - koncert, Wlk. Bryt., 2020
23:05 Informacje kulturalne
23:35 Duran Duran - prawda, jakiej nie znacie - dok.
00:50 Trzeci punkt widzenia
01:30 Dizzy Boyzz Brass Band - koncert, 2022
02:35 Kino nocne - Dżentelmeni - fab., USA, 2020
04:40 Świat w Operze - Siostra - filmy anim.
05:10 Podróż z historią - Słodki smak historii - dok., 2017

TV Puls

05:45 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
07:45 Paddington - kom., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2014. Miś o imieniu Paddington przybył do Londynu aż z Peru, ale ta podróż to dopiero początek przygód niezwykłego zwierzątka.
09:45 Wesołych Świąt - kom., USA, 2006
11:40 Hobbit: Niezwykła podróż - przyg., USA, 2012
14:55 Lepiej być nie może - kom., USA, 1997. Ekscentryczny pisarz cierpiący na nerwicę natręctw, Melvin Udall (Jack Nicholson), jest utraconym dla swoich sąsiadów, których na chybił trafił znieważa lub poniża. Jedyną osobą, która wytrzymuje dziwactwa jego, jest Carol (Helen Hunt).
17:40 Szefer - kom., USA, 2014

20:00 Kill Bill 1 - akcja, USA, 2003
22:05 Kill Bill 2 - akcja, USA, 2004
00:55 Przekręt - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2000. Złodziej Franky zatrzymuje się w Londynie w drodze do Nowego Jorku. Jego podróż ma bardzo ważny cel - musi dostarczyć ogromny diament do swojego szefa Avi.
03:00 Maczeta zabija - akcja, USA, Rosja, 2013. Zadaniem Maczety jest odnalezienie jednego z najgroźniejszych handlarzy bronią - Luthera Voza (Mel Gibson)
05:00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Rumpelstiltskin - baśń, Niemcy, 2009

TVN 7

05:00 Szkoła - Licealista Franek Kos w przyszłości chce zostać charakteryzatorem. Przez kolegów jest uważany za...
06:05 Wiza na miłość: na odwrót - serial paradok.
07:00 Tom i Jerry Show - film animowany
07:30 Jack Frost - film rodzinny, USA, 1998
09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:50 Madagwiazdka - kom., USA, 2009. Zwierzaki chcą w końcu wyrwać się z Madagaskaru i dotrzeć do Nowego Jorku. Budują w tym celu balon.
15:25 Elf - kom., USA, 2003
17:30 Maverick - western, USA, 1994. Dawno temu na Dzikim Zachodzie, przy pokerowych stołach można było spotkać Breta Mavericka (Mel Gibson), czarującego oszustą i wyjątkowego gracza.

20:00 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001. Satyryczny obraz wsi polskiej zapijającej wzmocnionym winem owocowym beznadziejnie po okresie transformacji ustrojowej.
22:15 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008. Ania (Marta Żmuda Trzebiatowska) ma tylko jedno marzenie: poznać wreszcie mężczyznę, który ją pokocha.
00:25 Mamuśki mają wychodne - kom., USA, 2017
02:05 Trzy noce z duchami - serial paradokulturalny
03:05 Duchy Alaski - serial o zjawiskach paranaturalnych
04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Jak powstało życie - dok., USA, 2008
08:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
10:00 O psie, który wrócił do domu - familijny, Chiny, USA, 2019
12:00 Prada albo nic - dram., kom., USA, Meksyk, 2011
14:25 Polowanie na Czerwony Październik - thriller, USA, 1989
17:15 Maska Zorro - przygodowy, USA,

PONIEDZIAŁEK • 1 stycznia

TVP 1

05:55 **Niespotkanie spokojny człowiek** - komedia, Polska, 1975
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium w Łagiewnikach**
08:00 **Noce i dnie** - fab., Polska, 1975 ●
10:55 **Nikt nie może ocalić się sam... Koncert na Świątów Dzień Pokoju**
12:00 **Anioł Pański, Watykan**
12:35 **Elektryczny jeździec** - fab., USA, 1980
14:40 **Sabrina** - kom. romant., USA, 1996. Sercem Sabriny, córki szofera, od dawna zafascynował David, młodszy syn wdowy Maude Larrabee, utracusz i bawidamek...
17:00 **Telexpress; Pogoda**
17:35 **Lubie wracać tam, gdzie byłem** - dok., 2023

TVP 2

05:40 **Heca w zoo** - kom., USA, 2012. Griffin Keyes postanawia poprosić o rękę miłość życia, Stephanie, ale samolubna dziewczyna odrzuca oświadczenie...
07:30 **Pytanie na śniadanie**
11:10 **Panorama**
11:20 **Pytanie na śniadanie**
12:00 **Zaproszenie na Koncert Noworoczny z Wiednia**, 2022
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole, 2024** - Nagrodą główną dla zwycięzcy programu będzie udział w konkursie Debiuty podczas Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu.
16:10 **Sylwester Marzeń z Dwójką, 2023, 2023**
18:00 **Panorama**
18:20 **Patryk** - obycz., Wlk. Bryt., 2018

18:40 **Jaka to melodia?**
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda; Sport**
20:25 **Red** - komedia, akcja, USA, 2010 ●
22:25 **Czego pragną kobiety** - kom., USA, 2000. Nick Marshall po porażeniu prądem zaczyna słyszeć myśli otaczających go kobiet...
00:40 **Film fabularny**
02:35 **Wszystkie pieniądze świata** - dramat, Wlk. Bryt., USA, 2017. 16-letni wnuk miliardera Johna Getty'ego zostaje uprowadzony. Porywacze za jego uwolnienie żądają 17 milionów dolarów okupu. Ale Getty jest nieprzejednany, nie ma zamiaru dogadywać się z przestępcami...

20:00 **Trener bardzo osobisty** - kom., USA, 2012. George był kiedyś gwiazdą piłki nożnej, dziś jest splukany i nie ma pojęcia, co począć ze swoim życiem.
21:55 **Strażnik** - sens., USA, 2006. Pete Garrison (Michael Douglas) jest doświadczonym i szanowanym agentem Secret Service z długoletnim stażem pracy i spektakularną akcją na koncie...
23:55 **Koncert Noworoczny z Wiednia** - koncert, Austria, 2024
00:50 **Wybuchowa para** - kom. sens., USA, 2010
02:45 **Małe szczęścia** - kom., Franc., 2020

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Wyluzuj, Scooby-Doo!** - serial animowany, USA
06:35 **Kosmiczny mecz II: Nowa era** - przyg., USA, 2021
08:45 **8-bitowe święta** - film rodzinny, USA, 2021
10:40 **Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledorea** - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2022
13:30 **Turniej Czterech Skoczni, Garmisch-Partenkirchen** - studio sport; konkurs indywidualny
16:35 **Masz wiadomość** - kom. romant., USA, 1998. Tuż obok księgarni Kathleen Kelly najpotężniejszy na rynku wydawca Joe Fox (Tom Hanks) wybudował wielki salon wydawniczy.
19:00 **Fakty; Sport**
19:35 **Pogoda**

19:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:00 **Sylwester w Nowym Jorku** - kom., USA, 2011
22:35 **Zły Mikołaj** - kom., USA, Niemcy, 2003. Święty Mikołaj Willie T. Stokes (Billy Bob Thornton) przybywa do miasta i nie dba o to, czy byłbyś grzeczni.
00:20 **MachoCry Macho** - obycz., USA, 2021
02:25 **Dowody zbrodni** - serial krym., USA
03:20 **Uwaga!** - program interwencyjny
03:35 **Szpital** - program obycz.
04:20 **Jak to jest zrobione?** - serial popularnonaukowy.
04:45 **Kto was tak urządził** - program poradnikowy
05:10 **Nauka jazdy** - reality show

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Trolle 2** - anim., USA, 2020. Poppy i Mruk odkryją, że ich królestwo jest tylko jedną z sześciu muzycznych krain.
10:40 **Jumanji** - fantasy, przygod., USA, 1995. Dwunastoletni Alan Parrish znajduje tajemniczą grę planszową o nazwie „Jumanji”, za sprawą której przenosi się do magicznej, dzikiej dżungli. Dopiero po 26 latach zostaje z niej przypadkowo uwolniony przez nieświadome niczego dzieci
12:55 **Spider-Man: Daleko od domu** - akcja, SF, USA, 2019. Superbohater przylączy się do swych najlepszych przyjaciół - Neda, MJ i reszty, by wspólnie wyruszyć na europejskie wakacje.

15:50 **Planeta Singli** - kom. romant., Polska, 2016.
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport; Pogoda**
20:00 **MEGA HIT - Kevin sam w Nowym Jorku** - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, Kevin gubi się...
22:30 **American Pie: Zjazd absolwentów** - kom., USA, 2011
01:10 **Parszywa dwunastka** - kom., akcja, USA, Wlk. Bryt., 1967
04:40 **Disco gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:15 **Niedziela z... twórczością Jerzego Wasowskiego**
08:10 **Trzej muszkieterowie** - fab., USA, Wlk. Bryt., 1973
10:05 **Rawhide - Incydent na ulicach strachu** - western, USA, 1959
11:15 **Koncert Noworoczny z Wiednia, 2024** - koncert, Austria, 2024
12:05 **Szalone przygody Louisa de Funesa** - dok., Franc., 2020
14:25 **Lato Bonifacego** - serial anim., Franc., 2011
15:05 **Urozeni artyści - Marta Fiedler i Paweł Koncewaj** - reportaż
15:45 **Informacje kulturalne**
16:15 **Czterej muszkieterowie** - fab., Hiszp., USA, 1974
18:15 **Trzeci punkt widzenia** - program publicystyczny
19:00 **Bitwa tenorów na różę, 2023** - koncert, 2023

20:00 **Kino Mocnych Wrażeń - Igła** - sens., USA, 1981
22:05 **The Doors** - film biograficzny, USA, 1991
00:30 **Galeria sztuki na ekranie - Rafael odkryty na nowo** - dok., Wlk. Bryt., 2021
01:30 **Ze śmiercią jej do twarzy** - kom., USA, 1992. Bohaterkami filmu są dwie przyjaciółki rywalizujące ze sobą o karierę, popularność, a wreszcie o mężczyznę.
03:25 **Rock Camp** - dok., USA, 2021
05:05 **Weekendy** - anim., USA, 2017
05:35 **Afisz kulturalny ekstra**
05:50 **Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl**

TV Puls

06:15 **Najpiękniejsze baśnie: Iwan i zaczarowany kucyk** - familijny, 2020
08:40 **W 80 dni dookoła świata** - przyg., USA, 2004
11:15 **Lepiej być nie może** - kom., USA, 1997
13:50 **Sześć** - kom., USA, 2014. Carl Casper jest szefem kuchni renomowanej restauracji. Zbieg okoliczności sprawia, że rzuca pracę i rozpoczyna nowy projekt.
16:20 **Taxi** - kom., Franc., 1998. Daniel Morales (Samy Naceri) jest dostawcą pizzy w malowniczej Marsylii. Mężczyzna jest znany z bardzo szybkiej jazdy.
18:00 **Za jakie grzechy, dobry Boże?** - kom., Franc., 2014. Gdy ostatnia córka Marie i Claude'a ogłasza zamiar poślubienia Charlesa, jej rodzice są zachwyceni. Do czasu...

20:00 **Robin Hood: Początek** - przyg., USA, 2018
22:35 **Ochroniarz** - akcja, USA, 2017. Eddie to były kapitan Korpusu Piechoty Morskiej, który pracuje jako ochroniarz w centrum handlowym. Już pierwszej nocy rusza na pomoc ściganej przez bandytów dziewczynce.
00:15 **Śługi wojny** - akcja, Polska, 2019
02:20 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
03:35 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne, gospodarcze i naukowe ciekawostki.
04:20 **Z archiwum policji** - program kryminalny
05:00 **Nash Bridges** - serial krym.

TVN 7

05:00 **Szkoła** - program obyczajowy
07:00 **Szpital** - program obycz.
08:00 **Ta podstępna miłość** - kom., USA, 1997
10:15 **Madagwiazdka** - kom., USA, 2009
10:45 **Kung Fu Panda: Święta, święta i Po** - kom., USA, 2010
11:15 **Shrek ma wielkie oczy** - kom., USA, 2010. Halloween to ulubione święto Shreka. W tym roku...
11:45 **Starcie Tytanów** - przyg., USA, 2010
14:00 **Gniew Tytanów** - przyg., USA, Hiszp., 2012
16:05 **Świat według T.S. Spiveta** - przyg., Franc., Kan., Australia, 2013. Opowieść o małym geniuszu i jego niezwykłej podróży przez Amerykę.
18:15 **Grinch** - kom., USA, Franc., Japonia, Chiny, 2018

20:00 **Wielki Mike** - obycz., USA, 2009. Michael Oher, czarnoskóry chłopiec z bardzo biednej rodziny zostaje zaadaptowany przez białą bogatą rodzinę. Dzięki wsparciu nowych rodziców, Michael zaczyna dobrze się uczyć i robić karierę w sporcie.
22:35 **Dziewiąty legion** - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011. Rzymski żołnierz Marcus Aquila wyrusza na niebezpieczną wyprawę, aby przywrócić nadszarpniętą reputację swojego ojca.
01:00 **Zaginieni** - serial, USA
02:00 **Małżeństwo pełne tajemnic** - serial paradokumentalny
03:00 **Trzy noce z duchami**
03:55 **Druga strona medalu**

TV 4

06:00 **Strażnik Teksasu** - film akcji
07:00 **Lassie**
09:10 **Christmas Letter** - Irlandia, 2019
09:45 **Smerfy: Opowieść wigilijna** - familijny, USA, 2012
10:05 **Na fali 2** - USA, 2017
11:55 **Stuart Malutki 2** - familijny, USA, 2002
13:40 **Nieustraszeni bracia** Grimm - fantasy, USA, Czechy, Wlk. Bryt., 2005
16:05 **Maska Zorro** - kostium., USA, 1998
19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.
20:00 **Uroczysko**
20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny
21:40 **Lwie serce** - USA, 1990
23:50 **Hanna** - akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2011
02:10 **Śmierć na 1000 sposobów**
02:35 **Intervencja** - magazyn reporterów
02:55 **SuperLudzie** - serial opowiadający o osobach z niepełno-sprawnościami
05:30 **Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

09:35 **Moja katolicka rodzina**
10:00 **Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi**
11:30 **Święty na każdy dzień**
11:35 **Stan Bezp. Państwa**
11:45 **Tam, gdzie rodzi się Chrystus**
12:00 **Anioł Pański**
12:20 **Kolejdy**
12:30 **Serial z życia Jezusa**
13:00 **Dziewczyny z tamtych lat**
13:45 **Gala Polskiej Muzyki Filmowej**
15:00 **Piloci**. Białe-czerwoni z Dębina
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Inf. dnia**
16:10 **Koncert zyczeń**
16:45 **Rejs jachtu gen. Kuklińskiego**
16:55 **Spotkania z lasem**
17:05 **Świadkowie**
17:30 **Zwycięskie Powstanie Wlkp.**
17:45 **Kolejdy**
17:55 **Poczet Wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Inf. dnia**
18:15 **Rozmowy niedok.**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Król Chwały**
19:45 **Modlitwa z udziałem dzieci**
20:00 **Inf. dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Mysząc Ojczyzna**
21:00 **Apel Jasnogórski**
21:20 **Inf. dnia**

WTOREK • 2 stycznia

TVP 1

05:15 **Dziedzictwo** - serial
06:05 **Złoty chłopak** - serial obycz.
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Kościół z bliska**
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Pogoda poranna**
08:15 **Gra słów. Krzyżówka**
08:40 **Ranczo** - serial obycz.
09:35 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial
11:25 **Korona królów. Jagiello-nowie** - serial historyczny
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:50 **Natura w Jedynce** - Rodzina pingwinów - dok., Wlk. Bryt., 2020
14:00 **Złoty chłopak** - serial obycz.
15:00 **Wiadomości**
15:10 **Pogoda**
15:20 **ALARM!** - magazyn

15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Dziedzictwo** - serial
17:00 **Telexpress; Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?**
17:55 **Klan** - telenowela
18:25 **Leśniczówka** - serial obycz.
19:00 **Jeden z dziesięciu** - telet.
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda; Sport**
20:15 **ALARM!** - magazyn
20:30 **Korona królów. Jagiello-nowie** - serial historyczny
21:10 **Migranci** - Królestwa pod naporem - reportaż
22:10 **Need for Speed** - fab., USA, Indie, 2014
00:30 **Gwiazdy przedwojennego kina albo film dźwiękowy w II RP** - dok., 2020
01:40 **Mag. śledczy Anity Gargas**
02:15 **Czego pragną kobiety** - kom., USA, 2000

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy
05:35 **M jak miłość** - serial obyczajowy
06:25 **Program ekumeniczny**
06:55 **Rodzinka.pl** - serial kom.
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama** - program informacyjny
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Z wieszaka historii**
11:50 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjaowa 38** - serial kostiumowy
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularny
15:05 **M jak miłość** - serial obyczajowy
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej

17:15 **Zakazany owoc** - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 **Panorama** - program informacyjny
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Akacjaowa 38** - serial kostiumowy
19:35 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:45 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
20:55 **M jak miłość** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularny
22:35 **Stulecie Winnych** - serial, Polska, 2019
23:35 **Film fabularny**
01:05 **Królowa i konkwistador** - serial
03:05 **Habsburgowie: megalizacje dynastii** - dok., Austria, 2021

TVN

05:35 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:35 **Szpital** - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest chłopiec, którego ugryzł pajak.
15:45 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:55 **Detektywi** - program krym.
19:00 **Fakty**
19:40 **Sport; Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:10 **Doradca smaku - Waniliowy deser na zimno** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy, Polska
20:55 **Milionerzy**
21:35 **Snajper** - film wojenny, USA, 2014 ●
00:15 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
01:20 **Nie idziemy na Sylwestra** - koncert
02:30 **Dowody zbrodni** - serial krym., USA
03:25 **MasterChef** - program kulinarno-rozrywkowy
04:35 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:50 **Recepta na stary dom** - program edukacyjny
05:10 **Jak to jest zrobione?** - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **Świąteczne koledowanie** - USA, 2010
08:05 **Kevin sam w Nowym Jorku** - kom., USA, 1992. - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, Kevin gubi się...
10:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
11:40 **Gliniarze** - paradokument.
12:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
13:20 **Intervencja** - magazyn reporterów
13:40 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:10 **Pogoda**
16:15 **Intervencja** - magazyn reporterów

16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obycz.
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
20:00 **Strzelec wyborowy** - thriller, USA, 2021
22:20 **72 godziny** - sensacyjny, USA, Franc., Serbia, 2014
01:00 **Cudzoziemiec** - thriller, USA, Polska, 2003
03:05 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy
04:40 **Disco gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:45 **Trzeci punkt widzenia**
08:20 **Wydarzenie aktualne**
09:20 **Napad na bank** - kom., Franc., 1963
11:00 **Lalka** - serial, Polska, 1977
12:30 **Wydarzenie aktualne**
13:05 **Malarsstwo dekoracyjne impresjonistów** - dok., Franc., 2021
14:15 **Legenda Tatr** - dramat, Polska, 1994. Do Zakopanego przyjeżdża Andrzej. Wynajmuje dorozkę i jedzie do Doliny Strążyńskiej. Pod Giewontem dostrega światelko...
16:15 **Wakacje pana Hulot** - kom., Franc., 1953
17:55 **Niedziela z...**
18:50 **Esencja nastroju - Mieczysław Kosz** - dok., Polska, 2006
20:00 **Teatr Telewizji**
- Przyjechała Żydówka - spektakl, 1990
21:05 **Informacje kulturalne**

21:35 **Lekkie obyczaje** - **Bohemian Rhapsody** - dramat, USA, 2018. Głośny film o zespole Queen, jego muzyce i genialnym wokaliście, którym był niezjący już Freddie Mercury
24:00 **Przegląd filmów Macieja Drygasa - Stan nieważkości** - dok., 1994.
01:20 **Igła** - sens., USA, 1981. Henry Faber, pracownik kolei, jest w rzeczywistości niemieckim szpiegiem, działającym pod pseudonimem.
03:35 **Informacje kulturalne**
03:50 **Teledyski**
05:30 **Afisz kulturalny ekstra**
05:45 **Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - serial krym.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - W tajemniczych okolicznościach ginie Kevin, partner młodego piłkarza Mehmeta Ozmana.
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
12:00 **Kurierzy** - Michał dostarcza przesyłkę do domu pod miastem i trafia w sam środek potężnej awantury.
14:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - 11-letnia Małgosia traci telefon w drodze ze szkoły do domu. Niedługo potem złodziej sprzedaje sprzęt w lombardzie.
16:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny

20:00 **Kod 211** - akcja, USA, 2018. Los stawia policjanta, jego córkę oraz przypadkowego nastolatka na drodze napadu na bank, którego dokonuje i niebezpieczna grupa uzbrojonych po uszy mężczyzn.
21:45 **Uniwersalny żołnierz** - akcja, USA, 1992
00:00 **Kill Bill 1** - akcja, USA, 2003 ●
02:05 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
03:05 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:35 **Z archiwum policji** - program kryminalny
05:00 **Nash Bridges** - serial krym.

TVN 7

05:00 **Szkoła** - 18-letnia Natalia Fornal jest lubianą w klasie dobrą uczennicą. Nikt nie wie, że dziewczyna była w przeszłości zmuszana do prostytucji.
06:55 **Szp**

ŚRODA • 3 stycznia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:20 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrujnowani odbudowani - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Gra słów. Krzyżówka
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiello-
nowie - serial historyczny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra -
mag.
12:55 Kalahari, twarde prawo
pustyni - dok., Franc.,
2022
14:00 Złoty chłopak - serial
obycz.
15:00 Wiadomości; Pogoda

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiello-
nowie - serial historyczny
21:10 Karpaty: miłość i zdrada
- fab., USA, 2019
23:20 Ogród - dok., 2021
00:20 Zły generał - akcja, USA,
1999
02:00 Powrót na wyspę - serial,
Włochy, 2017
03:55 Notacje - Józefa
Łyczkowska - dok., 2023

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2020
06:25 Pozyteczni.pl
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Zaginione-odnalezione
- Rubens z Kalisza -
„Oplakiwanie
Chrystusa” warsztat
Lucasa Cranacha
starszego - magazyn
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial
obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial
obyczajowy
20:45 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial
fabularyzowany
22:35 Stulecie Winnych - serial
23:35 Film fabularny
01:15 Tajemnice rodu
Valentów - serial
obyczajowy
02:25 Nieznane skarby
Watykanu - dok., Franc.,
2020
03:30 Za marzenia - serial, 2019

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - mag.
11:30 Ukryta prawda - program
obyczajowy
12:30 Kobieta na krańcu
świata - program Martyny
Wojciechowskiej
13:10 Turniej Czterech
Skoczni, Innsbruck
- studio sport; konkurs
indywidualny
16:10 Doradca smaku
- Waniłowy deser na
zimno - program kulinarny
16:15 Ten moment - program
obyczajowy
16:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program
interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program
kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozrywkowy
21:35 Razem odNowa - reality
show
22:40 Na własną rękę - sens.,
USA, 2002
00:55 Drużyna potępionych
- sens., USA, 2010
02:55 MasterChef - program
kulinarno-rozrywkowy
04:05 Uwaga! - program
interwencyjny
04:20 Recepta na stary dom
- program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione?
- serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Policjanci CBP
rozpoczynają śledztwo
w sprawie porwania
kilkuletniego chłopca.
12:50 Wydarzenia - program
informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - program
obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial
paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Oszustki - kom.
kryminalna, USA, 2019
22:10 Pitch Perfect 3 - kom.,
muzyczny, USA, Chiny, 2017
00:10 American Pie: Zjazd
absolwentów - kom.,
USA, 2011
02:40 Nasz Nowy Dom
- program rozrywkowy
03:40 Zjedź Alaskę - program
podróźniecko-kulinarny
04:20 SuperLudzie - serial
opowiadający o osobach
z niepełnosprawnościami
04:40 Disco gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:45 Kronos - magazyn
kulturalno-społeczny
08:25 Zaginione-odnalezione
- Obraz M. Gierymskiego
„Zima w małym
miasteczku” - magazyn
08:55 Informacje kulturalne
09:25 Wakacje pana Hulot
- kom., Franc., 1953
11:00 Lalka - serial, 1977
12:35 Informacje kulturalne
13:05 Wydarzenie aktualne
13:45 Esencja nastroju - dok.
14:55 Złote koło - film
kryminalny, Polska, 1971
16:45 Eufonie, 2019 - David
Kraukauer i Orkiestra
Klezmerska Teatru
Sejneńskiego - koncert
17:55 Księga Przestrzeni
- Wysokie mury
18:35 Którędy po sztukę - Wit
Stwos - magazyn
18:50 Melville, ostatni samuraj
- dok., Franc., 2020

20:00 Na wschód od
Hollywood - Arab Blues
- kom., Franc., Tunezja,
2019
21:40 Informacje kulturalne
22:10 Próba niewinności
- serial, Wlk. Bryt., 2018
23:10 Jazz.pl - Leszek Bogda-
nowicz w aranżacjach
Aleksandry Toma-
szewskiej - koncert, 2023
00:55 Lekkie obyczaje
- Bohemian Rhapsody
- dramat, USA, 2018
03:20 Teledyski
04:30 Informacje kulturalne
05:00 Podróże z historią - Na
ratunek w górach - dok.
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Jeszcze więcej kultury
w TVP Kultura 2 na
stream.tvp.pl

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial
krym.
08:00 Kobra - oddział
specjalny - serial
kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Kurierzy - Adam (Patryk
Cebulski) uwierzył, że jego
współlokatorka Dorota jest
lesbijką...
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
16:00 Rodzinny interes - serial
obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - 16-letnia Świątka
i jej 65-letni dziadek
Wadek to pozytywna
„para” emanująca dobrą
energiją. Dziewczyna stara
się żyć proekologicznie
i ubolewa, że na świecie
marnuje się zbyt dużo wody
i energii.

20:00 Hobbit: Pustkowia
Smauga - fantasy, przyg.,
USA, 2013. Film stanowi
kontynuację przygód Bilbo
Bagginsa, czarodzieja
Gandalfa i trzynastu
krasoludów.
23:05 Kill Bill 2 - akcja, USA,
2004 ●
01:40 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
02:50 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
03:45 Taki jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu.
Wiadomości polityczne,
gospodarcze i naukowe
ciekawostki.
04:25 Z archiwum policji
- program kryminalny
05:00 Nash Bridges - serial
kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program
obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
10:45 Zagadki losu - program
obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
12:50 Szpital - Doktor Wojciech
Jarosz zajmuje się
17-latkami i 35-latką,
którzy uprawiali seks
w słońcu.
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Tajemnice miłości - serial
paradokumentalny
16:55 Szpital - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Herkules - serial krym.,
Polska

21:55 Richard Jewell - obycz.,
USA, 2019. Richard Jewell
to oparty na prawdziwej
historii film w reżyserii Clint
Eastwooda, który uświada-
mia nam, co się stanie, gdy
medialne fakty przesłonią
prawdę... „W Centennial Park
jest bomba. Macie
trzydzieści minut”... Świat
po raz pierwszy usłyszał
o Richardzie Jewellu, kiedy
ten zgłosił znalezienie
ładunku wybuchowego...
00:15 Zaginieni - serial, USA
01:15 Małżeństwo pełne
tajemnic - serial
paradokumentalny
02:15 Trzy noce z duchami
- serial paradokumentalny
03:05 Druga strona medalu
- talk-show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz Nowy Dom
- program rozrywkowy 09:00
Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy skarbów. Kto da
więcej 10:50 Policjantki
i Policjanci 12:55 Gliniarze
- serial paradok. 13:55 Na
ratunek 112 - serial obycz.
14:25 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny 15:25
Uroczysko 16:00 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Sekrety rodziny
- program obyczajowy 18:00
Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Uroczysko 20:30
Sprawiedliwi - Wydział
Kryminalny 21:40 10 minut
- krym., Kan., USA, 2020
23:40 Przychodzą z ciemności
- horror, Hiszp., Kolumbia,
USA, 2014 01:40 Śmierć na
1000 sposobów 02:05 Inter-
wencja - magazyn reporterów

TV Trwam

09:20 Koledzy 09:30 Sanktuarium
polskie 09:50 Święty na każdy
dzień 10:00 Audiencja Generalna
Ojca Św. Franciszka z Watykanu
11:00 Życie wg. świętego Jana
Pawła II 11:15 Koledzy 11:25
Jestem mamą 11:40 Prosto
o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03
Inf. dnia 12:20 Polskie dziedzictwo
12:50 W sądeckiej krainie 13:15
Sursum Corda - W Górę Serca!
13:30 Msza święta 14:20
Koledzy 14:40 Gala operetkowa
od Wiednia do Budapesztu
- Wiedeń 15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie
16:30 Pierwszy zmysł 17:00 Po
stronie prawdy 17:50 Koledzy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański 18:05 Inf.
dnia 18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi Cnót
20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00
Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia

CZWARTEK • 4 stycznia

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Gra słów. Krzyżówka
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiello-
nowie. Taka historia
- telenowela dokumentalna
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Kalahari, twarde prawo
pustyni - dok., Franc.,
2022
14:00 Złoty chłopak - serial
obycz.
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka
- teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial
obycz. - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity
Gargas
23:10 Ocaleni - reality show
00:15 Lokatorka II
01:15 Film fabularny
03:10 Sprawa dla reportera
04:10 Magazyn śledczy Anity
Gargas

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial
obyczajowy
06:20 Natura bez granic - dok.
06:55 Rodzinka.pl - serial
komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:30 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 W kotłach historii
- magazyn
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial
obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularyzowany
15:05 Doktor z alpejskiej
wioski - nowy rozdział
- serial

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - Kajtek
pomaga Oliwce zachwalając
jednej z klientek firmowane
przez nią kosmetyki. Do
tego wypytuje o nowy
wiązek swojego asystenta
20:50 Postaw na milion
- teleturniej
21:50 Dom pod Dwoma Orlami
- serial, 2021
22:55 Film fabularny
01:15 Tajemnice rodu
Valentów - serial obycz.
02:20 Film fabularny

TVN

05:35 Uwaga! - program
interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - mag.
11:30 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - Zupa
z pomidorów
z chrupiącą kapustą
- program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program
interwencyjny

20:10 Doradca smaku
- Grillowany łosoś
z warzywami
20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
22:40 Polowanie na druhny
- kom., USA, 2005
01:00 Snajper - film wojenny,
USA, 2014 ●
03:35 Uwaga! - program interw.
03:50 Nauka jazdy - program
04:15 Recepta na stary dom
- program edukacyjny
04:35 Okazja na dom - program
edukacyjny
05:00 Kto was tak urządził
- program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial
paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program
informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - program
obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial
paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Narzeczony mimo woli
- kom. romant., USA, 2009.
Margaret Tate jest kobietą
sukcesu - zajmuje wysokie
stanowisko, ma władzę
i pieniądze. Jednak zanied-
banie procedur wizowych
sprawia, że może wszystko
stracić. Jedyne wyjście
to poślubić swojego asystenta
22:15 Szkoła uwodzenia 3
- dramat, USA, 2004
00:10 Nienawiść, którą dajesz
- dram., USA, 2018
03:05 Nasz Nowy Dom
04:05 Zjedź Alaskę
04:40 Disco gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:45 Księga Przestrzeni
- Wysokie mury
08:30 Którędy po sztukę
- Wit Stwos - magazyn
08:45 Informacje kulturalne
09:15 Złote koło - film
kryminalny, Polska, 1971
11:00 Królowa Bona - serial
12:10 Informacje kulturalne
12:40 Melville, ostatni
samuraj - dok., Franc.,
2020
13:50 Wyspy szczęśliwe - film
obyczajowy, Polska, 1972
14:50 Wielki bieg - dramat,
Polska, 1987
16:45 Żywy Mateusza
- dramat, 1967
18:15 Res Poloniae - O Polsce
z oddali - Raniero
Mancinelli - rozmowa
18:50 Legendy Rocka - Glam
rock Glam Rock) -
- Brzmienie Motown
- dok., Wlk. Bryt., 2019

20:00 Winni - thriller, Dania, 2018
21:35 Informacje kulturalne
22:05 Oficer - serial sensacyjny
23:15 Na wschód od Hollywood
- Arab blues - kom.,
Franc., Tunezja, 2019. Film
w ciepłym, lekkim i dow-
cipnym tonie podkreśla, że
nie ma politycznych
rewolucji bez codziennej
obyczajowej rewolty
01:00 Kino nocne - Zabić
Sekala - dramat
obyczajowy, Polska, Czechy,
Franc., Słowacja, 1998
03:05 Informacje kulturalne
03:35 Music Live Collection
- Donny McCaslin
- koncert, Franc., 2017
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury
w TVP Kultura 2

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial
krym.
08:00 Kobra - oddział
specjalny - W jednej z restauracji
w Kolonii nieznaną sprawą
bierze zakładników.
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Kurierzy - Michał ma do
dostarczenia przesyłkę
- 40 paczek wyładowanych
książkami, które musi
wnieść po schodach.
Odbiorcą jest sympatyczna
pisarka, Paulina.
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
16:00 Rodzinny interes
- Do warsztatu trafia
samochód gwiazdy romskiej
muzyki rozrywkowej
- Patrycji Runo.
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny

20:00 Porachunki pana
Poutifarda - kom., 2023.
Emerytowany nauczyciel
mści się na swoich byłych
uczniach...
21:45 Taxi - kom., Franc., 1998
23:35 Kobieta na Marsie,
mężczyzna na Wenus
- kom., Franc., 2008
01:20 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
02:20 Dyżur - serial medyczny
03:00 Menu na miarę - program
kulinarny
03:40 Taki jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu.
Wiadomości polityczne
i gospodarcze, informacje
z życia gwiazd i naukowe
ciekawostki.
04:20 Z archiwum policji
05:00 Nash Bridges - serial krym.

TVN 7

05:00 Szkoła - Uczennica 1a
liceum, Marika Wroniecka
ma opinię wrednej i niemilej.
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
10:45 Tajemnice miłości - serial
paradokumentalny
11:50 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
12:50 Szpital - Dr Anna Nowicka
przyjmuje na oddział
25-latkę, który
spowodował wypadek
samochodowy. Prowadził
pod wpływem alkoholu...
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Tajemnice miłości - serial
paradokumentalny
16:55 Szpital - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program
obyczajowy

20:00 Mamuśki mają
wychodne - kom., USA,
2017. Cztery kobiety
trafiają w wir noco-
nego życia, o którym dawno
zapomniały. Wspólnie
pokażą, jak przetrwać
całą noc, plotkować
o wszystkim i wszystkich
oraz wyborne spędzić czas
w towarzystwie
najlepszych przyjaciółek
21:40 Królowa przetrwania
- reality show
22:40 Kod Merkury - sens., USA,
1998 ●
00:50 Bada Sisters - western,
Franc., Hiszp., Rumunia,
Belgia, USA, 2018
03:10 Zaginieni - serial, USA
04:00 Druga strona medalu
- talk-show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz Nowy Dom
- program rozrywkowy 09:00
Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy skarbów. Kto da
więcej 10:50 Policjantki
i Policjanci 12:55 Gliniarze
- serial paradok. 13:55 Na
ratunek 112
14:25 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny 15:25
Uroczysko 16:00 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Sekrety rodziny
- program obyczajowy 18:00
Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Uroczysko 20:30
Sprawiedliwi - Wydział
Kryminalny 21:40 Braterstwo
wilków 00:50 Bitwa o Jangsari
- woj., Korea Połud., 2019
03:05 Interwencja - magazyn
reporterów 03:25 Disco Polo
Life 04:25 Top 10 - Lista
Przebojów 05:30 Telezakupy
TV Okazje

TV Trwam

09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45
Święty na każdy dzień 09:50
Koledzy 10:00 Inf. dnia 10:15
Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc
Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 W kolorze płomienia 13:05
Sursum Corda - W Górę Serca!
13:20 Przegląd Tygodn. „Niedziela”
13:30 Msza święta 14:20 Koledzy
14:30 Warkocz królowej Wisły
14:40 Gala Operetkowa - Od
Wiednia do Budapesztu
- Budapeszt 15:50 Ma się
rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10
Z wedką nad wodę 16:35 Regał
17:00 Modlitwa w Sanktuarium
św. Józefa w Kaliszu 19:25
Akademia pro-life 19:30
Przyjaciele i bohaterowie 20:00
Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50
Głos Polski 21:00 Apel
Jasnogórski 21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Wiedzenia
22:00 Błogosław Ojczyznę miłą
- koledowanie w Szczepanowie

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Może pojawić się ważna sprawa do załatwienia. Początkowo będziesz chciał ją przełożyć na później, a potem o niej zapomnieć, bo będzie się wiązała z wydaniem pieniędzy. Jednak pozostanie Ci w pamięci i zaczniesz o niej intensywnie myśleć. Wtedy wszystko zacznie się sensownie układać. Rozwiążesz problem i znajdziesz potrzebne pieniądze. Brawo.

Byk

Poruszy Cię czyjaś ciekawa propozycja. Zadania z nią związane postawią Cię na nogi i zmuszą do działania. Pojawia się sytuacja, w których trzeba będzie wybierać i szybko podejmować decyzje. Na szczęście nie zawahasz się i nie będziesz wątpić we własne racje. Wszystko będzie przemyślane i sprawiedliwe. To będą dojrzałe działania.

Bliźnięta

Ktoś z bliskiej rodziny poprosi Cię o pomoc. Mimo kłopotów z wolnym czasem, nie odmówisz, bo ta osoba jest dla Ciebie autorytetem. Zrobisz wszystko, co w Twojej mocy, aby wywiązać się z obietnic. W miarę rozwoju sytuacji będziesz się czuł coraz mocniejszy i bardziej zadowolony. Ostatecznie będziesz dumny z podziękowań i pochwał.

Rak

Uzbrój się w cierpliwość. Twoje starannie przemyślane plany zaczną się gmatwać i ginąć wśród niechcianych wiadomości i wydarzeń losowych. Wiele rzeczy będzie Cię irytowało. Staraj się swoją frustrację rozładować w sensowny sposób, bo mogą ucierpieć osoby niewinne. Czas przyniesie wyjaśnienie tego, co się wydarzy. Poczekaj.

Lew

Dotrą do Ciebie wieści o nie miłych wydarzeniach w rodzinie bliskiej Ci osoby. Natychmiast pośpieszysz z pomocą. Jednak możesz dać tylko ukojenie emocjonalne. Pozostaną konkretne sprawy do załatwienia w instytucjach. Nie będą one zależały od Ciebie. Możesz wspierać i pomagać w drobnych sprawach domowych. Tylko nie narzucaj rozwiązań i nie oceniaj!

Panna

Nie śpiesz się decyzjami, solidnie wszystko rozważ. Niczego nie rób dla świętego spokoju, bo może to mieć daleko idące i nieprzyjemne konsekwencje. Cofnięcie czasu będzie niemożliwe, podobnie jak zaczęcie wszystkiego od początku. Lepsze nawet będzie opóźnienie działań i narażenie się na ponaglanie, niż popełnienie błędu z niepotrzebnego pośpiechu.

Waga

Postąpisz jak rycerz i nie pozwolisz powiedzieć złego słowa na partnera. Grono osób nieżyczliwych z natury zacznie plotkować i pokazywać swoją wyższość. Wierny swojemu poczuciu sprawiedliwości znajdziesz odpowiednie słowa do uciszenia złośliwców. Zyskasz szacunek obserwatorów i wdzięczność obronionej osoby.

Skorpion

Skoncentrujesz się na pracy. Obrany cel zacznie się przyjemnie zbliżać i widząc szczęśliwy koniec działań, nie odpuszczysz. Jednak ucierpieć na tym mogą najbliższe osoby. Nie tłumacz się nawalaniem pracy i zmęczeniem. To był Twój wybór i wiedziałeś, z czym to się będzie wiązało, dlatego bądź tak samo dzielny w pracy, jak w radości i świętowaniu z najbliższymi.

Strzelec

Partner z trudem będzie znosił utratę czy zepsucie urządzenia albo narzędzia potrzebnego mu do pracy w domu. Bardzo będziesz chciał odzyskać lub kupić tę rzecz. Wbrew pozorom to nie będzie wcale łatwe. Możesz uwikłać się w starania, które nie przyniosą efektu. Jeżeli to nie będzie nic ważnego, to lepiej przestań się tym zajmować i odłóż to na później.

Koziorożec

Pokomplikują się trochę sprawy rodzinne. Możesz się do tego, niestety, przyłożyć, traktując dorosłą osobę jak dziecko. Nie narzucaj swojej woli, nie oceniaj i nie krytykuj. Może się to skończyć morzem nieujawnionych żalów i pretensji oraz próbą zerwania kontaktów. Ostatecznie to Ty najbardziej odczujesz zerwaną relację. W porę ugrzyj się w język.

Wodnik

Dotrże do Ciebie wiadomość o tak zwanej świetnej okazji ulokowania pieniędzy, gwarantującej górę złota. Pierwsze wrażenie będzie wręcz piorunujące, ale na szczęście nie podejmiesz od razu wiążącej decyzji. Gdy bliżej poznasz temat, wycofasz się, bo poczujesz nie zysk, a stratę. Zaufaj swojemu rozsądkowi – wybierz spokój i stabilizację.

Ryby

Twardo stąpaj po ziemi i gdy przyjdzie Ci do głowy utopijna myśl, to raczej ją przegoń. Nie upieraj się przy czymś nieracjonalnym. Szkoda będzie wysiłku i czasu. Lepiej poświęć się staraniom o coś realnego, co jest możliwe do osiągnięcia i co przyniesie Ci radość. Zaprzestanie przez Ciebie uporu przy jedynie słusznej opcji zostanie przyjęte z ulgą.

kółko fortuny nr 52

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.30 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyślił w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria: rzecz

			E	R		E	R		

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 51 „Uwierz w Mikołaja” (tytuł).

nagrodę wygrywa:

Krystyna Lamparska z Tucholi

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

1	2		3		4		5		6		7		8		12
			14			9									
10									11						
			25			12			11				20	8	
						4					5				
	13	14		15					16			17			
		7								24					
18						19		20							21
	17			13					15						
22										23					
			26			24								2	
										18			22		
25										26	27		28		
	1		9				6		27				28		

Nagrodę – 50 zł ufundował sklep motoryzacyjny

CZĘŚCI

do SAMOCHODÓW, SKUTERÓW, KOPAREK

Tuchola, ul. Nowodworskiego 7
tel./fax 52 33 429 20, tel. kom. 602 468 562

Rozwiązanie krzyżówki nr 51 „Mucha nie wpada do ust, które milczą”.

nagrodę wygrywa:

Małgorzata Pruska z Legbąda

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 52

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- 1) okrywa szyję
- 6) uczucie silniejsze od zazdrości
- 9) wielkie dwuskrzydłowe drzwi
- 10) beksa, mazgaj
- 11) pneumatyczny podnośnik cieczy
- 12) dziki pies australijski
- 13) kobieta karmiąca piersią cudze dziecko
- 16) niewielka sterta
- 19) kolczasta ryba z rodzaju płaszczykowatych
- 22) przy bucie jeźdźca
- 23) ssak podobny do świni z Ameryki Południowej
- 24) grecka wyspa na Morzu Jońskim
- 25) produkt z piekarni
- 26) choroba oczu
- 29) najwyższy głos męski
- 30) nota, stopień
- 31) porcja, doza

PIONOWO:

- 2) miejsce załamania się czegoś
- 3) pomieszczenie mieszkalne
- 4) płynność w mówieniu i pisaniu
- 5) ... i Hercegowina
- 6) część morza wcinająca się w ląd
- 7) początkowe stadium czegoś
- 8) asysta, orszak
- 14) dawna miara objętości płynów
- 15) określona suma pieniędzy
- 17) domowy pantofel
- 18) figura geometryczna
- 19) przy butach taternika
- 20) komisja sędziowska
- 21) statek Noego
- 23) najwyższa karta, as
- 27) dawniej: szacunek, poważanie
- 28) z czynnikiem w działaniu arytmetycznym

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28 utworzą rozwiązanie – przysłowie duńskie.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwyciężkę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykłe: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł; pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Nieruchomości Lokale**Sprzedam**

- Działka budowlana, Płazowo koło Tucholi, 2800 m², media, cena do uzgodnienia, tel. 579-024-461
- Mieszkanie bezczynszowe, 48,8 m², 2 pokoje, kuchnia, łazienka, cena do uzgodnienia, tel. 782-028-169

Kupię

- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, 888-047-905
- Ziemię, działkę kupię, może być z budynkami do remontu lub rozbiórki, do 40 km od Tucholi lub Chojnic, tel. 884-844-410

Oddam w najem

- Mieszkanie, pokój, kuchnia, łazienka, ul. Mickiewicza, Tuchola, tel. 606-373-826

Kupno

- Przyczepę kempingową, może być do poprawek, najchętniej zarejestrowaną lub do rejestracji kupię, tel. 884-844-410
- Skupujemy bydło: byk do 12,50 zł/kg, jałówska do 12,00 zł/kg, krowa do 8,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Starocie ze strychu i piwnic, pocztówki, dokumenty, fotografie, pamiątki, odznaki, medale, hełmy, mundury, stare zabawki itp. kupię, tel. 884-844-410
- Tuczniki, maciory i knury kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 888-302-750

Różne

- Biuro Matrymonialno-Partnerskie Serduszka Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00. tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grame-twm@wp.pl

Usługi

- Abadom, budowa domów od podstaw, ocieplenia, płyty k-g, płytki, malowanie, 887-996-927, 787-401-951
- Adaptacja poddaszy, budowy mieszkań A-Z, remonty, docieplanie elewacji, zabudowa poddaszy, g-k, regipsy, szpachlowanie, malowanie, pokrycia dachowe, wolne terminy, 736-792-828
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych – z usługą 8% VAT (budynki mieszkalne), utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Docieplanie budynków, elewacje, pomoc w dofinansowaniu w programie „Czyste powietrze”, montaż pieców zagazowujących drewno, fotowoltaika, usługi hydrauliczne, 603-674-175
- Elektryk, 602-338-356
- Pranie i czyszczenie wnętrza auta, 246 zł, 605-220-093

Motoryzacja**Sprzedam**

- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52) 332-46-98, 605-112-448
- Ford fiesta 1.2 B (2016), 110.000 km, szary metalik, 5-drzwiowy, alufelgi, klimatyzacja, elektryka, światła LED, stan idealny, Tuchola, 500-862-466
- Kia cee'd kombi 1.6 B (2013), 103.000 km, szary metalik, światła LED, elektryka, klimatyzacja, serwisowany, Tuchola, 500-862-466
- Kia venga 1.4 B (2010), 97.000 km, szary metalik, klimatyzacja, elektryka, książka serwisowa, Tuchola, 500-862-466

- Opel astra hatchback 1.2 B (2020), 12.000 km, kamera cofania, nawigacja, 1 właściciel, serwisowany, Tuchola, 500-862-466
- Opel mokka x ecotec 1.4 turbo (X 2018), 51.000 km, 140 KM, bogate wyposażenie + hak, tel. 506-247-193
- Opony zimowe 205x55x16, 4 szt., w ofercie inne opony zimowe 16", 17", 18", tel. 787-972-056
- Renault twingo 1.0 B (2015), 79.000 km, biały, 5-drzwiowy, klimatyzacja, stan idealny, 24.900 zł, Tuchola, 500-862-466
- Skuter kymco (2005), stan bdb., silnik po kapitalnym remoncie, koła 16", tel. 605-912-767
- VW golf plus 1.4 B (2008), 79.000 km, srebrny metalik, klimatyzacja, elektryka, pełen serwis VW, Tuchola, 500-862-466

- VW tiguan 1.4 B (2012), 82.000 km, czarny metalik, elektryka, klimatyzacja, książka serwisowa do końca, zarejestrowany, stan idealny, Tuchola, 500-862-466

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Auto kupię, warunek od właściciela, sprawne i z ważnymi opłatami, tel. 506-048-024

Sprzedam

- Betoniarka, siewnik poznaniak, pług, rozrzutnik 2-osioowy, kosiarka, wywrotki, samozbierające, prasa kostka, wały posiewne, siano, sianokoszonka, łuska owsiana, tel. 886-128-423
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, 2-, 3-tyg., polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Byczki, wiek 2 miesiące, tel. 691-422-899

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godziny 16.00. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „Sch” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Byśław:** sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

• **Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepiane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645**

• **Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859**

• **Drewno opałowe, kominkowe, suche oraz gałęziówka, sosna, świerk, brzoza, dąb, buk, grab. Zapewniam tani transport, tel. 664-513-823**

• **Drewno opałowe, workowane, rozpałkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734**

• **Drewno, gałęziówka sosnowa, 100 zł/m², możliwy transport, tel. 782-012-379**

• **Groch, kukurydza, żyto, tel. 692-387-052**

• **Haflinger 100%, źrebak ur. 13.05.23, bardzo dobre pochodzenie, tel. 692-387-052**

• **Jęczmień, 850 zł, autolaweta, fiat ducato, quad 250, tel. 664-863-495**

• **Kocioł na pellet 11 kW, produkcja 2021, producent Heiztechnik HT, odbiór Legbąd, cena wyjściowa 12.600, kontakt 508-306-105**

• **Kucyk ogierek, 4 lata, spokojny, z paszportem, tel. 605-912-767**

• **Kukurydza sucha, ziarno, pszenica, możliwość dowozu, tel. 608-615-448**

• **Kurki nioski, odchowane, rasy rosa, tetra kolorowa i zielononóżka. Możliwy dowóz, 600-539-790**

• **Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535**

• **Prosięta mięsne, tel. 889-353-853**

• **Prosięta zakolczykowane, tel. 693-954-038**

• **Prosięta, tel. 884-168-523**

• **Prosięta, tel. 888-845-324**

• **Sieć duża, tel. 668-764-069**

• **Talerzówka, 4 m, tel. 692-387-052**

• **Ziemniaki jadalne, paszowe, Kęsowo, tel. 606-404-528**

informator medyczny**UROLOG**

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek** 17.00-20.00
tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY

dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

SONUS-MED Mariola Gwizdała

Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

auris med BADANIA SŁUCHU

APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO

Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog**Jadwiga Barczyk**

tel. kom. 606 28 66 33

przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

W odpowiedzi na liczne zapytania, informujemy, że

MEDYCZNE LABORATORIUM MikLab

przy ul. Chopina 4

przyjmuje pacjentów

od 6:30 – 10:00.

Wydawanie wyników badań
do godziny 14:00

Osoby związane ze służbą zdrowia, które chcą zareklamować swoje usługi i zaistnieć w naszym powiatowym „Informatorze medycznym”, prosimy o kontakt z redakcją – tel. 52 33 630 50.

W Nowodworku samochody na wodór i słoną wodę

To na razie modele, ale licealiści już mogą zobaczyć, w jaki sposób działają takie konstrukcje. W szkole powstała nowoczesna pracownia, w której na pierwszym miejscu stoją doświadczenia i nauka praktyczna. Już Einstein mówił: „Ładny eksperyment jest sam w sobie bardziej wartościowy, niż 20 wzorów wydobytych z naszych umysłów”.

W szkołach na terenie powiatu tucholskiego w ostatnim czasie powstały dwie ekopracownie. Pierwszą z nich otwarto w lubiewskiej podstawówce, o czym pisaliśmy w „Tygodniku” z 14 grudnia. Drugą, której motywem przewodnim są odnawialne źródła energii, zaprezentowano również w połowie grudnia, tym razem w Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi. W spotkaniu, oprócz uczniów i nauczycieli, wzięli udział zaproszeni goście, w tym cały zarząd Powiatu Tucholskiego. Wszystkich przywitał dyrektor szkoły **Waldemar Ptak**.

– Uczniowie liceum będą na co dzień doświadczać dobrodziejstw i celów edukacyjnych płynących z tej pracowni. Ekologia to temat bardzo bliski młodym ludziom. Każdy projekt w tej dziedzinie będzie poszerzał horyzonty wiedzy, horyzonty myślenia, także w zakresie ciągłego postępu technologicznego, bez którego dzisiaj ani rusz [...] – mówił podczas spotkania starosta **Michał Mróz**.

Pomoc uczniów, konkretna kasa i sporo zmian

Dalszą część uroczystości poprowadziła jedna z głównych inicjatorek powstania ekopracowni – nauczycielka **Grażyna Zakrzewska**.

Grażyna Zakrzewska, główna inicjatorka powstania ekopracowni w Nowodworku.

Jak podkreślała, ową pracownię udało się stworzyć dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w wysokości 75.000 zł. Wszystkie prace pochłonęły ponad 83 tys. zł, brakującą kwotę dołożył powiat ze swojego budżetu. Nauczycielka przedstawiła całą historię, po pierwsze zdobywania funduszy, a następnie samego tworzenia ekopracowni. W ten proces zaangażowali się też uczniowie Nowodworka, którzy m.in. przygotowali wymagany przez WFOŚiGW film, ukazujący działania szkoły na rzecz ochrony środowiska (**Malwina Czaja, Jakub Szyngwelski** oraz **Franciszek Buczkowski**) czy wizualizację

przyszłej ekopracowni (**Patrycja Szymańska**).

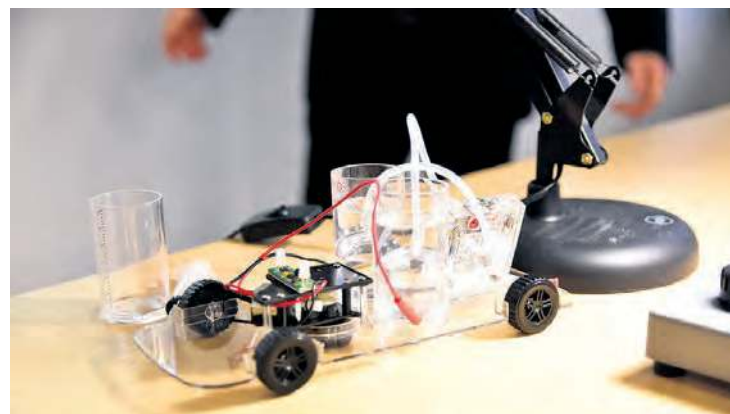
– Pracuję w szkole, w której jest mnóstwo fantastycznych osób chcących bezinteresownie włączyć się w dodatkową działalność, która wymaga poświęcenia nieraz wolnego czasu. Mówię tu zarówno o nauczycielach, jak i o uczniach – zaznaczała w tym miejscu Grażyna Zakrzewska.

Ekopracownia powstała w sali, w której dawniej odbywały się lekcje fizyki. Samo pomieszczenie przeszło gruntowny remont. Zostało m.in. powiększone o istniejący wcześniej, osobny kantorek. Prace objęły instalacje: wodne, gazowe i elektryczne. Nowe są podłogi, oświetlenie oraz pełne wyposażenie, w tym meble.

Trzeba zmienić myślenie o źródłach energii

Wygląd ekopracowni to jedno, jednak jej prawdziwym sercem są nowe sprzęty i pomoce dydaktyczne, które dzięki projektowi zyskała szkoła. Jest ich tak wiele, że nie sposób wymienić wszystkich. Tylko niektóre, ciekawe dla uczniów, ale też osób dorosłych, wymieniamy w ramce przy artykule.

– Do czego potrzebna nam jest ekopracownia OZE? Chcemy kształtować w młodych ludziach świadomość tego, że mamy pro-

Model pojazdu napędzanego energią ze słonej wody.

blem z ochroną środowiska. Trzeba zrozumieć, że nadmiar efektu cieplarnianego należały jak najszybciej zmniejszyć. Warto spojrzeć właśnie na odnawialne źródła energii i pokazać uczniom, że alternatywy istnieją, można już z nich korzystać. Są nimi energie z: biomasy, wiatru, słońca czy energia geotermalna. Ekopracownia poszerza naszą działalność dydaktyczną – podsumowała Grażyna Zakrzewska.

Po oficjalnym otwarciu interesujący wykład wygłosił współpracujący z Nowodworkiem dr hab. inż. **Karol Strzałkowski**, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Głównym tematem były rzecz jasna OZE. Podkreślał, że zmiany klimatu, które obserwujemy, są bezprecedensowe i jako społeczeństwo musimy działać szybko. Jak mówił „jesteśmy na dziejowym zakręcie”. Pokazywał wiele szczegółowych danych dotyczących m.in. ciągłego wzrostu średniej temperatury. Inne wykresy wskazywały jasno, jak ważne w mikroskopijnej skali są takie źródła energii, jak: fotowoltaika, elektrow-

nie wiatrowe i przede wszystkim elektrownie jądrowe, których budowę w Polsce dopiero się planuje. W tym zakresie jako kraj mamy sporo do nadrobienia. Dla mieszkańców naszego terenu szczególnie ciekawym jest fakt, że także drewno opałowe wpisuje się od pewnego czasu w odnawialne źródła energii. Samą ekopracownię profesor komentował z kolei tak:

– To mówił już Einstein: „Ładny eksperyment jest sam w sobie bardziej wartościowy, niż 20 wzorów wydobytych z naszych umysłów”. Tutaj można zobaczyć, dotknąć, jak dana rzecz działa. Efekty takiej nauki są lepsze, niż godziny spędzone nad wzorami przy tablicy.

Warto podkreślić, że ekopracownia de facto funkcjonuje już od pewnego czasu, a korzystają z niej nie tylko licealiści. Zorganizowano tam zajęcia m.in. dla uczniów szkoły podstawowej. W Nowodworku odbyły się też warsztaty w języku angielskim pn. OZE DAY.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Wybrany sprzęt, który pojawił się w ekopracowni Nowodworka:

- monitor interaktywny i statyw mobilny wraz z oprogramowaniem
- przenośna stacja zasilania z panelem fotowoltaicznym,
- biologiczne ogniwo paliwowe (wytworzenie energii elektrycznej z biomasy),
- dwie turbiny wiatrowe budowane z klocków,
- zestaw modeli naukowych służący do wytwarzania energii elektrycznej z energii odnawialnych (przykładowe eksperymenty: konwersja energii słonecznej, energii wiatru, energii z elektrolizy wody, efektywność paneli słonecznych przy pełnym oświetleniu

- i częściowym zacienieniu, minimalne napięcie, przy którym zajdzie rozkład wody, proces elektrolizy generujący wodór i tlen z wody, zwiększenie efektywności samochodu),
- modele demonstracyjne do pozyskiwania energii elektrycznej z wody, wiatru, słońca,
- autko z napędem wodorowym (energia z elektrolizy wody),
- model samochodu „Multi Energy” (napędzany m.in. ogniwa- mi paliwowymi na słoną wodę,
- zestaw naukowy służyący do wytwarzania energii elektrycznej z etanolu i wody,
- walizka 4 mierników elektronicznych do pomiarów środowiskowych,
- profesjonalna stacja pogody Sencor SWS 12500 Wi-Fi.

Przy oknie stoi jeden z modeli turbiny wiatrowej. Na zdjęciu Malwina Czaja, współtwórczyni filmu, który ukazywał działania szkoły na rzecz ochrony środowiska.

Oficjalne otwarcie ekopracowni nastąpiło w połowie grudnia. Na pierwszym planie Jakub Szyngwelski, współtwórca wspomnianego filmu.

Z ekopracowni korzystają licealiści i licealiści, ale też np. zapraszani uczniowie z podstawówki.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

„Campanella” świętowała wydanie dziewiątej płyty

Wzruszają, zachwycają, przysparzają dumy

Orkiestra skupiona. Perfekcyjna prezencja to wizytówka „Campanelli”.

„Całą noc padał śnieg II” – oto tytuł kolejnej płyty cekcyńskiej wizytówki kulturalnej z zakresu muzyki, czyli Orkiestry „Campanella”. Gwiazdkowym koncertem artyści uczcili kolejny krok własnego rozwoju. Przy wypełnionej słuchaczami hali popłynęły dźwięki i słowa.

Sami są skromni, wyciszeni i na scenie zgrani do perfekcji, ale warto znać ich wartość jako monolitu, czyli orkiestry i jako zwykłych – niezwykłych ludzi tworzących wyjątkową sztukę. W niedzielne późne popołudnie swój czas chwały i piękna miała cekcyńska orkiestra, bo licznie zebranej publiczności zaprezentowała czarujący repertuar na czasie. To nie wszystko. Każdy, kto mógł wsłuchać się w muzykę, wzruszać i popaść w zadumę, mógł poczuć się, jakby każdy człowiek związany z „Campanellą” był kimś bliskim. Zadbala o to **Anna Filipiska**, przedstawiając orkiestrantów oraz wszystkich ludzi życzliwych orkiestrze.

W kierownictwie artystycznym brał udział także **Adam Filipski**. Zwracała uwagę nastrojowa i bogata scenografia, której autorką była **Milena Jarocho**. W holu zachęcająco rozchodziły się zapachy świątecznego stołu – można było poczuć gwiazdkową magię od kulinarniej strony.

Koncert w Cekcynie miał dwa oblicza – muzyczne, czyli związane ze świeżo powstałą dziewiątą płytą, i historyczne. Była to okazja do wspomnień i docenienia nie tylko działaczy „Campanelli”, ale przede wszystkim rodziców młodych artystów. Młodych, choć nie-

Na scenie debiutantka Maja Nadobna. Obok Kajetan Sala.

Nastrojowe melodie wywoływały zadumę nie tylko wśród słuchających.

którzy członkowie cekcyńskiej orkiestry mają już swoje lato-rośle. Sprawdziła się stara zasada, że muzyka łączy pokolenia.

„Kolęda dla nieobecnych” rzuciła na kolana

Nie tylko utwór Preisnera sprawił, że zaszklili się oczy zebranych.

Muzyka to ogrom przekazywanych uczuć. Muska&Nina Sojka.

nym. Magiczny klimat świąt wyczarowali muzycy i wokaliści przebywający na scenie, których zapowiadał sam śpiewający **Kajetan Sala**. Przy mikrofonie pojawiali się również liczni inni soliści, prezentując znane i mniej znane utwory o tematyce bożonarodzeniowej. Wśród nich była „Kolęda dla nieobecnych” **Zbigniewa Preisnera**, którą wykonano z myślą o śp. **Jakubie Meirowskim**. Orkiestrą dyrygowały dr **Magdalena Filipiska** i **Alina Jaśkiewicz**. Piosenki prezentowano w językach

polskim i angielskim, ponieważ wykonywali je pierwotnie i polscy, i zagraniczni artyści. Charakterystyczny dźwięk mandolin i gracia, z jaką prezentowali się muzycy na scenie, dawały poczucie, że to artyści wyjątkowi i to ich w ten sposób przedstawiła prowadząca koncert **Anna Filipiska**. Ciekawy był sposób prezentacji muzyków – najpierw wymieniano ich personalia, później wstawali z miejsc na widowni ich rodzice i otrzymywali upominek – dziewiątą płytę „Campanelli”.

Chórek na zakończenie koncertu. „Merry Christmas everyone”.

Znamienici goście, wiele ciepłych słów

Stanisław Fiegel to człowiek, który w 1971 roku założył Orkiestrę „Campanella” i był jednym z zaproszonych na wieczór muzycznym. Gość streścił w kilku wartościowych słowach historię orkiestry, wspomniał ważnych ludzi i z wyraźnym wzruszeniem życzył grupie muzyków dalszego rewelacyjnego rozwoju.

– Stanisław wybudował parter zespołu, a my dobudowaliśmy kolejne piętra – takiej metafory użyła Anna Filipka, by przedstawić bieg historii w orkiestrze.

Kajetan Sala pełnił funkcję konferansjera. Był też wokalistą.

Absolwentki:

Karolina Jankowska, Emilia Jaruszewska, Patrycja Kalinowska, Weronika Wilkiewicz, Julia Janoszek, Aleksandra Drzycimska, Wiktoria Brygman, Monika Górka, Martyna Ostrowska

Debiutantki:

Weronika Ziółkowska, Zofia Kamecka, Oliwia Kelbratowska, Helena Zakrzewska, Wiktoria Górka, Olga Gierszewska, Maja Nadobna

Są ludzie, którzy wstępują we wdzięcznej roli ambasadatorów Orkiestry „Campanella”. Należy do nich **Krzysztof Skowroński** – prezes Radia Wnet i jednocześnie człowiek, który objął patronat nad najnowszą płytą „Campanelli”. Do ludzi promujących zespół na wszystkich kontynentach należy też dyrektor muzyczny wspomnianej rozgłośni – **Tomasz Wybranowski**. Nie trzeba przedstawiać znanego w całym kraju muzyka, którym jest **Tytus Wojnowicz**. Również z nim wieloletnia współpraca owocuje świetnymi efektami na płytach, rewelacyjnym brzmieniem i perspektywą dalszych wspólnych nagrań, projektów. Orkiestra „Campanella” robi też wszystko, by jak najszerszej utrwalić swoją działalność. Aktualnie

powstaje druga część monografii, a pisze ją **Alina Wajda**. W trakcie koncertu podkreślono także akcent jubileuszowy – Magdalena Filipka w „Campanelli” jest już trzydzieści lat, zaś **Joanna Przygoda** – dwadzieścia.

To, co podkreślił koncert, to nie tylko czas świąt – ponoć najpiękniejszych w roku. To także część wielkiej historii lokalnego środowiska, w którą wyjątkowymi zgłoskami wpisuje się Orkiestra „Campanella”.

– Nigdy nie dopuszczę, by grupa ludzi zdolnych i zafascynowanych muzyką zaprzestała swojej działalności – twierdzi Anna Filipka. – Jesteśmy jak wspierająca się rodzina i te więzi nas wzmacniają, a nasza muzyka po prostu płynie w świat.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Anna Filipka i Krzysztof Skowroński.

Stanisław Fiegel wrócił wspomnieniami do ubiegłego wieku.

W Lubiewie na koniec roku tradycyjnie teatr

Bałwanek zakochany w gorącym piecyku. Antek, który rozbawił wszystkich do łez i chciał zastąpić na scenie aktora. Niezliczone kartki bożonarodzeniowe wykonane przez uczestników spotkania. W Lubiewie odbyła się ostatnia impreza w tym roku.

W całym powiecie tucholskim odbywały się w ostatnich dniach przeróżne imprezy w bożonarodzeniowym klimacie. Tradycji stało się zadość także w Lubiewie. 15 grudnia na widowni zasiedli młodzi widzowie wraz z rodzicami i dziadkami. Wszystko działo się rzecz jasna w Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo. Na scenie wystąpił dobrze znany lokalnej publiczności – bo pojawiający się u nas regularnie – Teatr Barnaby z Gdańska.

Tym razem aktor **Marcin Marzec** wraz ze swoimi lalkami i marionetkami, które nie odstępują go na krok, przedstawił bajkę „O bałwanku i gorącym piecu” na podstawie jednej z baśni H. Ch. Andersena. Jak zawsze dzieci szybko nawiązały interakcję z aktorem, a na sali zrobiło się wręcz gwarno. Absolutnie nikomu to jednak nie przeszkadzało. Wręcz przeciwnie!

Antek show

Wspomniany bałwanek obserwował życie wokół niego, ale niestety nie mógł się ruszyć – wszak nie miał nóg. Jego kompanem był jedynie stary pies. Na domiar złego pewnego dnia bałwanek za-

Joanna i Krystyna, niezastąpione animatorki z B-CKiP.

kochał się w... gorącym piecyku. Kiedy przyszła wiosna, śnieżny ludek zniknął wraz z całym śniegiem. Został po nim tylko wbity w ziemię pogrzebac, na którym dzieci ulepiły bałwanka.

Warto wspomnieć, że na samym początku Marcin Marzec potrzebował pomocy w obudzeniu latarnika – by spektakl na dobre mógł się rozpocząć. Na scenę ochoczo ruszył wtedy **Antoni**, który swoją energią, rozmową z aktorem i drobnymi

wyglupami zwyczajnie skradł występującemu show. Nic nie robił sobie z próśb o pomoc. Dużo bardziej interesowały go: scenografia, marionetki czy konstrukcja samej sceny.

Już po spektaklu organizatorzy zaprosili wszystkich na rodzinne warsztaty twórcze, w czasie których wraz z animatorkami wykonano dziesiątki oryginalnych kartek bożonarodzeniowych.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Po przedstawieniu każdy miał szansę wejść na scenę.

Spotkanie świąteczne rozpoczęło się w sali widowiskowej od spektaklu.

Bałwanek doczekał się spotkania z ukochanym piecykiem.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Każdy miał szansę stworzyć własny, oryginalny projekt kartki świątecznej.

W Lubiewie powstały dziesiątki przeróżnych kartek.

Antoni miał pomagać na scenie, ale współpraca z aktorem najmniej go interesowała.

Ostatnie spotkanie w lubiewskim domu kultury odbyło się w połowie grudnia. Chętnych nie brakowało.

„Nigdy wcześniej nie pracowałam z seniorami...”

Tworzą i przy tym świetnie się bawią!

Sztandarowa technika, którą się posługują, to pastela sucha, ale nie stronią także od linorytu, baticu czy ceramiki. Mowa o słuchaczkach UTW w Tucholi, które pod swoje skrzydło wzięła Katarzyna Piotrowska, prowadząca Sztukarnię przy TOK-u. Na zajęciach plastycznych z udziałem senierek panuje zawsze świetna atmosfera, a prace wychodzące spod ich rąk naprawdę robią wrażenie!

Dwa z rysunków przygotowanych na konkurs „Czar mokradeł”.

W ceramikarni panie tworzą takie cuda.

Mają powera, jakiego mogą pozazdrościć im młodzi i dlatego też z wolnym czasem u nich krucho. Roześmiane, rozgadane, wprost zarażające dobrą energią słuchaczki Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tucholi gonią z zajęć na zajęcia, nie tylko te organizowane przez uczelnię.

– To są zarobione kobiety. Chodzą między innymi na rosyjski, niemiecki, gimnastykę, wyjeżdżają do teatru. Umówić się z nimi na zajęcia graniczy z cudem – śmieje się **Katarzyna Piotrowska**, która ma przyjemność prowadzić ze słuchaczkami UTW zajęcia plastyczne w pracowniach TOK-u. Panie same ją znalazły kilka lat temu, a konkretnie to **Jolanta Korzuch**, która współtworzy radę programową UTW.

Mistrz i nowa mentorka

Tucholanka na uniwersytecie wstąpiła w 2011 roku i zaraz też zaczęła uczestniczyć w zajęciach plastycznych, które dwa razy w miesiącu prowadził **Zenon Korytowski**.

– Na zajęciach albo rysowałyśmy, albo pan Korytowski opowiadał o wielkich mistrzach. Był wspaniałym gawędziarzem, do zajęć zawsze świetnie przygotowany. Prezentował wielkich malarzy i ich dzieła. Mówił nie tylko o ich życiu i twórczości, ale zawsze dodawał

ciekawe anegdoty. Organizował wyjazdy do muzeum, np. Muzeum Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy czy Muzeum Narodowego w Poznaniu. Wyjeżdżaliśmy całą grupą na jednodniowe plenery – wspomina pani Jolanta.

Po śmierci artysty w 2018 roku zajęć z plastyki na UTW już nie pro-

Na fotografii Katarzyna Piotrowska i Grażyna Pawelek.

wadzano. Rok później nasza rozmówczyni skorzystała z zaproszenia do Małej Komórki, gdzie wspomnianą postać mistrza. Tam spotkała Katarzynę Piotrowską, prowadzącą zajęcia plastyczne dla najmłodszych, co zaowocowało współpracą ze słuchaczkami UTW.

– Nigdy wcześniej nie pracowałam z seniorami, tylko z dziećmi, dlatego też miałam pewne obawy. Rozwiała je wypowiedź

Roześmiane i rozgadane uczestniczki zajęć ze swoją mistrzynią.

Dzięki Jolancie Korzuch panie mające zajęcie artystyczne poznały nową mentorkę.

Joli, że przecież seniorzy są jak dzieci – mówi pani Katarzyna.

Po dopięciu wszystkich formalności zajęcia plastyczne ruszyły 18 lutego 2020 roku. Niestety wkrótce przerwała je pandemia covid-19. Zajęcia wznowiono po rocznej przerwie i od tego czasu panie spotykają się nieprzerwanie 2 razy w miesiącu.

– Co robimy? Poznaliśmy różne techniki plastyczne, takie jak: malowanie akwarelami, pastelami suchymi i mokrymi, akrylami, rysowanie ołówkiem, kolaż, linoryt, no i jest ceramikarnia, w której wykonujemy różne przedmioty. Kasia nas inspirowała i motywowała do udziału w konkursach. W ubiegłym roku podczas konkursu „Kolorowy Trzeci Wiek” w Toruniu prace naszych słuchaczy zajęły pierwsze i drugie miejsce oraz jedno wyróżnienie – wymienia jednym tchem pani Jolanta. Podczas naszej wizyty w ceramikarni w najlepsze trwało dokończanie prac na Międzypokoleniowy Konkurs Fotograficzny „Plastyczny „Czar mokradeł”.

Radość, satysfakcja i wsparcie

W ramach prowadzonych zajęć seniorki, jak do tej pory, miały

Anna Karnowska na kółko plastyczne uczęszcza wraz ze swoją siostrą, Krystyną Karnowską.

Halina Pakowska na zajęcia z Kasią Piotrowską przychodzi z ogromną przyjemnością. Mówi o niej, że jest wyjątkowa. – To kombajn, nie człowiek – zaznacza.

okazję spotkać się z malarzami **Adamem Papke** i **Mirosławem Megerem** oraz **Justyną Skowyrską-Górką**, artystką zajmującą się ceramiką. Wszystko po to, by poszerzać twórcze horyzonty i doskonalić techniki artystyczne. A trzeba przyznać, że prace pań robią spore wrażenie. Talent tutaj goni talent. O tym zresztą będziecie mogli przekonać się sami i to już niedługo. Miejska Biblioteka Publiczna w Tucholi planuje w lutym wystawę prac słuchaczek UTW.

Korzyści z rozwijania swoich artystycznych pasji wydają się jasne, ale jakby je ujęły same zainteresowane?

– Przede wszystkim doświadczam czegoś nowego i uczę się, ponieważ nigdy wcześniej nie pracowałam z farbami czy gliną.

Zajęcia mnie odprężają, dają dużo radości i satysfakcji. Muszę też wspomnieć o atmosferze, jaka w trakcie nich panuje. Pracując, świetnie się bawimy, ale też wspieramy się, szczególnie wtedy, gdy spotykają nas przykre zdarzenia w życiu – odpowiada Jolanta Korzuch.

Czas spędzony na zajęciach ocenia bardzo dobrze także je prowadząca. Jak przyznaje pani Kasia, wymiana dobrej energii jest obopólna, a do tego jak niesie!

Warto wspomnieć, że od października słuchaczki UTW biorą udział we wspólnym projekcie z grupą młodzieży ze Sztukarni. Obejmuje on wspólne tworzenie i wyjazdy do galerii, a także plener malarski.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Dziennikarska Trójka z pierwszym artykułem w „Tygodniku”

Dwa tygodnie temu napisaliśmy o wizycie koła redakcyjnego Szkoły Podstawowej nr 3 w redakcji „Tygodnika”. Na tym nie koniec. Ten narybek dziennikarski sam przygotował relację z odwiedzin TT i pierwszego poważnego kontaktu z naszym zawodem. Wsparła ich w tym nauczycielka i opiekunka koła Anna Brząkała. Jak wspominają wizytę u nas? Sprawdźcie.

(pp)

Redaktor naczelny „Tygodnika Tucholskiego” został honorowym członkiem redakcji pisma „Poznaj Naszą Szkołę”

Koło Redakcyjne z Trójki napisało relację z warsztatów w redakcji „Tygodnika”. Fot. (kt)

Nasza przygoda w „Tygodniku Tucholskim”

12. grudnia 2023 r. mieliśmy niezwykle okazję zobaczyć pracę dziennikarzy z bliska. Pani Ania zabrała nas na warsztaty do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”. Niektórzy z nas bardzo różnie wyobrażali sobie tę wizytę...

„Myślałam, że zobaczę proces produkcji gazety. Wyobrażałam sobie fabrykę z taśmami, jak w marketach.”

To była dla nas duża niespodzianka. Wizyta była krótka, ale bardzo intensywna. Na miejscu przywitał nas Pan Piotr, który jest Redaktorem Naczelnym „Tygodnika Tucholskiego”. Opowiedział nam bardzo dużo ciekawych rzeczy o swojej pracy. Zadawaliśmy mnóstwo pytań i moglibyśmy jeszcze więcej! Poznaliśmy też wiele innych, bardzo miłych osób, które także

tworzą artykuły i robią zdjęcia w „Tygodniku Tucholskim”. Cieszymy się, że mamy wspólne zdjęcie z tą ekipą! Pamiątką z tej wizyty jest także strona tytułowa „Tygodnika” z naszym zdjęciem oraz otrzymany mikołajkowy upominek.

Dostaliśmy także zadanie do wykonania... napisanie właśnie tego reportażu. Jak wszyscy zgodnie stwierdziliśmy – dla całej

naszej szkolnej redakcji to był fantastyczny i niezapomniany dzień! Bardzo chcielibyśmy jeszcze kiedyś to powtórzyć...

Na koniec możemy zdradzić Wam jeden sekret – Pan Piotr został Honorowym Członkiem naszej redakcji „Poznaj Naszą Szkołę”!

Koło Redakcyjne „Trójki”
– pisma „Poznaj Naszą Szkołę”

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszedł na świat:

Fot. (nk)

Kochany rodzicu!

„Tygodnikowi” nie udało się osobiście zrobić zdjęcia twojego nowo narodzonego dziecka w tucholskim szpitalu? Chcesz, by mimo to fotografia ukazała się na naszych łamach? Przyślij nam zdjęcie z podstawowymi danymi dziecka na adres e-mail: biuro@tygodnik.pl

Aleksander Jasionas, 21.12., 3350 g, 54 cm, Czarne

kronika
policyjna

- W środę 20.12 w Śliwiczach patrol z PP w Śliwiczach zatrzymał 21-latkę z gm. Śliwice, który kierował rowerem, będąc w stanie nietrzeźwości. Badanie wykazało obecność alkoholu w stężeniu 0,58 promila. Skierowano wniosek do sądu.
- W czwartek 21.12 równie z w Śliwiczach patrol z PP Śliwice zatrzymał 44-letniego mieszkańca gm. Śliwice, który posiadał przy sobie marihuanę i 2CB. Postępowanie prowadzi KPP w Tucholi.
- Tego samego dnia w Tucholi patrol ruchu drogowego zatrzymał 64-letniego rowerzystę z gm. Tuchola. Mężczyzna znajdował się po użyciu alkoholu – 0,31 promila.
- W piątek 22.12 w Tucholi na ul. Świeckiej kierujący alfa romeo 30-letni mieszkaniec gm. Tuchola nie ustąpił pierwszeństwa przechodzącej przez przejście 43-letniej kobiecie. Potrafił ją, na skutek czego doznała obrażeń.
- Tego samego dnia w Ko ślince patrol OPI zatrzymał 65-letniego mieszkańca gm. Tuchola, który prowadził samochód w stanie nietrzeźwości. Badanie wykazało 1,6 promila alkoholu we krwi.
- W sobotę 23.12 w Wielkiej Kloni 56-latek kierujący ciągnikiem rolniczym z pługiem do odśnieżania podczas omijania stojącego opla zafury nie zachował ostrożności i uderzył w ten pojazd. Straty poniósł 39-letni mieszkaniec powiatu tucholskiego. Na sprawcę kolizji nałożono mandat.
- W niedzielę 24.12 w Kręgu patrol PP ze Śliwic zatrzymał 48-letniego mieszkańca powiatu chojnickiego, który kierował rowerem w stanie nietrzeźwości. Badanie wykazało pierwotnie 3,06 promila, a ponowny pomiar wyniósł 3,17 promila.
- W minionym tygodniu doszło do pięciu oszustw dotyczących zakupów za pośrednictwem portalu społecznościowego na łączną kwotę niemal 4 tys. zł.

G.

kronika
strażacka

- We wtorek 19.12 o godz. 15:14 w Lińsku uszkodzeniu uległa linia telefoniczna.
- Tego samego dnia w Tucholi na al. LOP strażacy pomagali pogotowiu w obsłudze pacjenta, który został znaleziony w domu na podłodze.
- W piątek 22.12 o godz. 7:19 drzewo zawisło na linii energetycznej w Tucholi. Silne porywy wiatru wywołały kilka późniejszych interwencji. O godz. 11:50 w Gostycynie oraz o godz. 13:56 w Cekcynie doszło do zerwania linii energetycznych. W Wielkim Gacnie o godz. 16:48 drzewo spadło na tory kolejowe.
- Tego samego dnia o godz. 9:12 wezwano strażaków na ul. Warszawską w Tucholi. Mężczyzna cierpiał z powodu duszności. Znacznie później w Tucholi na ul. Spichlerznej pomagano w zniesieniu pacjenta
- W sobotę 23.12 o godz. 10:43 Bysławku usuwano powalane drzewo. Podobna sytuacja miała miejsce w niedzielę w Suchoj oraz w poniedziałek w Pile.

G.

zmarli

- † Michał Szukalski, l. 69 – Pruszcz
- † Feliks Metza, l. 83 – Lińsk
- † Feliks Łyczewek, l. 78 – Bysław
- † Genowefa Karwasz, l. 89 – Sucha
- † Zygfryd Witold Malewicz, l. 81 – Brzeźno
- † Halina Teresa Grada, l. 66 – Tuchola
- † Czesław Puchrowicz, l. 87 – Buszkowo

G.

Reklama, ogłoszenie płatne

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska Województwo Kujawsko-Pomorskie Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. realizuje projekt „Doposażenie oddziałów Szpitala Tucholskiego” nr RPKP.06.01.01-04-011/23 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi priorytetowej RPKP.06.00.00 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, Działania RPKP.06.01.00 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałania RPKP.06.01.01 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy nr UM_WR.431.1.101.2023

Całkowita wartość projektu / wydatki kwalifikowalne *: 184 470,00 zł
Dofinansowanie *: 156 799,50 zł
* Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie aktualnym na dzień 27.12.2023 r.

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska Województwo Kujawsko-Pomorskie Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. realizuje projekt „Doposażenie oddziałów szpitalnych, modernizacja sal porodowych i oddziału pediatrycznego "Szpitala Tucholskiego" oraz zakup agregatu prądowego i zasilacza UPS” nr RPKP.06.01.01-04-009/23 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej RPKP.06.00.00 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, Działania RPKP.06.01.00 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałania RPKP.06.01.01 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy nr UM_WR.431.1.116.2023

Całkowita wartość projektu / wydatki kwalifikowalne *: 7 077 070,00 zł
Dofinansowanie *: 6 015 509,50 zł
* Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie aktualnym na dzień 27.12.2023 r.

Koleżance
Wiesławie Spichalskiej
wyraży głębokiego współczucia
z powodu śmierci
OJCA
składają
sekretarki oddziału wewnętrznego
Szpitala Tucholskiego

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI 24 GODZINY NA DOBĘ

- całodobowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
- własna chłodnia i kaplica
- obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
- profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
- ekshumacja i kremacja zwłok
- kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
- sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
- oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
- załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW

Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E” i windę amerykańską!

informator
borowiacki

pogotowie

telefon alarmowy 999
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18,

szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, tel.
centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635
Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24
Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41,
tel. 52 33 493 79
Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19
Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:
Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;
Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

policja

telefon alarmowy 997, 112
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515
Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611
Śliwice, ul. ks. Sychońskiego 30,
tel. 47 75 23 812
Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200,
47 75 23 221, 514 970 549

straż pożarna

telefon alarmowy 998
Tuchola, ul. Sępoleńska 20, tel. 47 751 42 00

pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58,
727 686 700 (telefony czynne całą dobę)
Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”,
tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę)
tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

ciepłownia

Tuchola, ul. Witosza 4, tel. 52 55 90 297

starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00,
52 559 07 30

urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50
Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10
Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91
Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10
Śliwice, ul. ks. Sychońskiego 30, tel. 52 33 407 10
Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4,
tel. 52 33 63 300 – do 328

Zarząd Dróg Powiatowych

całodobowy numer alarmowy
tel. 696 050 438

Prosimy o informowanie redakcji
o zmianach (tel. 52 33 630 50)

urzędy pocztowe

Bysław, ul. Główna 61, tel. 885 900 508
Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 43, tel. 885 920 802
Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238
Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60
Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01,
52 33 486 02, 52 33 486 10
Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166
Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76
Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53,
513 141 122
Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92
Lubiewo, tel. 512 864 195
Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71,
579 470 156
Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich,
ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89
Wielki Miedromierz nr 20, Izba Tradycji
(pojazdy i sprzęty zabytkowe),
tel. 608 846 245, tel. 509 170 157,
wstęp bezpłatny, muzeum udostępnione
także dla osób niepełnosprawnych

biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna,
ul. Pocztowa 7a,
tel. 52 33 450 38, 518 336 164.
Bysław, biblioteka publiczna, filia,
tel. 52 33 498 81
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68
Gostycyn, Biblioteka Publiczna,
ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51
Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury
i Promocji Gminy Lubiewo, ul.
Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662
Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna,
ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała,
ul. Świecka 24, godziny: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰,
12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.
• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana
Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.
• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła,
ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰,
17⁰⁰, msze niedzielne, Kiepin,
godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.
• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny:
8⁰⁰, 9³⁰, 11⁰⁰, 12¹⁵, 16⁰⁰ msze niedzielne.

Kościół Zielonoświątkowy
„Słowo Życia”

ul. Bydgoska 7, Tuchola
nabożeństwo: niedziela, godz. 11⁰⁰
spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20⁰⁰

rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów,
ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

pomoc dla rodzin

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital,
poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa
Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół
Alkoholików; spotkania w poniedziałki
o godz. 18.00; tel. 888 586 777

Reklama, ogłoszenie płatne

Szanownej Pani
Wiesławie Spichalskiej
wyraży głębokiego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci
TATY
składają pracownicy oddziału anestezjologii
i intensywnej terapii oraz bloku operacyjnego
Szpitala Tucholskiego

Dom Pogrzebowy Bolińscy
Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całodobowo)
zpbolinscy

Siatkówka – turniej towarzyski

Trójki pod siatką – drżał parkiet

Rośnie w siłę amatorska siatkówka męska w Tucholi. To stwierdzenie ma swoje przyczyny – mężczyźni w tucholskiej hali zapewnili wiele emocji i zagrali na wysokim poziomie.

Coraz częściej słyszy się o męskich rozgrywkach siatkarskich. Sporo dzieje się w żeńskich drużynach grających w regularnej lidze kujawsko-pomorskiej, teraz być może nadejdzie czas na stworzenie męskiego teamu. Ma to swoje podstawy, bo w stolicy Borów jest wielu utalentowanych miłośników siatkówki, którzy są aktywni w szeregu turniejów nie tylko w samej Tucholi.

Dokładnie tydzień przed Wigilią Bożego Narodzenia w tucholskiej hali sportowej zebraли się sportowcy brzydszej płci, by zagrać w Świątecznym Turnieju Piłki Siatkowej Mężczyzn. Wśród męskiej braci był wyjątek – w jednym z zespołów zagrała

jedyna dziewczyna i było to mile dla oka urozmaicenie tego wydarzenia.

– Zawsze staramy się w takim czasie, jak święta o różnym charakterze, stworzyć okazję do spotkań na parkiecie, by radośnie i zdrowo spędzić czas – mówi koordynator turnieju i kierownik hali sportowej tucholskiego OSiR-u **Paweł Kukielski**. – Tym razem nadchodzące Boże Narodzenie było powodem, by zaprosić gości na parkiet i później składać sobie życzenia. Zabrało nam mikołajowych czapek, jednak nastrój świąteczny był, to dało się wyczuć. Żartobliwie mówiliśmy sobie „do zobaczenia za rok”, bo przecież z najszybciej spotkamy się już w 2024 roku.

Trójki na parkiecie

Trzyosobowe składy wyszły pod siatkę, by rywalizować w rozgrywkach pod znakiem Gwiazdki. Na turniej stawili się dziewięć drużyn, które podzielono na trzy grupy. Najlepsi w swoich grupach utworzyli stawkę finałową zespołów i grali o miejsca na podium. Każdy mecz trwał do dwóch zwycięskich setów. Sportowy poziom wznosił się na szczyty i trzeba przyznać, że dotyczył wszystkich – amatorów i tych, którzy na co dzień trenują w klubie. Wyjaśnia to główny organizator turnieju.

– W dzisiejszych zmaganiach drugie miejsce zajęli rewela-

Zwycięzcy turnieju. Z prawej Bartosz Pruss rodem z Gołębka, który swego czasu grał w lidze francuskiej.

cyjnie grający, młodzi siatkarze trenujący w grupie kadetów Chemika Bydgoszcz – wyznaje **Paweł Kukielski**. – Dla nas było przyjemnością gościć wszystkich

Świąteczny Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn

I – Radosław Sobociński, Bartosz Pruss, Adrian Scigocki
II – Konrad Kuffel, Adam Hassene, Szymon Andryańczyk
III – Krzysztof Weltrowski, Błażej Babinski, Marcin Zatorski

bez wyjątku. Zagrać z wymagającym rywalem po drugiej stronie to dodatkowa motywacja i wyzwanie, a przecież o to chodzi. Dziś wszyscy powalczyli bez taryfy ulgowej i – na szczęście – bez kontuzji. Podczas ceremonii dekoracji wręczaliśmy nagrody i statuetki ufundowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Grono siatkarzy krótko po dekoracji. Wśród nich jedna pani.

Tenis stołowy – turniej rodzinny

Tym razem dzieci, nie ligowcy z Myśliwca

Kolejny raz w Gostycynie można było okłaskiwać najmłodszych. Tym razem nie było młodzieży z województwa jak podczas turnieju kwalifikacyjnego. Turniej objął zasięgiem lokalne środowisko.

W Myśliwcu Gostycyn istnieje sekcja dziecięca tenisa stołowego prowadzona przez **Kamila Piechowiaka** i **Mateusza Wajnerta**. Młodzi starają się, dzięki działaniom i opiece dorosłych, jak najczęściej bywać na turniejach, by z rówieśnikami mierzyć swoje siły. Tym razem grudzień okazał się rodzinnym miesiącem nie tylko ze względu na święta.

Tam, gdzie tenisiści rozgrywają swoje dorosłe boje, tym razem najmłodszy dawali praktyczny przykład swoim rodzicom i rodzeństwu, zapraszając ich do par deblowej czy w ogóle do gry w II Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego.

– W naszych rozgrywkach wzięło udział dziesięć rodzin – podsumowuje koordynator spor-

tu w Gostycynie **Marek Szweda**. – Specyfika turnieju polegała na tym, by do stołu stanęło dziecko z mamą lub tatą; dopuszczaliśmy też ewentualność gry obojga rodziców w jednym teamie. Było dużo zabawy, jeszcze więcej emocji, bo pojedynki były długie i często kończyły się minimalnym zwycięstwem po jednej stronie stołu. W prze-

rwach podczas turnieju rodzice zapewnili posiłek każdemu, komu gra czy kibicowanie nadawało siły.

Turniej był świetną okazją do podsumowania startów najmłodszych tenisistów stołowych z gostycyńskiego klubu. Marek Szweda, dziękując wszelkim ludziom zaangażo-

II Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego

I – Kacper i Paweł Napiontkowie
II – Magdalena i Tomasz Suchomscy
III – Dominika i Patrycja Naglewiczowie
IV – Dorota i Filip Piechowiakowie
V – Marcel i Rafał Szydrowowie
VI – Szymon i Łukasz Szeffsowie
VII – Igor i Paweł Depczyński
VIII – Wojciech i Krystian Krajewscy
IX – Zuzanna Burczyńska i Justyna Edwarczyk
X – Zofia i Karolina Napiontkowie

wanym w pracę z maluchami, przypomniał największe sukcesy, np. wysokie lokaty **Filipa Piechowiaka** i **Zuzanny Burczyńskiej** na wojewódzkich turniejach kwalifikacyjnych czy trzecie miejsce **Magdaleny Suchomskiej** na dużym turnieju w Chojnicach. Były też czołowe lokaty **Magdaleny Suchomskiej**, **Zofii Krajewskiej** i **Filipa Piechowiaka** na turnieju w Koronowie.

– Wszystko to kiedyś zapoczątkuje, a tymczasem należy najmłodszym wskazywać jeszcze nie tyle walor walki i liczenia punktów, co czerpania radości z samej gry – dodał Marek Szweda. – Z przyjemnością wręczałem nagrody i medale, które ufundowała Gmina Gostycyn. Zadowolenie i ciepłe słowa po turnieju to najlepsza nagroda dla nas, organizatorów. Do zobaczenia w 2024 roku.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Dwuzerowy duet biorący udział w turnieju rodzinnym.

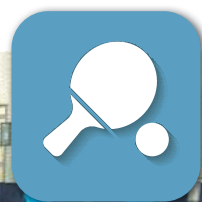
Tenis stołowy – turniej młodzieżowy

Przy stołach rozgrzali się na przyjęcie Gwiazdora

Gwiazdkowo jest na parkietach powiatu tucholskiego. Grały nie tylko zespoły siatkarskie. W Cekcynie pole do popisu miała młodzież, która rywalizowała przy tenisowych stołach. Cekcyński turniej to już tradycja.

Do wszystkich młodych sportowców, bez względu na zajęte miejsce, dotrze bogaty Gwiazdor.

Jeden z meczów chłopców. W roli sędziów występowali ich koledzy.

Dziewczęta (klasy V-VI)

1. Nicola Wysocka.
2. Jagoda Mazurowska.
3. Joanna Kalinowska.

Dziewczęta (klasy VII-VIII)

1. Oliwia Mazurowska.
2. Nikola Materac.
3. Lena Dampc.

Chłopcy (klasy V-VI)

1. Maksymilian Sala.
2. Cezary Zaręba.
3. Bartosz Behrendt.

Chłopcy (klasy VII-VIII)

1. Nikodem Gackowski.
2. Marcel Ziółkowski.
3. Szymon Łepek.

Święta i Nowy Rok zbliżają się wielkimi krokami, więc trzeba zagrać, bo nie zdążymy przed Gwiazdorem – tak mówiono, zanim wzięto w rękę rakiety i zanim zaczęły się pierwsze pojedynki w Mikołajkowym Turnieju Tenisa Stołowego. Turniej wciąż ten sam, tylko młodość się zmienia – prosty fakt dotyczący tradycji cekcyńskiej miał miejsce w grudniowej rywalizacji. Wystarczy przypomnieć, że ów turniej to już 27 lat spotkań w przedświątecznym czasie. Zastawiona stołami hala sportowa w Cekcynie tym razem nie gościła dorosłych graczy ligowych, tylko młodych sportowców.

– W rywalizacji kładziemy od lat nacisk nie tylko na popularyzację tenisa stołowego, co w kontekście naszych rozgrywek ligowych i ambitnych planów jest zrozumiałym priorytetem – wyznaje **Tomasz Słomiński** z Cisa Cekcyn. – Staramy się też integrować z tymi, którzy na co dzień kształtują sportowe nawyki uczniów, czyli nauczycielami wychowania fizycznego. To oni są współorganizatorami turnieju – sprawdzonymi, na których warto polegać.

W tegorocznym turnieju wzięło udział ponad sześćdziesięciu młodych sportowców wspieranych przez swoich wuefistów. Grających podzielono według płci i wieku, tak więc w szranki stanęły cztery kategorie. Byli to dziewczęta i chłopcy z klas V-VI oraz VII-VIII. Skoro organizuje turniej placówka dydaktyczno-wychowawcza, to nieodłącznym elementem wpajania zachowań społecznych i rywalizacji fair play. To nie zmienia się na przestrzeni tylu lat, w których rozgrywany jest cekcyński turniej mikołajkowy.

Przykładem uczestnictwa w turnieju w podwójnej roli – kiedyś jako zawodnika, teraz jako dyrektora szkoły jest **Piotr Gackowski**. Dokonał on ceremonii otwarcia rywalizacji i kibicował równo wszystkim. Było co oglądać, bo na parkiecie rozstawiono aż dziesięć stołów, co usprawiło przeprowadzenie turnieju. Po nim nagrody i statuetki wręczali: Piotr Gackowski, **Janina Wegner** i **Tomasz Słomiński**.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Dekoracja młodszej kategorii dziewcząt.

Dziewczęta ze starszych klas w towarzystwie dyrektora szkoły (z prawej) i Tomasza Słomińskiego.

Nikodem Gackowski (pierwsze miejsce) jest zawodnikiem Cisa Hylmetu Cekcyn.

Na podium chłopcy z klas V-VI. Z prawej Janina Wegner.

Międzynarodowa gra, a w holu zefirki

Kyrylo, Tsimofei i Paweł – łączy ich piłka

Tucholska hala sportowa była miejscem wydarzenia, którego szlachetny cel miał szczególną wymowę w świątecznym czasie. Była piłka w międzynarodowym wydaniu, a w holu coś dla ducha i ciała. Egzamin z integracji zdali na szóstkę młodzi i dorośli.

Anna Babińska, Arkadiusz Jarząbek i jedna z drużyn, która stanęła do boju w wyjątkowym turnieju.

Idą święta i jak co roku ludzkie serca otwierają się na innego człowieka. W szczególniejszy sposób przeżywają je najmłodsi, dlatego robi się wszystko, by miłośnicy zapamiętali ten wyjątkowy czas.

Postarali się o to dorośli, organizując 16 grudnia Międzynarodowy Turniej Gwiazdkowy Tuchola 2023. Mało byłoby rzec, że przede wszystkim rządził sport, bo ten był tylko jedną z form in-

Czapka św. Mikołaja dodawała mocy na boisku.

tegracji uczestników spotkania w tucholskiej hali sportowej – tych małych i dużych. **Anna**

Babińska, pochodząca z Ukrainy prezeska TEREN-u, czyli Fundacji Towarzystwa Europej-

skiego Rozwoju i Edukacji Narodowej wespół z MLKS Tucholanką rocznik 2010 i Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Tucholi zorganizowała wydarzenie, którego głównym celem była szeroko rozumiana integracja. Dotyczyła ona i dorosłych, i dzieci, choć to te ostatnie odgrywały główną rolę. Gdy na parkiecie toczyły się boje piłkarskie w międzynarodowej stawce, w holu rozniósł się zapach słodkości i gorącego posiłku. Tu pole do popisu miały mamy z Ukrainy, Białorusi i Polski, bo w takiej stawce panie zadbały o podniebienia. Gdy ich latorośle strzelały bramki i kibicowały, rodzice czekali na wszystkich spragnionych nie tylko pokarmu dla ciała.

Patykiem po wodzie albo farbą po piernikach

W holu zagościła też wyjątkowa sztuka. Mali i nie tylko artyści przypatrywali się innym bądź

Woda, farba, pełen luz – gwarancja dobrej zabawy.

sami tworzyli dzieła sztuki plastycznej. Wyjątkowa była sama technika malowania na wodzie. Wystarczyło postawić przed sobą pojemnik pełen wody wymieszanej ze specjalnym proszkiem, położyć na dnie kartkę papieru i po zagęszczonej powierzchni wodzie patykiem z końcówką zamoczoną w farbie. W ten sposób tworzo-

no fantazyjne kontury, których interpretacja mogła być zupełnie dowolna. Aby utrwalić dzieło, wysuwano kartkę opartą o brzeg pojemnika i cały obraz z powierzchni układał się na papierze.

To ciekawostka techniczna, natomiast dużo bardziej prostym i tradycyjnym sposobem dekorowano pierniki. Stawały się tak piękne, że te rokokowe minidzieła kulinarne aż żal było jeść. Nie tylko tym można było się delektować. Często wano się chętnie innymi słodyczami, wśród których uwagę zwróciły dość egzotyczne zefirki – ciastka ukraińskie wyglądające jak beza, natomiast nic niemające z nią wspólnego. Kilku młodych piłkarzy dało się zwieść temu wrażeniu i wielkie było ich zdziwienie, gdy spodziewali się znanego smaku, a mieli okazję spróbować czegoś innego, równie smacznego.

Familijna integracja. Polsko-ukraińska rodzina spędziła miło czas w tucholskiej hali.

Rodzice z zazdrością i podziwem obserwowali działania swoich pociech.

Anna Babińska (z lewej) prezentuje malunek na wodzie.

Białorusko-ukraińsko-polski dialog w przerwie rozgrywek.

W turnieju nie było przegranych

Arkadiusz Jarzabek – trener piłkarski młodzieży klubowej z Tucholi i okolic – koordynował turniej piłkarski, który nie miał swojego waloru rywalizacji. Nie prowadzono żadnych tabel,

klasyfikacji, nie było tu podium. Głównie chodziło o zabawę. Spełniono warunek, by w każdej drużynie był piłkarz z innego kraju – w tym przypadku grali mali Ukraińcy i Białorusini. Gośćmi na turnieju byli piłkarze z Koronowa i Świecia. Obsługą techniczną turnieju zajął się

Płynne ruchy po gęstej powierzchni dawały czasami fantastyczny efekt.

Najmłodsi poculi w sercach artystyczną duszę.

Zdobienie pierników – tu maluchy były pewne siebie.

Czy to Białoruś, czy Polska, zabawa wymaga jednakiego skupienia. rodzinny duet – Piotr i Miłosz Knitterowie (odpowiednio ojciec i syn). Przygodę na ścianie wspinaczkowej przeżywano pod fachową opieką Pawła Kukiel-skiego.

– TERENCE to projekt finansowany przez: Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Programu Aktywni Obywatele Funduszu Regionalny – mówi Anna Babińska. – Mamy kolejne plany rozwoju stowarzyszenia, mamy kilka pomysłów na integrację międzynarodową i jest to rzecz nie tylko mająca związek ze świętami. Dzieci są nam bardzo bliskie, bo bez względu na pochodzenie rozwijają się podobnie, mają te same potrzeby, szczególnie miłości, bezpieczeństwa, akceptacji. A dzięki temu integrują się rów-

Spokój, precyzja, cierpliwość – to trzy warunki tworzenia sztuki na wodzie.

nież rodzice. Ich połączone siły przyniosły dziś piękny efekt.

Uzupełnijmy, że „Tygodnik” o działaniach fundacji pisze na bieżąco. To dzięki współpracy z nią w ostatnich miesiącach mieliśmy możliwość publikacji

cyklu pt. „Na imię mam” autorstwa Hanny Szulwic. I tak się złożyło, że bohaterką ostatniego, zeszytowanego odcinka była Anna Babińska.

Tekst i fot.
Jarosław Kania

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; Aleksandra Karnecka, rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska; sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl);

skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Leszek Kuligowski,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Natalia Korytowska,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Wzorki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Roztrzaskane auta Przy Szosie Bydgoskiej

To drugie poważne zdarzenie w ciągu mniej więcej pół roku w tym miejscu. Tym razem do szpitali trafiły 3 osoby. Kobieta wpadła w poślizg i zjechała na przeciwległy pas. Tam zderzyła się z nadjeżdżającym mercedesem.

W piątek przed świętami (22 grudnia) na drogach panowały trudne warunki. Pogoda nie pomagała kierowcom, a ruch – jak zwykle w tym czasie – był wzmożony. Padające z nieba śnieg i śnieg z deszczem, temperatura w okolicach zera, do tego silne podmuchy wiatru. Niestety, na skutki takiego stanu rzeczy nie trzeba było długo czekać. W samej Tucholi syreny rozbrzmiewały kilkakrotnie. Jedno ze zdarzeń miało miejsce ok. godziny 8:30 na drodze wojewódzkiej nr 237 w kierunku Bydgoszczy – dokładnie na wyjeździe z Tucholi, Przy Szosie Bydgoskiej. Byliśmy na miejscu, gdzie zastaliśmy 3 rozbite auta. Jedno z nich stało w poprzek szosy, drugie znajdowało się w rowie na poboczu, a trzecie – przy drodze gruntowej. Zniszczenia samochodów wskazywały, że mamy do czynienia z poważniejszą sprawą.

Kobieta wpadła w poślizg i zjechała na drugi pas

Utrudnienia na trasie Tuchola – Bydgoszcz trwały ponad godzinę. Początkowo droga była całkowicie zablokowana, później, po odjeździe karetek, strażacy mogli wprowadzić ruch wahadłowy. O szczegółach wypadku informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi:

– 22-letnia kobieta z Chojnic, kierująca oplem vectrą, na łuku drogi straciła panowanie nad pojazdem. Wpadła w poślizg, w wyniku czego zjechała na przeciwległy pas ruchu i doprowadziła do zderzenia z jadącym z przeciwka dostawczym mercedesem. Poruszający się bezpośrednio za mercedesem kierowca opla zafiry nie był w stanie odpowiednio szybko zareagować i najechał na tył

dostawczaka. Kobieta poruszała się z Tucholi w kierunku Goścyni.

Jak dowiadujemy się od policjanta, wspomniany kierowca mercedesa to 51-letni mężczyzna z Mogilna, natomiast oplem zafirą podróżował 35-latek z gminy Kęsowo. Zdarzenie zostało zakwalifikowane jako wypadek, w którym brały udział 4 osoby.

3 osoby w szpitalu

O działania strażaków i szczegóły w sprawie poszkodowanych pytamy **Arkadiusza Krolla**, zastępcę komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

– Po przybyciu na miejsce zastano trzy samochody po zderzeniu [...]. W chwili przyjazdu pierwszego zastępu w mercedesie znajdował się kierowca. Był przytomny, pod wpływem zdarzenia uskarżał się na ból w klatce piersiowej oraz prawej kończynie dolnej. W opłu vectrze pasażer także znajdował się w samochodzie, przytomny, z widoczną raną głowy. Natomiast kierująca siedziała poza autem, przytomna, z urazem brzucha i barku – podaje Kroll.

Strażacy zabezpieczyli miejsce zdarzenia i udzielili poszkodowanym kwalifikowanej pierwszej pomocy. Następnie zespół ratownictwa medycznego przejął trzy wymienione osoby. Kierowca mercedesa i kobieta z vectry trafili

Początkowo rozbite auto całkowicie blokowało przejazd drogą wojewódzką nr 237.

Mercedes był mocno zniszczony.

do szpitala w Chojnicach, a pasażer z raną głowy do tucholskiego szpitala.

Działania służb zakończyły się około godziny 11:00. Przy Szosie

Bydgoskiej pracowali: policjanci, ZRM oraz trzy zastępcy JRG Tuchola.

Tekst i fot.
Kamil Tajl

Vectrą podróżowały dwie osoby, obie trafiły do szpitali. Reklama

Krzyżówka świąteczno-noworoczna. Bon 350 zł. Czas do 5 stycznia

Czekamy na rozwiązania krzyżówki świąteczno-noworocznej, która ukazała się w „Tygodniku” tydzień temu. Do wygrania jest o bon o wartości 350 zł do wykorzystania w sklepach PSS „Społem” Tuchola.

Nie zdążyłaś/eś kupić przedświątecznego numeru Tygodnika, w którym była krzyżówka z atrakcyjną nagrodą w postaci bonu? Nic straconego! Nadal możesz kupić wydanie nr 51/2023 w naszej redakcji, rozwiązać krzyżówkę, dostarczyć rozwiązanie w terminie. Na kupony z od-

powiedziami czekamy do 5 stycznia. Przypominamy, że rozwiązując

w haśle, która dotyczy nadchodzącego 2024 roku. My wybierzemy najciekawszą odpowiedź.

Warto wziąć udział w zabawie, bo do wygrania jest bon o wartości 350 zł do zrealizowania w sklepach PSS Społem Tuchola.

(pp)

Wygraj bon – 350 zł

krzyżówkę, najpierw ustalasz hasło, a potem rozwijasz myśl zawartą

Ruszyli na ratunek na ulicy Czerskiej

Najpierw osoby prywatne, potem strażacy i zespół ratownictwa medycznego ratowali życie mężczyzny na ul. Czerskiej w Tucholi w piątek (22 grudnia) po południu.

Ta dramatycznie wyglądająca akcja miała miejsce przed świętami w piątek 22 grudnia ok. godz. 14:00 na ul. Czerskiej w Tucholi, blisko skrzyżowania z ul. Główną.

Podkreślamy, że opisujemy ją dziś wyłącznie na podstawie oficjalnej informacji zastępcy komendanta **Arkadiusza Krolla** z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi. Według przekazanych informacji, nagłego ratunku wymagała osoba, która miała trafić do szpitala ze względu na złe samopoczucie. Jak podaje straż, najpierw po wydostaniu jej z samochodu, na drodze, masaż serca wyko-

Interwencja służb na początku ul. Czerskiej w Tucholi.

nywały osoby, z którymi podróżowała. Na miejscu pojawiły się dwie jednostki tucholskiej straży.

– Przy użyciu defibrylatora udało się przywrócić czynności życiowe – relacjonuje Arkadiusz

Kroll. Kolejne czynności w karetce wykonywał zespół ratownictwa medycznego. Po nich podjęto decyzję o transporcie tej osoby do szpitala w Chojnicach.

Tekst i fot. (pp)

Z okazji Nowego Roku życzymy Naszym Klientom i Przyjaciołom spełnienia najskrytszych pragnień, zdrowia, szczęścia, sukcesów i wielu szczęśliwych chwil. Niech 2024 rok będzie pełen miłości i ekscytujących przygód!

